1854.

LEEUWARDER COURANT.

VRIJDAG 3 NOVEMBER.

BIJ DEZE COURANT WORDT EEN BIJVOEGSEL UITGEGEVEN.

PETERSBURG, 31 October.

Eene dépêche van vorst Menzikoff meldt, dat de generaal Liprandi den 25sten het gedetacheerde kamp der Engelschen heeft aangetast en 4 redouten, die het dekten, heeft genomen; 11 stukken geschut zijn in handen der Russen gevallen. Tegelijk had een hevige aanval der ruiterij plaats. De Engelschen hebben de helft hunner ligte kavalerie verloren. De kommandant lord Cardigan heeft zich met moeite kunnen redden.

WEENEN, 28 October.

Men gewaagt hier weder van allerlei militaire maatregelen, als van het vertrek van een deel van ons garnizoen naar Galicië, van de mobielverklaring van het leger van Italië, dat gedeeltelijk naar het noorden zou rukken. Het meest waarschijnlijke der geruchten, die in omloop zijn, is evenwel dat, betrekkelijk eene nieuwe ligting van 100,000 man.

LONDEN, 28 October.

Uit een Duitsch blad vernemen wij, dat er in de Krim een groote krijgsraad is gehouden, waarin de Fransche generaal Canrobert zou voorgeslagen hebben, om Sebastopol zoodra mogelijk met storm te bemagtigen. Lord Raglan zou hem hebben geantwoord, dat zijn leger reeds 3000 man had verloren, en dat een dadelijke storm ten minste 10,000 man aan de verbondenen zou kosten; dat hij dit voor het Engelsche volk en het Parlement niet kon verantwoorden, en hij dus voorstelde, om de belegeringswerken meer digt naar de stad te brengen, alvorens den storm te ondernemen. Dit voorstel was dan ook aangenomen.

— Donderdag morgen is omstreeks 11 uur een brand te Liverpool uitgebarsten, in een der kelders van eene groote reeks magazijnen in Lacelot's Hey, een der volkrijkste gedeelten der stad, welke kelders opgevuld waren met geestrijke drank, smeer, beerenvet, zwavel, Buenos-Ayres-huiden, harst, terpentijn en andere ligt ontvlambare voorwerpen; terwijl boven die kelders zich magazijnen bevonden met katoen, thee, hennep en andere voor den handel kostbare voorwerpen.

Hoewel de brand gisteren morgen te Liverpool nog niet gebluscht was, had men de vlammen echter in zoo ver bedwongen, dat men hoop kon voeden, dat, bij de verdere ijverige pogingen die men in het werk stelde, deze niet op nieuw zouden uitbarsten.

— In een der voornaamste New-Yorksche dagbladen, *de Herald*, leest men: „In de laatste twee of drie maanden is een ongewoon groot deel onzer bevolking van buitenlandsche herkomst naar de oude wereld teruggekeerd. Deze ebbe in den vloed der landverhuizing wordt toegeschreven aan onderscheiden oorzaken, waaronder de tegenwoordige duurte der levensmiddelen, het in verhouding lage peil van het arbeidsloon en het woelen van de vreemdelingen-werende partij der zoogenaamde Knownothings beschouwd worden als de voornaamste. Onder de teruggekeerden zijn vele Engelsche handwerkslieden, die ontmoedigd waren door de laagte van het arbeidsloon bij de onderscheiden werktuigelijke bedrijven.

„Het aantal personen, welke sedert 1 Augustus jl. uit de haven van New-York naar Duitschland, Engeland en andere oorden van Europa vertrokken zijn, wordt op 6000 geraamd, dat is tusschen 10 en 15 per cent van het aantal in denzelfden tijd aangekomen landverhuizers."

— Omtrent het vergaan van het van Liverpool naar Amerika, bestemde stoomschip *Arctic* wordt door een der geredde passagiers, de heer F. de Meijer, dd. 3 dezer, uit St. John in Terra Nova, het volgende uitvoerig verslag gegeven:

Nadat het schip den 20 September, met 240 eerste en tweede kajuitpassagiers, Liverpool verlaten had en zich den 27, op ongeveer 60 mijlen zuidoostelijk van Kaap Race, in Terra Nova, bevond, terwijl alles een gelukkigen en voorspoedigen overtogt scheen te voorspellen, gevoelde men, te midden van een zwaren mist, op eens een hevigen schok, die veroorzaakt bleek te zijn door aanstooting met eene groote driemast schroefstoomboot, die alle zeilen bijzette, vol passagiers was en de geheele voorplegt verloren had. Weldra was dit schip uit het gezigt en op de *Arctic* achtte men het verloren, zonder nog het gevaar te beseffen waarin men zelf verkeerde. Terwijl dus eene sloep was uitgezet om die stoomboot op te sporen en bijstand te bieden, werd kapitein Luce verwittigd dat zich een groot lek in de *Arctic* ontdekt had. Onverwijld werden al de pompen in het werk gesteld, en ankers, kettingen en zware koopmanschappen over boord geworpen, maar te vergeefs, want na drie kwartier uurs was het water reeds zeven voet hoog in de kiel gestegen. Nu werden twee sloepen uitgezet, in de eene van welke grootendeels vrouwen, in de andere 18 man der equipage geborgen werden. De ontsteltenis steeg nu ten top. Ongeveer 25 personen, waaronder 18 vrouwen, beklommen de vierde sloep, die door de overhaasting bij het nederlaten omsloeg, waardoor allen, met uitzondering van twee matrozen, verdronken.

Nadat deze sloep met andere personen bemand was, waarna ook de heer de Meijer zich daarin begaf, zag hij met ontzetting de *Arctic* zinken. Wel waren nog twee sloepen aan boord dier stoomboot, met welke minstens vijftig menschen hadden kunnen gered worden, maar al de matrozen hadden het leven geborgen.

Het verhaal betreft nu verder de dreigende gevaren, aan welke de sloep, waar in ook de heer de Meijer was, blootgesteld is geweest, tot dat zij eindelijk eene plek, op 20 mijlen afstands van Kaap Race en 60 mijlen noordwaarts van St. John bereikte. Nog dienzelfden dag begaven de geredde schipbreukelingen zich naar St. John en vonden daar, tot hunne groote verbazing, de Fransche stoomboot *Vesta*, die de onwillekeurige oorzaak van het verlies der *Arctic* geweest was, en die men verloren had geacht.

In het geheel zijn slechts 45 personen gered, namelijk 14 passagiers en 34 man van de equipage. De 223 overige passagiers en een honderdtal stokers, bedienden en anderen hebben meer dan waarschijnlijk den dood in de golven gevonden.

PARIJS, 30 October.

De *Moniteur* meldt thans officieel uit Varna dd. 21 October, dat het bombardement op Sebastopol door de land- en zeebatterijen den 17 Oct. begonnen is. De vloten hebben de aan den ingang der haven gelegen forten aangetast. De Engelschen hebben de buitenste werken der vesting, die zich tegenover hen bevonden, in de lucht doen springen; de Franschen hebben het vuur der batterijen van het quarantainefort (51 stukken) tot zwijgen gebragt.

Volgens een berigt uit de Krim van 21 October medegedeeld, had de geallieerde krijgsmagt met haar geschutvuur toen twee buitenwerken van Sebastopol vernield en eene bres geopend, en zette zij het bombardement voort met het plan om storm te loopen zoodra op een tweede punt eene bres geschoten zou zijn.

— Te St. Petersburg is een berigt van den opperbevelhebber der Russische krijgsmagt in de Krim ontvangen, hetwelk twee dagen later dan het bovenstaande, namelijk den 23 October, van Sebastopol afgezonden is en het volgende inhoudt: „De belegering en het bombardement duren voort. De door het vuur des vijands aangerigtte schade is van weinig aanbelang. Bij een uitval van het garnizoen zijn 11 mortieren en 8 kanonnen van eene Fransche batterij vernageld. Van de zeezijde heeft de vijand de vesting niet weder aangevallen."

— Te Alexandrië is op nieuw 10,000 man ingescheept van het Egyptische contingent, om onder bevel van Menckli- pacha naar het oorlogstooneel in het Oosten te worden vervoerd.

— Aan de *Gazette des Tribunaux* schrijft men uit Dresden dd. 22 dezer het volgende: „Sedert eenigen tijd wordt het bureau van policie dezer stad van den morgen tot den avond bezocht door een aantal elegante dames, die er eene talrijke collectie toilet-voorwerpen komen beschouwen, opmerkelijk zoowel door hunnen goeden smaak als door hunne groote waarde en die er zeer netjes in glazen kasten uitgestald worden. De oorsprong van deze zonderlinge expositie is de volgende:

In de vorige week vervoegde zich eene eenvoudig gekleede vrouw van middelbaren leeftijd bij een juwelier te Dresden en bood hem een diamanten tooisel, ter waarde van 4560 francs, te koop aan. De juwelier onderzocht het tooisel met aandacht en vond dat het ten eenenmale overeenkwam met de beschrijving, die de policie hem in de maand December van een gestolen voorwerp gegeven had. Hij hield dus de vrouw onder eenig voorwendsel op en waarschuwde de policie die haar arresteerde. In de gevangenis gebragt, waar zij weigerde haar naam en woonplaats op te geven, werd zij erkend voor de vrouw van den heer Fuchs, opzigter der bagagie van den spoorweg van Dresden naar Goerlitz. Ten dien huize werd dadelijk een onderzoek ingesteld; men vond er eene kamer, opgevuld met al wat de garde-robe eener dame aan voorwerpen van weelde kan bevatten, zoo als: zijden en fluweelen japonnen, mantilles, kanten, hoeden met kostbare vederen, batisten hemden, zijden koorden, tooisels, ringen, oorbellen, doekspelden, armbanden en andere kostbaarheden met paarlen en edelgesteenten bezet. Al die voorwerpen werden in beslag genomen en Fuchs te Goerlitz gearresteerd, waartoe het bevel per telegraaf daarheen was gezonden. Nog denzelfden avond kwam Fuchs alhier aan, waar hij spoedig bekende, dat hij reeds sedert acht jaren de koffers der rijke dames, die van den spoorweg gebruik maakten, van hunne kostbaarheden beroofde. Het tooisel dat tot zijne arrestatie leidde, was het eerste voorwerp dat hij getracht had te verkoopen. Toen de magistraat hem vroeg, of hij dan nimmer de koffers van heeren bestolen had, antwoordde hij ontkennend. „Met heeren gaat het veel moeijelijker, zeide hij; deze leveren klagten in bij de spoorweg-directie en de policie, terwijl de vrouwen daartoe te beschroomd zijn; dikwerf bezitten zij voorwerpen van waarde, zonder voorkennis of medeweten van haren mannen of bloedverwanten; worden deze haar ontstolen, dan durven zij zich zelfs niet beklagen, uit vrees van tot onaangename ontdekkingen aanleiding te geven." Men heeft bij Fuchs eene geheele verzameling valsche sleutels en haken gevonden. Het aantal der door hem gestolen voorwerpen bedraagt 1800, en de justitie heeft ze nu doen ten toon stellen, ten einde de eigenaars ze gemakkelijker zullen kunnen herkennen.

HAMBURG, 27 October.

Uit Polen ontvangt men thans dagelijks berigten van de opeenhooping van Russische troepen daar te lande; algemeen houdt men het er voor, dat er thans in Polen reeds omstreeks 200,000 man Russische troepen vereenigd zijn, ongerekend de Keizerlijke garde, die van St. Petersburg opgebroken is en op zich zelve reeds een geheel leger uitmaakt.

Dien ten gevolge is de prijs der granen en levensmiddelen in Polen nu reeds veel geklommen.

In de baai van Kiel liggen thans acht Engelsche oorlogschepen, waaronder ook het admiraalschip; doch de admiraal Napier bevindt zich niet aan boord van hetzelve; hij blijft in de Oostzee, zoolang er nog een Engelsch oorlogschip zijn zal; en de Britsche Oostzeevloot zal de terugreis naar Engeland niet aannemen voor dat al hare bodems te Kiel vereenigd zijn.

WURTEMBERG, 27 October.

Tegenwoordig is er in zekere kringen veel sprake van eene voorgenomene landverhuizing in massa, en wel naar Palestina, in het voormaals beloofde land. Het plan is reeds zoo ver gevorderd, dat het besluit genomen is, om bij de Duitsche bondsvergadering aanvraag te doen om zijne bemiddeling bij de Porte, ten einde den afstand van eene voldoende oppervlakte in dat land te verkrijgen. Dweeperij in de godsdienst schijnt hiermede in verband te staan.

SNEEK, 31 October.

Ter vervulling der vacerende betrekking van substituut-griffier bij de Arrondissements-regtbank ter dezer stede, zijn, naar men verneemt, op de voordragt geplaatst de heeren mrs. Klaas Banga, advocaat te Franeker; Epëus Manger Cats, Burgemeester der gemeente Barradeel, te Sexbierum en Hendrik Overbeek, advocaat, te Leeuwarden. *(Pr. Fr. Cr.)*

LEEUWARDEN, 2 November.

In de op heden alhier gehouden openbare vergadering van den Gemeente-raad, waarin 16 leden tegenwoordig waren, is, na lezing en vaststelling van de notulen dd. 26, 27 en 28 October ll.:

I. Door de daartoe benoemde Commissie rapport uitgebragt in zake het Dokkumer-Grootdiep, naar aanleiding der resolutie van heeren Gedeputeerde Staten dd. 7 Augustus ll. no. 68, concluderende op de gronden daarin vervat, dat de Raad besluite:

1°. aan gezegd Collegie te kennen te geven, dat hij volhardt bij de aanbiedingen vervat in zijne missive van den 20 Maart ll., onder deze wijzigingen: *a.* dat de daarbij bedoelde bruggen zullen mogen worden gemaakt met twee doorvaarts-openingen, ieder ter wijdte van 6,80 el, en dat daartoe het steunpunt der bruggen midden in het kanaal worde geplaatst; *b.* dat ook van wege en ten koste der Gemeente zullen worden gebouwd de noodige brugwachters-woningen; *c.* dat echter, ingeval tot de afsnijding bij Camstraburen mogt worden besloten, in de plaats van de verandering der Hoeksterpoorts-brug in eene beweegbare brug, door deze Gemeente en ten haren koste voor het nieuwe kanaal, zoodanige brug zal worden gelegd op zoodanig punt als in overleg zal worden vastgesteld, en in den straatweg naar de Begraafplaats; alles echter onder zekere voorwaarden;

2°. voorts te berigten, dat er onder de sub *c.* gedachte voorwaarden, geene bezwaren bestaan tegen de voorgenomene afsnijding bij Camstraburen; dat integendeel die afsnijding zeer wenschelijk schijnt enz.; doch dat de Gemeente tot bestrijding daarvan geene bijdrage zal kunnen geven, en, dat er, wat de Gemeente betreft, geene noodzakelijkheid bestaat tot het leggen van eene ophaal-brug over het nieuwe te graven gedeelte kanaal op Camstraburen;

3°. een afschrift van het rapport bij dit berigt te voegen. — Ter visie gelegd tot de volgende vergadering op Zaturdag den 4den dezer; tevens is besloten tot het doen afdrukken van het rapport.

II. In nadere beraadslaging genomen zijnde het rapport omtrent de resolutie van Gedeputeerde Staten van den 3 Julij ll., waarbij van de hand is gewezen de reclame van het Gemeente-bestuur van Leeuwarden, gerigt tegen het kohier van aanslag der slattings-kosten van de Bonkevaart in de gemeente Leeuwarderadeel, — is conform de conclusie, eenstemmig besloten, om op grond dat de gemeente Leeuwarden, op den betrekkelijken legger, als onderhoudpligtige te boek staat, den aanslag in de kosten der onlangs plaats gehad hebbende slatting te voldoen; de som te vinden uit het fonds onvoorziene uitgaven, voor de dienst van 1854.

III. Burgemeester en Wethouders worden gemagtigd om eene verkooping van den Houthak te doen plaats hebben.

IV. Een voorstel van gedacht Collegie, om op de Oosterkade een 42tal boomen te doen plaatsen. — Gehouden in advies.

V. Adres van het collegie Brandmeesters alhier, naar aanleiding van de afstemming door den Raad van het voorstel van Burgemeester en Wethouders om den Gemeente-Architect, zijnde bezoldigd ambtenaar, te mogen benoemen tot Opper-Brandmeester; daarbij deszelfs beschouwingen omtrent dit punt mededeelende, en strekkende tot herziening en verandering van gedacht Raadsbesluit en dat aan Burgemeester en Wethouders tot zoodanige benoeming magtiging moge worden verleend. — Ter visie tot het nemen van eenig besluit in eene volgende zitting.

— De Soirèe, gisteren avond in de zaal van den heer v. d. Wielen gegeven, leverde, in verschillende opzigten, veel genoegen op. Wel is waar, zijn vele toeren van mad. Anguinet niet onbekend, doch de inkleeding was zoo nieuw, door bijzondere toevoegselen zoo bemoeijelijkt, dat zelfs, al kende men de wijze van uitvoering, men in den eersten oogenblik iets vreemds meende te zien. Aan

[illegible] kunsten en aangename wat paarde zij [illegible] Een en ander, deed der kunstenares [illegible] verwerven, die, vooral bij de bijzonderheid dat het eene vrouw was, die zich op een gebied bewoog, waarop zoo vele mannen vóór haar reeds hadden uitgeblonken, niet anders dan wel verdiend was. De heer Gravenstein handhaafde zijn roem op uitstekende wijze en deed zich door de uitvoering van twee stukken als een viool-virtuoos kennen, die als zoodanig eene eerste plaats onder zijne kunstbroeders mag innemen. Het was een klassiek viool-spel, dat hij deed hooren, zonder dat hij daarbij zijn instrument verwrong. De eervolste bijvalsbetuigingen vielen hem dan ook in ruime mate ten deel. De heer en mevr. Bousquet eindelijk erlangden door de voordragt van verschillende komieke scènes en liederen, insgelijks de toejuichingen van het publiek, hetgeen bijzonder met den eerste het geval was na de uitvoering van *l'écuijer du Cirque* en *de Dokter Isambeit.* Op aanzoek van velen, zal, naar wij vernemen, de volgende week eene tweede soirée plaats hebben.

— De gemiddelde boezemwaterstand over de geheele provincie, was volgens den wekelijkschen peilstaat: den 22sten 11, den 23sten $10\frac{1}{2}$, den 24sten 11, den 25sten $11\frac{2}{3}$, den 26sten $13\frac{1}{2}$, den 27sten $14\frac{1}{3}$ en den 28 October $14\frac{1}{2}$ duimen boven zomerpeil.

— Bij besluit van den 30 October jl. no. 49, heeft Zijne Majesteit goedgevonden aan den heer S. ten Cate, op zijn verzoek, eervol ontslag te verleenen als burgemeester der gemeente Sneek.

— Bij Koninklijk besluit van den 30 October jl., no. 70, is benoemd tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Akkrum c. a., de heer R. C. de Ridder, thans ontvanger derzelfde middelen te Staphorst.

— Uit Bolsward wordt ons berigt: „Als eene bijzonderheid kan gemeld worden, dat gisteren hier eene greidplaats is verhuurd, in het openbaar, voor *f* 42.25 de $36\frac{1}{2}$ roede."

— De Tweede Kamer der Staten-Generaal is thans, tot hervatting van hare werkzaamheden, zoo als vroeger gemeld is, bijeengeroepen tegen Dingsdag den 7 November aanstaande.

Dien dag wordt ook, ingevolge de voorschriften der Provinciale wet, in de hoofdplaatsen der verschillende provincien, de najaarszitting van de Provinciale Staten geopend.

— Naar men meldt, is door de Hooge Regering bepaald, dat de miliciens der ligting van 1853, ingedeeld bij het wapen der infanterie (280 man van ieder regement), de drie regementen vesting-artillerie, het korps ponteniers en het bataillon mineurs en sappeurs, tegen den 15 November aanstaande in het genot van onbepaald verlof zullen worden gesteld, in plaats van, zoo als aanvankelijk bepaald was, gedurende den tijd van een jaar, onder de wapenen te worden gehouden.

— De minister van finantien, in ervaring gekomen zijnde dat op nieuw pogingen worden aangewend tot het bevorderen van deelneming hier te lande in eene buitenlandsche loterij, onder den vorm van aandeel in eene Badensche Staats-spoorwegleening, waarschuwt de ingezetenen, om zich te onthouden van alle Agentschappen voor buitenlandsche loterijen, van welken aard ook, aangezien het collecteren of doen collecteren, directelijk of indirectelijk, onder welke benaming ook, voor loterijen, buiten 's lands aangelegd, zelfs het doen uitgeven of verspreiden van eenige berigten, plans of advertentien van zoodanige vreemde loterijen, bij de wet van den 22 Julij 1814 *(Staatsblad* no. 1), op de daarbij bedreigde geldboete of gevangenisstraf is verboden.

— De algemeene Synode der Nederlandsch Hervormde Kerk heeft dezer dagen eene aanschrijving gerigt aan de kerkeraden en collegiën van diakenen, waarbij, met huldiging der hoofdbeginselen in de nieuwe wet tot regeling van het armwezen weggelegd, de kerkelijke armbesturen, en met name de collegiën van diakenen worden opgewekt, om alle middelen, die onder hun bereik vallen, met bezadigden ernst maar ook met kracht aan te wenden, ten einde het daarheen te rigten, dat de verzorging der armen geheel — en met uitsluiting van elke bemoeijing of ondersteuning van staatswege — tot de Kerk worde teruggebragt.

— Diakenen der Herv. gemeente te Giethoorn hebben met eenparige stemmen besloten *niemand te bedeelen, die sterken drank gebruikt.* Alzoo is nu het getal diaconiebesturen in ons vaderland, die zoodanig besluit genomen hebben, tot 25 geklommen.

— Uit Deventer wordt van den 29 October gemeld: „Het water in den IJssel is sterk wassende, zoodat het heden reeds 5,20 aan de peilschaal teekent; ook herstelt zich de scheepvaart geheel, en geeft zulks, door een vroeger oponthoud, veel drukte."

— In de Duitsche dagbladen leest men:

„Men ziet een vroegen en langen winter te gemoet. Uit hoofde van zeer sterken sneeuwval kon de post van Bellinzona reeds sedert den aanvang der vorige week, niet meer het gebergte passeren. Dit is thans mede reeds op eenige andere punten van Zwitserland het geval."

— Te Amsterdam zijn van den 29 October tot en met den 1 dezer aangegeven 4, overleden 5, hersteld 1, nog in behandeling 6.

Te Utrecht zijn van den 28 tot en met den 31 Oct. aangegeven 49, overleden 25, hersteld 15, nog in behandeling 60.

Te Groningen zijn van den 30 October tot en met den 1 dezer aangegeven 12, overleden 6, hersteld 6, nog in behandeling 72.

GRONINGEN, 1 November. Door den algemeenen kerkeraad der Hervormde Gemeente alhier, is heden ter vervulling van de vacature, ontstaan door het vertrek van ds. Meijboom naar Amsterdam, het navolgende twaalftal geformeerd: D.D. G. W. Sannes, te Oude Pekel-A; H. van Berkum, te Stiens; H. Uden Masman, te Meppel; dr. M. van Staveren, te Leeuwarden; dr. F. W. B. van Bell, te Hoorn; dr. H. Huijsers, te Farmsum; dr. W. B. J. van Eijk, te Hindelopen; G. Ph. Kits van Heijningen, te Oudewater; dr. C. Boon, te Zuidwolde; J. B. F. Heerspink, te Gieten; H. L. Vinke, te Leeuwarden en H. C. N. van Amerom, te Bolsward, deze door overstemming met ds. Sinnighe Damsté, te Hoogezand.

ZWARTSLUIS, 27 Oct. Uit het vroeger gemaakte drietal is beroepen Ds. van Eijk te Hindelopen.

JOURE, 31 October. Ds. Born, van Dragten, heeft het beroep naar de Doopsgezinde gemeente alhier aangenomen.

DANTUMAWOUDE, 31 October. De proponent Feenstra heeft het beroep van de Doopsgezinde gemeente alhier, aangenomen.

ACHLUM, 29 October 1854.

Heden was het ons een waren feestdag, daar wij, het in ons kerkgebouw gestichte orgel voor het eerst bij onze godsdienstoefening mogten hooren bespelen; wij mogen niet nalaten openlijk onze hulde te brengen, aan de heeren L. van Dam en Zonen, te Leeuwarden, die, met de vervaardiging van hetzelve, zoowel wat uitwendigen vorm, doorgaande nette en soliede bewerking, als zamenvoeging van het geheel, hebben getoond, dat aan hen in alle deelen de stichting van een orgel *ten volle* mag worden toevertrouwd. Wij betuigen bij dezen mede onzen dank aan den heer Frank te Leeuwarden, die zich met het bespelen van hetzelve heeft willen belasten, en ons door zijn buitengewoon kunsttalent in de gelegenheid heeft gesteld, het orgel in deszelfs volle waarde in alle opzigten te leeren kennen.

De Dames-Vereeniging te Harlingen, brengt door dezen ter algemeene kennis, dat de voorgenomen **Verloting** van **HANDWERKEN,** plaats zal hebben op Vrijdag den 10 November, in het gebouw *de Harmonie*, op de Ossenmarkt.

Er zal in gemeld Gebouw, gelegenheid worden gegeven, op de beide voorafgaande dagen, Woensdag en Donderdag, van 's morgens elf tot 's namiddags vijf ure, tegen een entrée van vijf Cents de ingezonden Voorwerpen te bezigtigen, waaronder een fraai bewerkte **Voetenbank** van Hare K. H. Princes Hendrik der Nederlanden.

Tot op den dag der trekking, zullen er nog **Loten** tegen den prijs van één Gulden te verkrijgen zijn, bij de Ondergeteekenden, en op de dagen der Tentoonstelling, aan genoemd Locaal.

A. HARMENS — LEDEBOER.
E. JENTINK — VAN HENGEL.
C. COOL — FONTEIN.
I. BLOK.
Wed. HOFMEISTER — HUIDEKOPER.

‸ Getrouwd:
Kuinre,
den 25 October 1854.
[illegible]

‸ Getrouwd:
Bergum,
den 28 October 1854.
H. J. DIJKHUI[illegible]
S. S. KOSTER, [illegible]

‸ Getrouwd:
Groningen,
31 October 1854.
P. K. BROUWER Pz, *Apotheker te Lee*[illegible]
C. REINDERS.

‸ Getrouwd:
Leeuwarden,
den 1 November 1854.
J. W. STERKENBU[illegible]
A. GRAMSMA.

‸ Heden bevallen van een' welgeschapen ZOON, T. VLASKAMP, Echtgenoote van
Joure, den 24 October 1854.
I. HE[illegible]

WITMARSUM, den 24 October 1854. Bevallen van eene DOCHTER [illegible] PIETERZEN, Echtgenoote van
C. R. VAN DER [illegible]

‸ Heden beviel van eenen ZOON AUKJE BERGSMA, Echtgenoote [illegible]
Witmarsum, den 26 October 1854.
SIEBE TAC[illegible]

‸ Bevallen van eene DOCHTER R. C. SLOT, geliefde Echtgenoot van
Makkinga, 26 October 1854.
A. A. HING[illegible]

‸ Heden beviel voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON, mijne ge[illegible] Echtgenoote TJITSKE WESTRA. — Dit is reeds de derde maal dat zij [illegible] zijnde slechts 19 jaren oud, nadat zij bijna 4 jaren is gehuwd geweest. A[illegible] hoogst aanmerkelijk iets, hebben wij gemeend dit langs dezen weg tot alg[illegible] kennis te brengen.
Leeuwarden, den 29 October 1854.
A. H. ZWOLSMA[illegible]

‸ Heden beviel zeer voorspoedig van een' welgeschapen ZOON K. A[illegible] BOER, geliefde Echtgenoote van
Bozum, den 31 October 1854.
J. R. HERING[illegible]
Eenige kennisgeving.

‸ Bevallen van eene welgeschapene DOCHTER, ANNA WOLFFES, ge[illegible] Echtgenoot van
Workum, 1 November 1854.
M. G. HEERING, *Gr*[illegible]

‸ Bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe C. VAN SUCHTELEN VAN [illegible] HAERE, geb. RINIA VAN NAUTA.
Oenkerk, den 1 November 1854.
Eenige kennisgeving.

‸ DRONRIJP, 20 October 1854. Heden namiddag overleed tot onze diepe smart, mijn veel geliefde Man, AEBE JAKOBS VELLINGA, Mr. Timmerman alhier, in den ouderdom van ruim 56 jaren, van welke ik 29, door een gelukkig huwelijk, met hem vereenigd was. Eene langdurige sukkeling maakte een einde aan zijn nuttig werkzaam, en ons zóó dierbaar leven. Vier Kinderen en twee Behuwd-Kinderen betreuren, met mij, zijn verlies.
JETSKE H. NIJDAM, Wed. Æ. J. VELLINGA.
Mede uit naam mijner Kinderen en Behuwd-Kinderen.
NB. De affaire blijft, voorloopig, op denzelfden voet continueren.

‸ Onze innig geliefde Zoon en Broeder FREDERIK JACOB TROSTE [illegible] stierf heden avond ruim 7 ure, in den jeugdigen leeftijd van bijna 16 jaren. Lang[illegible] durig en bitter, doch geduldig was zijn lijden, zacht en kalm zijn einde. Allen wie hem kenden wijden gaarne met ons den geliefden overledene eene traan ter nagedachtenis. Diep bedroefd over zijn gemis, geven wij hiervan kennis aan Familie, Vrienden en Bekenden.
Workum, 20 October 1854.
W. TROSTE, Czn.

‸ Heden overleed onze veel geliefde Moeder TEETSKE S. IJETSENGA, Weduwe JOGCHUM W. v. D. WAL, in den gezegenden ouderdom van ruim 68 jaren.
Witmarsum,
den 23 October 1854.
JAN J. v. D. WAL.
Uit naam der Broeders en Zusters.

‸ Het heeft den vrijmagtigen God behaagd, heden morgen te 1 uur, in den bloeijenden leeftijd van ruim 38 jaren en na eene sukkeling van omstreeks 18 weken, door den dood uit dit leven weg te rukken mijn geliefde Man WIEGER JANS OTTER, mij nalatende 4 Kinderen, die het verlies eens zorgdragenden Vaders nog niet kunnen beseffen, terwijl ik en zijne naaste betrekkingen den dierbaren doode in stillen rouw beweenen, ons troostende met de hoop, dat hij door Gods genade om de verdiensten van Jezus Christus onzen Heer, eene niet ongelukkige stap in de eeuwigheid moge hebben gedaan.
Oosterzee,
den 24 October 1854.
AALTJE JOHANNES TROMP,
Wed. W. J. OTTER.

‸ Heden namiddag trof ons weder een gevoeligen slag op onzen levensweg, dewijl het den Heer van leven en dood behaagde, mijn eenige Zoon THOMAS, [illegible] van onze zorgdraging door den dood weg te nemen, in den ouderdom van 7 jaren en ruim 7 maanden; eene ongesteldheid van 10 dagen maakte een einde aan zijn voor ons zoo begeerlijk leven. De Heere geve ons in dezen weg geloofsterkte, tot een lijdzame onderwerping, om zijne souvereine Regering in dezen gelaten en ootmoedig te dragen.
Oosterend,
den 24 October 1854.
JELLE T. SIPPENS.
Mede uit naam mijner Behuwd-Kinderen.
Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

‸ Heden overleed onze geliefde Vader en Behuwdvader de Heer MEINDERT DE VRIES, in leven Notaris te Augustinusga, in den ouderdom van bijna 67 jaren, ten gevolge van een langzaam verval van krachten.
Augustinusga,
den 25 October 1854.
IJTJE DE VRIES.
W. H. TJOELKER.
GRIETJE DE VRIES.
W. J TJOELKER.

‸ Heden overleed na een langdurig lijden, mijn geliefde Echtgenoot AGE LA[illegible] MERTS KALSBEEK, met wien ik ruim $11\frac{1}{2}$ jaar gelukkig was verbonden, [illegible] den ouderdom van 33 jaren en 8 maanden. — Te dieper drukt mij het gemis van den dierbare, bij de herinnering aan de vele smartelijke verliezen binnen weinige jaren door mij geleden, en bij den blik op de 3 Kinderen, die hun verlies nog niet kunnen beseffen.
Warga,
den 26 October 1854.
ANTJE F. DE VRIES,
Wed. A. L. KALSBEEK.

‸ Heden behaagde het den Almagtigen God, door den dood van onze zijde weg te nemen, onze geliefde Vader en Grootvader DOUWE JELJERS BOUMA, Rentenier alhier. Een langzaam verval van krachten maakte een einde aan zijn leven; hij bereikte den ouderdom van 87 jaren 7 maanden en 6 dagen, [illegible] tende één Zoon, 9 Kleinkinderen en 24 Achter-kleinkinderen.
Sneek,
den 27 October 1854.
JELLE DOUWES BOUMA.
EELKJEN JELLES BOUMA,
geboren VAN DIJK.
Mede namens onze Kinderen.
Vrienden en Bekenden gelieven deze als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

‸ Heden overleed aan de gevolgen eener zenuw-beroerte onze geachte Mejufvrouw A. PLANTINUS, Wed. S. E. WIELING, in den ouderdom van [illegible] kans 72 jaren.
Dokkum,
28 October 1854.
D. PLANTI[illegible]
uit aller [illegible]
Eenige kennisgeving.

, Heden ontsliep zacht en kalm, na eene sukkeling van 14 weken, mijn geliefde Echtgenoot en zijner Kinderen zorgdragende Vader, de Heer WILLEM EISE WITTEVEEN Hz., in den ouderdom van bijna 57 jaren.

E. C. FOCKENS,
Wed. W. E. WITTEVEEN.

Sneek, 29 October 1854.
Eenige kennisgeving.

, Berigtten wij voor zes weken het onverwacht verlies van onzen veel beminden oudsten Zoon, heden werden wij op nieuw getroffen door het overlijden van onzen hartelijken geliefden jongsten Zoon JACOBUS; hij bezweek aan de gevolgen eener uitteerende ziekte in den jeugdigen leeftijd van 21 jaren. Hoogst smartelijk is dit nieuw verlies, voor ons reeds zoo veelmalen diep gewond ouderhart, en alleen de vaste overtuiging dat Gods doen wijs en heilig is troost ons in onze droefheid en lenigt onze smart.

J. VAN DER WIELEN.
T. VAN DER WIELEN — VAN LON.

Leeuwarden,
30 October 1854.

ST. ANNA, 30 October 1854. Heden namiddag overleed tot onze diepe droefheid, mijn veelgeliefde Echtgenoot JOHs. CORNELIS WASSENAAR, in den ouderdom van 67 jaren, van welke ik 37 jaren in een gelukkig huwelijk met hem vereenigd mogt zijn. Eene langdurige sukkeling maakte een einde aan zijn, voor ons zoo dierbaar leven.

P. WASSENAAR, Wed. J. C. WASSENAAR.
A. VAN DER LEIJ, geb. WASSENAAR.
J. VAN DER LEIJ.

JELLUM, den 31 October 1854. Heden overleed alhier onze geliefde jongste Zoon IJMKE, bijna 13 weken oud.

N. B. KALMA.
G. IJ. KALMA, geb. KINGMA.

Eenige kennisgeving.

, Heden avond overleed zacht en kalm, aan een langzaam verval van krachten, mijne dierbare Vrouw en der Kinderen teederbeminde Moeder, HIELKJE BROERS PIERSMA, in den ouderdom van 65 jaren en 2 maanden, na eene genoegelijke echtvereeniging van bijna 25 jaren.

Allen die de Overledene van nabij gekend hebben, kunnen beseffen wat wij in haar verliezen.

Wirdum,
den 31 October 1854.

FLORIS REITSMA.
Mede uit naam mijner Kinderen.

Eenige kennisgeving.

, Heden overleed mijne geliefde Echtgenoote, ANNEKE STEFFENS, in den ouderdom van bijna 36 jaren, mij nalatende drie Kinderen, te jong om hun groot verlies te beseffen.

Leeuwarden, 31 October 1854.

B. J. KUIPERS.

, Heden morgen 4 uur overleed onze veel geachte Moeder Mejufvrouw TJEERDTJE VAN SLOTERDIJCK, Weduwe den Heer HORATIUS ALBARDA, in den ouderdom van bijna 81½ jaar.

Leeuwarden, den 1 November 1854.

J. ALBARDA Hz.,
Uit aller naam.

, Heden in den vroegen morgen overleed, na een langdurig en smartvol lijden in zacht geduld verduurd te hebben, daartoe vroegtijdig en meermalen versterkt te zijn geweest door de H. H. Sacramenten der Stervenden, onze dierbare Zuster BOTJE, in den ouderdom van ruim 45 jaren.

Wijtgaard, 1 November 1854.

D. T. ROORDA.
Mede uit naam mijner Broeders en Behuwd- Zusters.

Eenige en algemeene kennisgeving.

, Den 27 October 1854 ll. overleed alhier in den ouderdom van 54 en een half jaar, na een gelukkig huwelijk van 30 jaren, mijn beminde Echtgenoot JAN KLAZESZ VAN DER WAL. Hij was Vader in het Armhuis alhier, en algemeen geacht; trouwens, hij paarde aan een helder verstand een deugdzaam levensgedrag en een Godsdienstig gemoed. Mijn verlies is zeer groot; God sterke mij bij den zwaren slag, die mij heeft getroffen.

Menaldum,
deu 1 November 1854.

De Wed. J. K. VAN DER WAL,
geb. LAROOIJ.

Uit achting voor den Overledene wordt deze door eenige Ingezetenen geplaatst.

PRIJS DER BOTER *f* 44. Enkele voor *f* 44.50. Aanvoer 872 ¼ en 112 ⅛ ton.
„ „ KAAS *f* 24 à *f* 29. Aanvoer 16770 N. pd.
Sneek, den 31 October 1854.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam, 1 November 1854.

Nederland.			
Werk. Schuld.	2½ pCt.	58 1/16 58 3/16 58 1/16	
Dito dito . .	3 „	70 1/16 70 ⅛ 70 1/16	
„ „ . .	4 „	88¼ 88 7/16 88 5/16	
Amort.-Synd.	3½ „	86¼ 86⅜	
Handel-Maats.	4½ „		
Frankrijk.			
Obligatiën . . .	3 pCt.		
Rusland.			
Ob. bij *H.* 1798/1816	5 pCt.	98¼ 98¾ 98¾	
Dito dito 1828/1829	5 „	98½	
Dito bij dito. .	4 „	73	
Dito.	4½ „	82 3/16	

Spanje.		
Obligatiën . . .	1 pCt.	17 5/16 18 17 5/16
„ . . .	3 „	37¾
„ Binnenl.à6/m.	3 „	32⅛ 32 3/16 32⅛
Coupons Bewijzen . . .		5 3/16 5½ 5 7/16
Portugal.		
Te Londen. . .	3 pCt.	35 15/16 36 35 15/16
„	Uitg.	
Oostenrijk.		
Metaliek . . .	5 pCt.	64⅞ 65 3/16
„ (nieuwe)	2½ „	32 1/16 33
„ „ 1851/1852	2½ „	32 1/16 33
„ „ Amst.	5 „	74⅞ 75¼
„ „ 1854	5 „	74 13/16 75¼ 74 13/16

ZATHE TE GOINGARIJP,

met perceelen onder Oppenhuizen en de Broek.

De Notaris W. A. EVERTSZ, te Oldeboorn, zal, mede ten verzoeke van Mr. H. OVERBEEK, Advokaat te Leeuwarden, op Zaturdag den 18 November 1854, 's namiddags 1½ uur, bij S. H. Rijpkema, te Terhorne, veilen:

Eene uitmuntende **ZATHE** en **LANDEN**, met HUIS, SCHUUR en WATERMOLEN c. a., te Goingarijp, groot volgens Kadaster 52-15-57 bunder, en zulks in 21 perceelen, meerendeels gerijflijk gelegen. Te aanvaarden Petri en Mei 1855, en in gebruik bij den mede-eigenaar Sijmen Pieters Boetje. Verkoopboekjes te bekomen en Voorwaarden te vernemen bij voormelden Advokaat en den Notaris.

DEZELFDE NOTARIS zal op tijd en plaats, en mede ten verzoeke als boven, finaal verkoopen:

1°. 1-86-20 bunder uitmuntend HOOILAND onder Akkrum, bij de Patroon en Diepsloot. 2°. 1-86-30 bunder DITO, in de nabijheid van het Deel onder Terhorne, en 3°. 32 roede DITO, nabij den Straatweg onder Akkrum, aan de kleine Molenkriete. Te aanvaarden: 1ste perc. 1 Januarij 1856 en 2 en 3 dadelijk; en waarop is geboden: 1ste perc *f* 1696, 2de *f* 1500 en 3de *f* 210.

5 à 6 ladingen bekant Zwolsch EIKEN HOUT.

R. BLOEMBERGEN SANTEE, te Leeuwarden, zal, op *heden* Vrijdag 3 November, des voormiddags 10 uur, bij den Dragonders Paardenstal aldaar, verkoopen: 5 à 6 ladingen bekant Zwolsch EIKEN HOUT, waaronder Zaaghout, Kromhout, Damleggers, Hek- en Stekpalen.

Nieuwe Planken, Juffers, Damleggers, Beuken Posten enz.

R. BLOEMBERGEN SANTEE, te Leeuwarden, zal, op Vrijdag den 10 November 1854, des voormiddags 10 uur, bij R. J. Niemendal, aldaar, verkoopen: Eene groote partij NIEUWE PLANKEN, van onderscheidene [illegible] dikte en breedte, waarbij Miüx-Planken, van 7,104 el tot 8,880 el (24 tot [illegible] JUFFERS en EIKEN DAMLEGGERS, voorts eenige BEU[illegible], 2 SNIJBANKEN en AFBRAAK.

[illegible] November 1854, 's namiddags te 4 uur, bij Sible Postma, in de Dorpsherberg te Swichum, finaal verkoopen:

Eene ruime en hechte HUIZINGE, met ERVE en BOOMGAARD, te Swichum, gekw. no. 1, Kad. gem. Wirdum, sectie C, nos. 87, 88 en 89, groot 22 roede 80 el; tot 12 Mei 1856 verhuurd aan S. W. IJsselstein voor *f* 92.50 in het jaar en alsdan vrij te aanvaarden; waarop geboden is *f* 1200.

Condition zijn te vernemen ten Kantore van den Notaris.

MR. C. WIERSMA, Notaris te Leeuwarden, zal, ten verzoeke van den Heer Mr. S. W. TROMP, Procureur aldaar, op Maandag den 6 November 1854, 's namiddags 5 uur, ten huize van den Kastelein A. Vellema, te Holwerd, finaal verkoopen:

1. Eene hechte HUIZINGE, met ERVE, STEEG en TIMMERWINKEL c. a. aan de Voorstraat te Holwerd, gekw. no. 108, Kad. gemeente Holwerd, sectie A, no. 944, groot 1 roede 82 el; — tot 12 Mei 1855 verhuurd aan Sible Jongedijk voor *f* 100 in het jaar; waarop geboden is *f* 1000.
2. Eene WONING, met ERVE en BLEEKJE, in de Bollemansteeg aldaar, gekw. no. 112, Kad. gem. Holwerd, sectie A, no. 957, groot 30 el; tot 12 Mei 1855 verhuurd aan Gosse Visser voor *f* 28 in het jaar; waarop geboden is *f* 189.

Beide perceelen zijn 12 Mei 1855 vrij te aanvaarden.

De Conditiën zijn te vernemen ten Kantore van den Procureur en den Notaris, voornoemd.

BOELGOED.

MR. C. WIERSMA, Notaris te Leeuwarden, zal, op Woensdag den 8 November 1854, 's morgens te 9 uur, ten sterfhuize van Tjeerd Annes Sinnema, in leven Landbouwer te Hijum, op crediet bij boelgoed verkoopen:

1. Een gezond BESLAG VEE en best BOERENREEUW, bestaande in: 8 stuks Hoornvee, waarvan 2 Kalve- en 1 vare Koe, 3 Hoklingen en 2 Kalven; 4 beste Paarden, waarvan 1 driejarig en 2 mak en bereden, 4 Schapen en 2 Varkens, voorts Kapwagen, Chais, 2 beslagen Hooiwagens, 3 dito Aardkarren, Ploeg, 3 Eggen, Karne met koperen hoep, Karnmolen, Landrol, Dorschrol, Wijne, Snijbank, Kruiwagen, 3 koperen en 6 houten Emmers, Graanzeven en Paardengereid.
2. VELDVRUCHTEN in de Schuur aanwezig als: de vrucht Weit van circa 1 bunder 84 roede, de vrucht Garst van circa 55 roede, de vrucht Platteboonen van circa 73 roede, de vrucht Haver van circa 1 bunder 84 roede, de vrucht Vlas van circa 36½ roede, een partijtje groene Erwten, 4 koesëten best gewonnen hooglandsch HOOI en een partijtje TURF.
3. MEUBELEN en HUISGERAAD als: een Kabinet, Porceleinkastje met eenig Porcelein, Pulpitum, Staartstuk-klok, Weerglas, Tafels, Stoelen, Bed met Peluw en Kussens, Tin-, Blik-, Glas- en Aardewerk en verdere meubilaire goederen.

Op de Hieminge zullen geene koekdissen of hakblokken worden toegelaten.

VERKOOP EENER ZATHE EN LANDEN

onder Wartena en Grouw.

De Notaris P. BOLTJES, te Grouw, zal, ten verzoeke van Mr. C. WIERSMA, Notaris te Leeuwarden, op Zaturdag den 11 November 1854, des namiddags te 3 uur, bij L. Nauta, in de Drie Romers, aan den Straatweg onder Roordahuizum, tegen genot van strijk- en verhooggeld, provisioneel verkoopen:

Eene uitmuntende **ZATHE** en **LANDEN**, *Saakma* genaamd, met HUIZINGE, gekw. no. 84, STALLING voor 40 Hoornbeesten en 2 Paarden, groote HOOIBERG, HOUTEN LOODS, VARKENSHOK, SCHIPHUIS, HIEMINGE, HOVINGE met Vruchtboomen, TUIN en PLANTAGIE c. a., benevens 2 WATERMOLENS, alles staande en gelegen aan eene Opvaart naar het Vaarwater de Graft in het Wartenaster Laagland onder Wartena en Grouw, Kad. Gem. Warrega, sectie B, nos. 515 tot en met 520, 559 tot en met 574 en 605, en Gem. Grouw, sectie C, nos. 283, 284, ged. 285, en sectie D, no. 44, ter gezamenlijke inhoudsgrootte van 42 bunder 43 roede 88 el (115½ pondem.) alle Greidlanden; tot 5 Maart en 12 Mei 1856 verhuurd aan Jelle Aukes Sijtema c. u. en alsdan vrij te aanvaarden.

Zulks, behoudens het regt van zamenvoeging, in 19 perceelen, nader omschreven bij Verkoopboekjes, die met een Plan uit den Kadastralen Legger, zijn te bekomen ten Kantore van de Notarissen, alwaar tevens de Voorwaarden zijn te vernemen.

DEZELFDE NOTARISSEN, zullen, op tijd en plaats voormeld, nog provisioneel verkoopen:

Eene KAMER, gekw. no. 47, met LOODS, ERF en de Noordelijke HELFT der BLEEK daar nevens, staande en gelegen te Wijtgaard, onder Wirdum, Kad. Gem. Wirdum, sectie A, no. 210, groot 1 roede; tot 12 Mei 1855 verhuurd aan Armvoogden, en alsdan vrij te aanvaarden.

MR. C. WIERSMA, Notaris te Leeuwarden, zal op Dingsdag den 14 November 1854, 's namiddags te 4 uur, ten huize van den Kastelein Hans de Jong, te Finkum, voor den tijd van 5 jaren, publiek verhuren:

1. Eene HUZINGE, met 3 Woningen en bijgelegen GARDENIERSGROND, aan de Koervaart onder Hijum gelegen, in 3 gedeelten.
2. Een Poltje BOUWLAND, daarbij gelegen.
3. Ongeveer 90 roede BOUWLAND, en een DITO stuk nieuwe GREIDE, naast elkander aan de Hooge- en Leijsterdijk, onder Vrouwen-Parochie gelegen.
4. Een perceel GREIDLAND, *het Streng*, aan den rijdweg onder Hijum gelegen, groot 1 b. 27 r. 70 el, om te worden omgebroken, en als Bouwland gebruikt.
5. Een perceel BOUWLAND, aldaar, groot 1 b. 27 r. 70 el.
6. Een perceel BOUWLAND, aldaar, groot 1 b. 7 r. 70 el.

Alles laatstelijk bij wijlen T. A. SINNEMA in eigen gebruik, en voor de Huizinge op den 12 Mei 1855, en voor de Landen dadelijk na de toewijzing te aanvaarden.

Voorwaarden zijn te vernemen ten Kantore van den Notaris.

Verkoop eener BAKKERIJ

te BEETGUM.

MR. C. WIERSMA, Notaris te Leeuwarden, zal, ten verzoeke van den Heer K. J. FABER, te Marssum, op Woensdag den 15 November 1854, 's namiddags 4 uur, ten huize van Æ. K. Hofstra, Kastelein te Beetgum, finaal verkoopen:

Eene hechte HUIZINGE en welbeklante BAKKERIJ, waarin dit bedrijf sedert onheugelijke jaren met goed succes is uitgeoefend, staande in de Buren te Beetgum, Kad. sectie A, nos. 515 en 516, groot 9 roede 20 el, bij C. A. Bakker in eigen gebruik; den 12 Mei 1855 vrij te aanvaarden; waarop geboden is *f* 4464.

Condition zijn te vernemen ten Kantore van den Notaris en bij K. J. FABER, te Marssum.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN REFORME PAARDEN.

DE ADMINISTRATEURS van de gedetacheerde Veld-Escadrons van het Regement Jagers te Paard, in garnizoen te Leeuwarden, zullen op *heden* Vrijdag den 3 November, des namiddags te een uur, bij de Stallen van genoemd Regement aan de meest biedenden, tegen gereed geld verkoopen: *Vier* buiten dienst gestelde PAARDEN, benevens *een* VEULEN.

Op Last.
De 2de Luit. Kwartierm.
RIJNBENDE.

De Deurwaarder J. A. NIJSLOOT, te Leeuwarden, zal, op *heden* Vrijdag den 3 November, ten 1 ure na den middag, ten huize van D. B. Schaap, Kastelein op Camstraburen aldaar, publiek verkoopen:

Een span uitmuntend aan den weg loopende zwarte MERRIEPAARDEN, laatstelijk gereden en toebehoord hebbende aan den Heer S. Speelman, te Leeuwarden.

BOELGOED van IJZERWAREN.

De Notarissen J. C. KUTSCH en J. ALBARDA Hz., te Leeuwarden, zullen, op Maandag den 6 November 1854, des morgens 9 uur, ten huize letter C, no. 11, over de Kelders aldaar, door Mej. Krak bewoond, verkoopen: SLOTEN, KNIPPEN, SCHUIVEN, BANDEN, KRUKKEN, GEREEDSCHAPPEN, IJZEREN POTTEN en PANNEN, MESSEN, SCHAATSEN, enz. enz.

Bezigtiging op Zaturdag den 4 November 1854, van des voormiddags 10 tot 1 uur.

BOELGOED.

De Notaris J. C. KUTSCH, te Leeuwarden, zal, ten verzoeke van den Heer A. T. HAAGSMA, Notaris aldaar, qq., op Maandag den 13 November 1854, 's voordemiddags 9 uur, ten sterfhuize van de Wed. P. A. Hoegen, in de Kleine Hoogstraat alhier, verkoopen:

Eenige MEUBELEN en HUISGERADEN, BEDDEN, LINNEN, TURF, KAAS en verdere Winkelwaren en Gereedschappen, en hetgeen meer ter verkoop zal worden aangeboden.

Bezigtiging op Saturdag den 11 November 1854, 's namiddags van 1—4 uur.

De Notaris J. ALBARDA Hz., te Leeuwarden, zal, op Maandagen den 6 en 20 November 1854, telkens des namiddags ten 5 ure, provisioneel, in de Witte Zon bij Siersma, en finaal, in het Logement Duinkerken, bij de Wed. G öcke, beide aldaar, tegen strijk- en verhooggelden, verkoopen:

1. Eene ruime KOOPMANS-HUIZINGE c. a., op den hoek der Burmaniastraat, bij de voormalige Vrouwenpoort, te Leeuwarden, gekwot. lett. F, no. 43, Kadaster sectie C, no. 773, in huur bij den heer Draper, c. s. voor *f* 335 's jaars.
2. Eene WINKEL-HUIZINGE, met PLAATS, BLEEK en ACHTERHUIS waarin een beste Bakkers-oven, c. a., op het Noordvliet aldaar, gekwot. letter M, no. 184, Kadaster sectie G, no. 298, in huur, gedeeltelijk bij Nestra voor *f* 80 's jaars, en gedeeltelijk in gebruik bij den medeeigenaar U. G. v. d. Werf.
3. Eene WINKEL-HUIZINGE c. a., in de Oosterstraat aldaar, gekwot. letter C, no. 91, Kadaster sectie B, no. 557, in huur bij J. R. Nijdam voor *f* 1.60 per week.

Te aanvaarden op den 12 Mei 1855, met uitzondering van het voorste gedeelte van het 2de perceel, hetwelk te aanvaarden is op den 12 November 1855 en te bezigtigen op de verkoopdagen van 11—2 uur; het 1ste perceel op vertoon van toegangkaartjes, ten Kantore van den Notaris te bekomen.

DEZELFDE NOTARIS, zal, ten verzoeke van R. BLOEMBERGEN SANTEE, te Leeuwarden, op bovengemelde tijden en plaatsen, provisioneel en finaal, tegen strijk- en verhooggelden, verkoopen:

Eene hechte en ruime HUIZINGE en TIMMERWINKEL met PLAATS, c. a., in de Kleine Kerkstraat, te Leeuwarden, gekwot. letter F, no. 84, sectie C, no. 678, in huur bij Johs. Bekhuis.

Te aanvaarden op den 12 Mei 1855 en te bezigtigen op de verkoopdagen van 10—1 uur.

De Notarissen J. ALBARDA Hz. en Mr. C. WIERSMA, beide te Leeuwarden, zullen, op Dingsdagen den 7 en 21 November 1854, telkens des namiddags ten 5 ure, provisioneel in het Heeren-Logement bij de Koe, en finaal in de Nieuwe Doelen bij Hooft, beide aldaar, tegen strijk- en verhooggelden verkoopen:

Eene KOOPMANS-HUIZINGE en KOEK- en BANKET-BAKKERIJ met PLAATS c. a., tot onderscheidene affaires geschikt, op een bijzonder neringrijken stand, in het Naauw te Leeuwarden, gekwot. letter D, no. 57, Kadaster sectie B, no. 941, bij den Heer J. G. Kuipers in gebruik, zijnde de boven voorkamer verhuurd aan den WEd. Gestr. Heer van Reijen.

Te aanvaarden op den 12 Mei 1855, of waarschijnlijk eenigen tijd vroeger, ter keuze van den Verkooper, en te bezigtigen op de verkoopdagen van 11—2 uur, op vertoon van toegangkaartjes, te verkrijgen bij eerstgenoemden Notaris.

Conditien te vernemen en Billetten te bekomen aan de Kantoren der Notarissen.

Verkoop van eene Zathe en Landen,

onder TIETJERK.

De Notarissen A. v. d. PLAATS, te Leeuwarden en E. J. ATTEMA, te Dragten, zullen, op Dingsdag den 14 November 1854, des namiddags 4 uur, ten huize van P. Wadman, te Hardegarijp, bij verhooggeld, finaal verkoopen:

Eene vruchtbare **ZATHE** en **LANDEN**, de *Merriedobbeplaats* genaamd, met HUIZINGE, no. 46, STALLING, WATERMOLEN, HIEMINGE, HOOIBERG en SCHIPHUIS c. a., alles staande en gelegen aan- en bij elkander aan het Vaarwater de *Dooitsewiel* onder Tietjerk, bekend ten Kadaster gemeente Hardegarijp, Plaatselijke benaming *Kleine Geest*, in sectie F, nos. 67 tot en met 70 en 73 tot en met 90, te zamen voor eene grootte van 26 bunder 29 roede (circa 72 pondm.) In huur bij Lammert Gatzes van der Weide tot Petri en Mei 1855; en zulks in 10 perceelen met regt van zamenvoeging; waarop per 36½ roede geboden is: op het 1ste perc. *f* 146, 2de perc. *f* 161.50, 3de perc. *f* 150, 4de perc. *f* 105, 5de perc. *f* 105, 6de perc. *f* 107.50, 7de perc. *f* 127, 8ste perc. *f* 113, 9de perc. *f* 144, 10de perc. *f* 153. Totaal *f* 9785.70.

Te aanvaarden St. Petri en Mei 1855.

Conditien te vernemen en Verkoopboekjes te bekomen ten Kantore van voornoemde Notarissen.

HOUTVEILING.

De Notaris A. v. d. PLAATS, te Leeuwarden, zal ten verzoeke van S. TULP, aldaar, op Donderdag den 16 November 1854, ten 9 ure voor den middag, bij de Gaz-Fabriek verkoopen: Twee à drie ladingen mooije EIKEN WOUDBOOMEN, van onderscheidene zwaarte en lengte, eene partij KROMHOUT, HEK- en STEKPALEN, LEGGERS en DAMLEGGERS, en eenige BEUKEN BOOMEN, alsmede eene partij EIKEN PLANKEN, zeer geschikt voor Huis- en Scheepstimmerlieden, Molen- en Wagenmakers, Kuipers enz.

De Notaris G. BAKKER, te Huizum, zal, op Woensdag den 8 November 1854, des namiddags *precies* 3 uur, ten huize van den Kastelein Algra, te Oostermeer, finaal verkoopen:

Het EEN-DERDE GEDEELTE in:

a. 1 b. 27 r. 70 e. WEID- en HOOILAND, te Oostermeer, kadastraal sectie A, no 411, *de derde Halfmad*,

b. 1 b. 54 r. 50 e. BOUWLAND, aldaar, sectie A, no. 447, *de Sironeu*, genaamd.

Na den palmslag *vrij* te aanvaarden.

Uit de hand te koop:

Eene voor vier jaren nieuw gebouwde beklante GRUTTERIJ, met geschikt WINKELHUIS en KNECHTSWONING, gelegen te Wolvega. Informatien bij den eigenaar E. PLANTENGA, aldaar.

Uit de hand te koop:

Een in besten staat zijnden achtkanten WATERMOLEN, ter grootte van ruim 9 el vlugt, staande zeer geschikt te vervoeren, en te bevragen bij PAULUS de BOER te Hitzum.

De Ondergeteekende berigt door dezen, dat hij zijnen **Handel** in MANUFACTUREN, KLEERMAKERIJ en BEDDENWINKEL, aan zijnen Zoon B. HAGA heeft overgedragen, die tevens met de likwidatie zijner firma belast is. Onder dankbetuiging voor het aan hem zoo vele jaren geschonken vertrouwen, blijft hij zijn' Zoon bij zijne talrijke Begunstigers aanbevelen.

Sneek, den 1 November 1854. A. BUWALDA van HAGA.

Ingevolge bovenstaande advertentie, heeft de Ondergeteekende de eer zich in genoemde vakken aan te bevelen. Hij zal trachten door eene prompte en civiele bediening zich hetzelfde vertrouwen waardig te maken, dat de vorige firma zoo lang genoten heeft.

Sneek, den 1 November 1854. B. HAGA, Az.

De Apotheker J. C. H. VAN HARINXMA, te ... warden, debiteert steeds met succes:

DAMES LEVERTRAAN

fraai van kleur, liefelijk van smaak en krachtig in uitwerking, ... de eigenschappen van de meest gezuiverde, en *scheikundig* onde... in zich vereenigt, en ook de goedkeuring van HH. Doctoren ... de halve flesch. — Alsmede het

AMMONIAKAAL VLUGSM...

zoo bij uitstek heilzaam in Rhumatiek, Jicht, Podagra, Kneuzingen ... kingen, en andere plaatselijke pijnen, à 75 Cents. — Voorts het ...

Dr. ROCHE'S KINKHOESTMIDDEL

tot uitwendig gebruik; ook in andere gebreken der Borst, bij oud ... inderdaad zeer heilzaam smeersel, à *f* 1, en de beroemde

KINDER TANDKORALEN

van Professor Hofmann, à 75 Cents het Snoer. — Ofschoon de uitwerking ... van wel eens betwijfeld wordt, ja somtijds de lachspieren aandoet, ... toch bewezen waar, dat zekere compositie eene allezins gunstige werking ... tandkas uitoefent; het tandvleesch zacht maakt en ontspant, en bijgevolg ... komen der Tanden gemakkelijk maakt, alwaarom ze nooit te vroeg kunnen ... den omgehangen.

LET WEL.

Van nu af wordt bij den Ondergeteekende in het Logement DE WIJN... te Leeuwarden, 's Vrijdags namiddags om twee uur, **OPEN TAFEL** gehouden, tegen billijken prijs en soliede bediening. Verzoekt gunst en recommandatie.

Leeuwarden, den 7 September 1854. J. BOS...

WINTER-ARTIKELEN.

De Ondergeteekende verwittigt door dezen dat hij weder ruim is voorzien naar den laatsten smaak bewerkte PELTERIJEN, alsmede in LAKENS, DUFFELS, CASTORS, DRAP RUSSIE'S, DRAP NAPIER'S, ... ZEPHIR voor Dames Talma's, PANTALONS en VESTENSTOFFEN ...

D. La Mei,

Kleermaker en Bontwerker, Grootzand, te Sneek.

Modes.

G. STOCKMANN & ZONEN maken bekend, dat zij de **nieuwste Modellen** van MANTELS, HOEDEN, MUTSEN enz. voor het wintersaizoen hebben ontvangen.

Sneek, den 1 November 1854.

A. VAN DEN BERG,

Firma: TEBBE en van der WETERING, te Leeuwarden,

heeft de eer de Dames te berigten de ontvangst der Parijsche **modellen** van HOEDEN en MUTSEN voor het wintersaizoen.

De Ondergeteekende berigt hare geachte Stadgenooten, dat zij de **modellen** van WINTERHOEDEN heeft ontvangen, en beveelt zich minzaam in ieders gunst.

Wed. F. ROUKES,

Leeuwarden, den 2 November 1854. *Grachtswal, letter L, no. 11.*

De Ondergeteekende maakt door dezen bekend, dat bij haar de **nieuwe modellen** van WINTER-HOEDEN en MUTSEN ontvangen zijn, waarmede zij zich vriendelijk aanbeveelt.

Leeuwarden, den 2 November 1854. J. KUHLMANN, geb. Rinsma, *Ewal, letter I, no. 64.*

De Ondergeteekende maakt bij deze bekend, dat bij haar zijn ontvangen MODEL-HOEDEN en MUTSEN, alsmede COIFFURES, LINTEN, BLOEMEN enz. enz.

Mij in UEd. gunst aanbevelende noeme mij UEd. Dw. Dienaresse,

Leeuwarden, 2 November 1854. Wed. C. M. NIJGH, geb. v. d. Steen, *Hoogstraat, lett. H, no. 18.*

De Ondergeteekende berigt door dezen aan allen wien de Heer W. HOFFMAN met zijne circulaire mij betreffende, vereerd heeft, dat daarin **waarheid** is verzwegen, namelijk dat ik, na vooraf ZEd. bekend gemaakt hebben eigen zaken te beginnen, mijn ontslag heb **gevraagd.**

Amsterdam, November 1854. H. B. POS...

De Ondergeteekende berigt door deze zijne geëerde begunstigers dat hij **VERHUISD** van het Kleinzand naar de **Suipmarkt**, en blijft continueren met het verkoopen en repareren van GOUDEN- en ZILVEREN HORLOGIEN, KLOKKEN enz.

J. FIJLSTRA,

Horologie- en Uurwerkmaker te Sneek.

Bockbier en Kluinbier

met November weer te bekomen aan de Bierbrouwerij *DE STRUISVOGEL,* Groningen. W. ALINGH BULTHUIS.

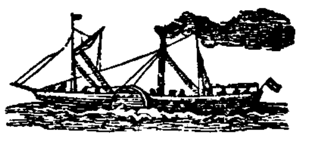

STOOMVAART

TUSSCHEN

AMSTERDAM, ENKHUIZEN EN HARLINGEN.

Stoomboot HARLINGEN.

Volgens VERLAAGD Tarief.

van AMSTERDAM:	Van HARLINGEN:
Zondags, Woensdags en *Vrijdags*, 's morgens 7 uur.	*Maandags, Donderdags* en *Zaturdags*, 's morgens 8 uur.

In direct verband met de DILIGENCE van *HARLINGEN* naar *LEEUWARDEN* en *GRONINGEN* v. v.

☞ Kantoor te *AMSTERDAM* bij den Heer J. MEIJERINK in de *... Stads Herberg.*

Iemand van de Protestantsche Godsdienst, voorzien van de beste getuigschriften, in staat en geregtigd tot het geven van **Onderwijs** in de *Fransche*, *Engelsche-* en *Hoogduitsche* talen, alsmede in de *Wiskunde* en de *Muziek*, wenscht eene betrekking als ONDERWIJZER in die vakken bij deze of gene familie van den aanzienlijken stand in deze Provincie.

Die hierop *reflecteert* en nadere inlichting wenscht te bekomen, hebbe zich te vervoegen met *gefrankeerde* brieven onder *lett. H,* bij den Boekhandelaar U. PROOST te Leeuwarden.

In eene TABAKS- en KRUIDENIERS-AFFAIRE, wordt een **LEERLING** gevraagd met of zonder **Kost en woning.** Adres *franco* bij A. van ZUIJLEN, te *Leeuwarden.*

Een KASTMAKERSKNECHT, liefst ongehuwd, zijn werk geheel of ten deele verstaande, kan dadelijk werk bekomen bij W. van der GA..., Kastmaker te Dockum. Brieven *franco.*

Een ongehuwde KOPERSLAGER, het **Kagchelmaken** verstaande, kan dadelijk werk bekomen. Adres *franco* bij den Boekdrukker E... BACH JCz., te *Leeuwarden.*

Al wie een KALF **vermist**, kan hetzelve tegen bewijs van eigendom en betaling der kosten terug bekomen bij MEINDERT PIETERS DIJK..., te Wijtgaard.

Wie een RAM vermist, kan dezelve tegen bewijs van eigendom en der kosten terug bekomen bij J. BRADA, te Franeker.

De **COMMISSARIS DES KONINGS** in de provincie *Friesland*, brengt ter kennis van de belangstellenden, dat, aan het lokaal voor het Provinciaal Bestuur te *Leeuwarden*, ter inzage liggen de Voorwaarden, naar welke, op den 20 November aanstaande, in het lokaal van het Ministerie van Marine te *'s Gravenhage*, aan de meestbiedenden, ter slooping, zullen worden verkocht twee houten Zeekapen, staande op het eiland *Schiermonnik-oog.*

Leeuwarden, den 30 October 1854. VAN PANHUIJS.

Onder nadere goedkeuring van Z. E. den Minister van Marine, zal op den **20 November** aanstaande, in het Lokaal van het Ministerie van Marine, te *'s Gravenhage*, aan den meestbiedenden, bij inschrijving **ter slooping** worden verkocht: Twee **HOUTEN ZEEKAPEN**, staande op het eiland *Schiermonnikoog.*

De Voorwaarden van verkoop liggen dagelijks, des voormiddags, ter lezing van gegadigden ten Burele van den Inspecteur over het Loodswezen te Groningen, en bij den Opzigter over gezegde Kapen, H. A. ZEILINGA, Burgemeester te Schiermonnikoog en wonende aldaar.

Groningen, *De Inspecteur voornoemd,*
31 October 1854. H. ENGELSMAN KLEIJNHENS.

De uitdeeling der Gelden voor de Weduwen en Weezen van Hervormde Friesche Predikanten, zal plaats hebben op *Vrijdag* den 10 November e. k., van *elf* tot *één* ure, in de Kosterij der Groote Kerk te Leeuwarden.

De Quæstor van het Prov. Kerkbestuur van Friesland,
J. H. GUNNING.

VERGADERING VAN DE AFDEELING FRIESLAND **der Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst,** op Donderdag 9 November 1854, des avonds 5 uur, in den Schouwburg te Leeuwarden.

Onderwerp ter behandeling: *Angina exsudativa.*

J. LEDDER, *Secretaris.*

Nood in Silezien.

Eene ontzettende ramp heeft Silezië getroffen. Overstroomingen bij menschen geheugenis onbekend, geven aan dit reeds in de laatste jaren door de Typhuskrankte en mislukten aardappelen-oogst zoo geteisterd gewest, thans hier en daar het aanzien eener uitgestrekte zee, waarop zich aan het oog slechts kerktorens en daken van hooge gebouwen vertoonen; duizende menschen zijn van have en goed beroofd en bevinden zich in de grootste ellende, terwijl de gemeenschap door het onbruikbaar worden van wegen, vaarten, bruggen enz. op vele plaatsen ten eenemale verbroken is. De ijzingwekkende bijzonderheden van deze ramp door de Duitsche dagbladen en de tot ondersteuning allerwege gevormde commissiën medegedeeld, behoeven hier niet herinnerd te worden, doch zullen ook in Nederland bij velen tot medegevoel opwekken en de begeerte doen ontstaan om uit een dankbaar besef van Gods sparende hand, iets bij te dragen tot leniging dier bestaande ellende.

De schade, door deze overstroomingen veroorzaakt, wordt op 40 à 50 millioenen Guldens *geraamd.*

Aangezocht door Vrienden en Bekenden uit het naburige aan Nederland door menige betrekking van vroegeren en lateren tijd verbondene Pruissen, zullen de Ondergeteekenden het zich tot eene aangename taak rekenen, de liefdegaven die uit ons Vaderland, als blijk van belangstelling aan hen zullen geworden, te doen toekomen aan den Koninkl. Pruiss. Oberpresident der Rhijn-Provincie te Coblenz.

JA. VAN EIK, te *Amsterdam.*
W. F. Baron VAN REEDE VAN OUDSHOORN, te *Rotterdam.*
Mr. G. GROEN VAN PRINSTERER, te *'s Hage.*
Mr. W. J. M. VAN DIELEN, te *Utrecht.*
B. F. Baron VAN VERSCHUER, te *Arnhem.*
Jhr. P. B. J. VEGILIN VAN CLAERBERGEN, te *Joure.*

Ook ten Kantore dezer Courant zal men zich gaarne belasten met de ontvangst van giften ten behoeve van bovenbedoelde ongelukkigen.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN DE STAD SNEEK, maken bekend: dat in hunne vergadering van heden, van de Schuld spruitende uit de negotiatie van *f* 50,000 tegen 4 percent, ten laste van de Stad, is uitgeloot no. 2; en van die uit de negotiatie van *f* 50,000 tegen 4½ percent, no. 77, wordende de houders herinnerd, dat de kapitalen tegen overgifte van de originele Obligatie en de onverschenen Coupons, kunnen worden ontvangen ten Kantore van den Gemeente-Ontvanger te Sneek, na den 4 Januarij 1855.

Sneek, *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
den 28 October 1854. H. CLZ. WOUDA, *L. B.*
De Secretaris,
HAGA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE FRANEKER, roepen de Onderhoudspligtigen op der DOIJUMERVAART, loopende uit de *Tzummervaart* door *Doijum* tot in de gemeente *Franekeradeel,* voor zooverre dezelve onder *Franeker* is gelegen, tegen **Woensdag** den 8 *November* e. k. des voormiddags ten elf uur op het Raadhuis aldaar, ten einde alsdan te benoemen *twee* GECOMMITTEERDEN ter bevordering van de Slatting dier Vaart.

Franeker, *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
den 28 October 1854. J. BANGA, *Burgemeester.*
F. H. BURGHGRAEF, *Secretaris.*

De **houder** der uitgelote OBLIGATIE no. 7, groot 500 Guldens, ten laste der gemeente Workum, — voortgesproten uit eene Geldleening in 1844, tot bestrijding der kosten van slatting der Trekvaart tusschen Workum en Bolsward — wordt verwittigd, dat die Gelden bij den Ontvanger dezer Gemeente, tegen intrekking van gedacht stuk, disponibel zijn.

Workum, *De Burgemeester der gemeente Workum,*
den 1 November 1854. F. MOSSEL.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN SCHOTERLAND, maken door deze bekend, dat de Legger der Ingelanden van den *grooten Sint Johannesgaster Veenpolder* in *Schoterland* en *Haskerland,* bedoeld bij art. 22 van het Reglement voor de bedijking, verveening, droogmaking en het beheer van dien Polder, gedurende den tijd van 4 weken, van af Maandag den 6 November e. k., telken dage, uitgezonderd des Zondags, van 's morgens 9 tot 1 en van 's middags 3 tot 5 ure, ter Secretarij van Schoterland ter inzage zal liggen, zullende de reclames daar tegen, binnen gezegden termijn schriftelijk aan het Gemeente-Bestuur van Schoterland moeten worden ingediend.

Aangezien de in dezen bedoelde Legger moet strekken tot berekening van het aantal stemmen door ieder Ingeland bij de benoeming van het daar te stellen Polder-Bestuur uit te brengen, zoomede tot basis voor den Omslag der eventueel te heffen Polderlasten en Maalgelden, zoo worden de Ingelanden in hun eigen belang ten dringendsten uitgenoodigd, om zich deze gelegenheid ten nutte te maken, opdat de in den Legger nog aanwezige abuisen of verkeerde te naamstellingen in tijds kunnen worden hersteld en gerectificeerd.

Heerenveen, *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
den 25 October 1854. A. MEINESZ.
De Secretaris,
R. BINKES.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN GAASTERLAND, roepen bijeen de Hervormde Floreenpligtigen van het dorp Wijckel, op Donderdag den 9 November 1854, 's morgens 11 uur, in de Kerk der Hervormden aldaar, ten einde:

a. Te benoemen eene Commissie ter opneming der Rekening van de Hervormde Kerkvoogdij van gemeld dorp over 1854.
b. Vast te stellen de Begrooting in Ontvang en Uitgaaf derzelve Kerkvoogdij voor 1855.
c. Te benoemen eenen Kerkvoogd voor den aftredenden L. L. Wierstra.

Balk, *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
den 25 October 1854. W. VAN NAUTA LEMKE, *Burg.*
W. J. HEMSING, *Secr.*

Veemarkt te Holwerd.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WESTDONGERADEEL, brengen, hiermede ter kennis van het algemeen, dat de Raad dezer Gemeente, bij besluit van den 23 Mei 1854, heeft bepaald: dat, te beginnen met het jaar 1854, te Holwerd op den eersten Zaturdag van de maand November en dus in dit jaar op Zaturdag den 4 November, eene **Jaarlijksche MARKT** van **Runderen, Schapen, Varkens,** van **Vlas** en andere Voortbrengselen die zullen worden aangevoerd, zal worden gehouden.

Dat dit besluit bij Resolutie van Heeren Gedeputeerde Staten dd. 26 Junij 1854 *(Prov. blad* no. 96) is goedgekeurd.

Dat men door de instelling dezer Veemarkt vermeent in eene bestaande behoefte te voorzien, daar in den herfst in deze en omliggende Gemeenten geene onbelangrijke handel in Vee wordt gedreven, en Holwerd voor dien handel bijzonder gunstig gesitueerd schijnt.

Dat *met wijziging en uitbreiding van de vroegere aankondigingen dienaangaande* aan den aanvoerder worden uitgeloofd:

a. Van het grootste getal Runderen boven de 2 jaren oud, ... *f* 18.
b. Van het grootste getal Runderen beneden de 2 jaren oud, uitgezonderd Kalvers, ... „ 12.
c. Van het grootste getal Kalvers, ... „ 7.
d. Van de meeste Varkens, ... „ 3.
e. Van de meeste Schapen, ... „ 5.

Dat het Vee onmiddelijk na zonsondergang, van de Markt moet worden vervoerd.

Ternaard, *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
den 24 October 1854. Z. S. DE HAAN.
De Secretaris der Gemeente,
J. KLAASESZ.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WONSERADEEL, Noodigen bij deze uit **ONDERWIJZERS** van den 3den of des noods 4den Rang, welke genegen zijn te vervullen de betrekking van ONDERMEESTER in de School der 1ste klasse te Makkum, om zich met overlegging van acte van Rang en Getuigschrift van goed gedrag en praktikaal Onderwijs, *franco* aan te melden ten Gemeentehuize van Wonseradeel, voor den 13 November e. k. Zijnde aan deze betrekking verbonden eene belooning van *f* 150 in het jaar.

Bolsward, *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
den 27 October 1854. T. MULIER.
De Secretaris,
J. BINKES.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN HENNAARDERADEEL, convoceren ten verzoeke van HH. Kerkvoogden, de Hervormde Floreenpligtigen van de onderstaande dorpen, in de respective Kerken, als van:

Hijdaard, op Maandag den 13 November e. k., des voormiddags ten 10 uur;
Lutkewierum, op Woensdag den 15 November e. k., des voormiddags ten 9 uur;
IJtens, op denzelfden dag, des namiddags ten 1 uur;
Oosterend, op Vrijdag den 17 November e. k., des voormiddags ten 11 uur;
Hennaard, op Maandag den 20 November e. k., des voormiddags ten 10 uur;

Ten einde: 1º. De Kerkerekeningen over 1853 op te nemen en bij welbevinding te sluiten, en 2º. de begrootingen voor 1855 vast te stellen.

Wommels, *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
den 1 November 1854. C. WICHERS WIERDSMA, *Burgemeester.*
E. H. TENCKINCK, *Secretaris.*

HET DIJKSBESTUUR *der Vijf Deelen Zeedijken Binnen- en Buitendijks,* presenteert bij inschrijving te besteden de leverantie van:

Voor Binnendijks:	**Voor Buitendijks:**
600 PALEN van 47 palm.	400 PALEN van 53 palm.
500 ——— — 41 palm.	400 ——— — 47 palm.
500 ——— — 35½ palm.	300 ——— — 41 palm.

Te leveren vóór den 1 December e. k.; zullende de betaling geschieden in December.

De Inschrijvings-billetten moeten vóór den 15 November e. k. *franco* ter Secretarie van het Dijksbestuur worden ingezonden.

Harlingen, *Het Dijksbestuur voornoemd,*
den 1 November 1854. A. TELTING.
De Secretaris bij het Dijksbestuur,
M. VAN DER PLAATS.

AANBESTEDING.

HET POLDERBESTUUR *van den Grooten Veenpolder in de gemeente Weststellingwerf,* zal op Dingsdag den 14 November 1854, des voormiddags elf uur, ten huize van A. G. Landman bij het Tolhek te Scherpenzeel, bij inschrijving en opbod, eerst in drie perceelen, en daarna in massa aanbesteden:

Het **verdiepen** en **verwijden** van het laatste gedeelte KANAAL, *de Gracht* genaamd, over eene lengte van p. m. 1800 ellen etc., het daarover plaatsen van ZES VASTE BRUGGEN of ZETTEN, met levering van alle de daartoe benoodigde Materialen.

De Bestekken zullen van af Dingsdag den 7 November e. k., ter lezing liggen bij: A. G. LANDMAN, te Scherpenzeel; J. K. HUISMAN, te Munnikeburen, en R. D. DE RUITER, bij de Brug te Oldelamer, terwijl tevens inlichtingen zijn te bekomen bij den Heer B. J. DRAGT te Nijetrijne.

Zullende verders de aanwijzing geschieden, op den 10den en 11den bevorens, te beginnen des morgens 9 uren, bij A. G. LANDMAN, te Scherpenzeel.

Wolvega, *Het Polderbestuur voornoemd,*
1 November 1854. J. BIERUMA OOSTING, *President.*
Van wege Hetzelve,
P. J. SCHELTINGA, *Secretaris.*

AANBESTEDING.

COMMISSARISSEN tot den aanleg van eenen Grindweg door de Gemeente Weststellingwerf, zullen, in tegenwoordigheid van eenen Commissaris uit het Collegie van Heeren Gedeputeerde Staten van Friesland, op Donderdag den 23 November 1854, des voormiddags elf uur, in het Gemeente-huis te Wolvega, bij inschrijving en opbod, eerst in drie perceelen en daarna in massa aanbesteden:

Het **aanleggen** der AARDENBAAN van het eerste of westelijk gedeelte van voornoemden Grindweg, en wel van den Staten-zeedijk onder Scherpenzeel tot aan de Dorpstraat in Wolvega; benevens het **begrinden** derzelve met de levering van alle daartoe noodige Materialen over eene gezamentlijke lengte van 17,177 strekkende ellen.

De aanwijzing zal plaats hebben op Maandag den 20 November en volgende dagen bevorens, aanvangende te Wolvega des morgens ten 9 uur.

De Bestekken van dit werk zullen, behalve in de Logementen langs den te besteden Weg, in Friesland en onderscheidene andere Provincien ter lezing liggen op zoodanige plaatsen waar zulks met bestekken van belangrijke waterstaatswerken gebruikelijk is, terwijl dezelve overigens voor gegadigden verkrijgbaar worden gesteld, ter Secretarie van gemelde Gemeente.

Wolvega, *Commissarissen voornoemd,*
den 23 October 1854. Mr. J. BIERUMA OOSTING.
J. SICKENGA.

DEN Floreenpligtigen van de Hervormde Godsdienst, volgens annonces dezer Courant van den 20 en 27 October ll., opgeroepen om den 8 November 1854 te verschijnen in de Kerk te Langezwaag, om in die Gemeente een' Predikant te stemmen, wordt, namens den Kerkeraad dier Gemeente, berigt dat de stemming wordt **uitgesteld** tot nadere oproeping.

H. TERLET, *Consulent.*

DE EIGENAREN DER DEKAMA-, CUICK- EN FOEIJTS-VEENCOMPAGNIE, worden bij deze opgeroepen ter Vergadering, welke zal gehouden worden ten huize van den Koffijschenker J. SWILDENS, op den Wirdumerdijk te Leeuwarden, op Donderdag den 16 November 1854, des avonds te vijf ure.

Het behoud van den Frieschen Veestapel.

BUITENGEWONE ALGEMEENE VERGADERING der Onderlinge Verzekerings-Maatschappij van Friesche Veehouders, gevestigd te *Leeuwarden*, onder bovengemelden titel, *op Vrijdag den 3 November* 1854, des middags ten 12 ure precies, ten huize van G. A. DE KOE, in het Zaailand te *Leeuwarden*, ten einde te beraadslagen over de noodige wijzigingen en herziening van de Statuten dezer Maatschappij ter bevordering eener algemeene verzekering en dus ook voor de longziekte onder het Rundvee in deze Provincie.

Leeuwarden, den 27 October 1854. *Namens Bestuurders van voornoemde Maatschappij :* O. F. V. D. VEEN, *Boekhouder.*

VEEFONDS MENALDUMADEEL.

BESTUURDERS VAN HET ONDERLING VEEFONDS BETREKKELIJKE LONG-ZIEKTE, in *Menaldumadeel*, verzoeken bij deze de Leden van hetzelve, op Zaturdag den 4 November e. k., 's voormiddags 10 uur, ten huize van den Kastelein Jongedijk te Menaldum, om:

1°. hun Vee voor het 2de halfjaar in 't Fonds te doen inschrijven;

2°. de te verleenen restitutie te wijzigen en in dien zin zoo noodig te doen verstrekken aanvankelijk primo Januarij e. k. ten gevolge de opheffing van het Provinciale Fonds, en

3°. aan andere veehouders in Menaldumadeel, gelegenheid te geven, tot deelneming in dit Fonds. — Blijvende de gelegenheid tot inschrijving steeds open ten huize van den Boekhouder, tot 12 November aanstaande.

Bestuurders voornoemd, namens dien, DONIA.

RUNDVEE-VERZEKERINGS-MAATSCHAPPIJ OP HET BILDT.

De Deelnemers in deze Maatschappij worden opgeroepen, om te vergaderen, ten huize van de Weduwe Johs. Corn. Wassenaar, te St. Anna-Parochie, op Donderdag den 9 November 1854, 's namiddags ten 3 ure, ten einde verslag te ontvangen van de voorloopige Commissie, en verder zoodanige zaken te behandelen en besluiten te nemen, als noodig bevonden worden om de Maatschappij overeenkomstig het reglement, in het leven te doen treden.

Den veehouders dezer Gemeente, welke zich nog niet hebben aangesloten, wordt tevens herinnerd, dat, om het regt van vergoeding dadelijk met den aanvang des volgenden jaars te erlangen, eene spoedige deelneming wordt gevorderd, waartoe de gelegenheid alsnog openstaat bij de ondergeteekenden.

Het Bildt, den 1 November 1854.

De Commissie voornoemd,
T. G. WASSENAAR.
A. J. HOITSMA.
T. WASSENAAR, Gz.

Veehouders in Hennaarderadeel

worden ter bijwoning eener Comparitie verzocht op Zaturdag den 11 November 1854, 's morgens 9 uur, ten huize van den Kastelein A. STRUIKSMA te Wolmels, ten einde zoo mogelijk op te rigten een **onderling Fonds** tot vergoeding voor aan de Longziekte afgestorven Vee.

Namens de provisionele Commissie, S. W. HOEKSTRA.

Onderlinge verzekering van Rundvee,

in de gemeente WEST-DONGERADEEL.

De deelnemers en dezulken in de gemeenten, die verlangen deel te nemen in bovenstaande Verzekering, worden uitgenoodigd tot het bijwonen der, bij Reglement bepaalde, jaarlijksche Algemeene Vergadering, welke zal gehouden worden den 13 November e. k. des namiddags ten 2 uren bij T. KAMSTRA, te Hantum; ten einde: 1°. de rekening op te nemen; 2°. Bestuurders in de plaats der afgaande te benoemen; 3°. zoo noodig over te doene voorslagen der aanwezige Deelnemers te besluiten.

Namens Bestuurders, J. HOLWERDA, *Boekhouder.*

ONDERLINGE BRANDWAARBORG-MAATSCHAPPIJ,

gevestigd te WOUDSEND.

Den belanghebbenden wordt verwittigd, dat de **inschrijving** ter verzekering van het STALVEE, bij HH. Correspondenten *van den 1 November is opengesteld.*

De Directeuren Boekhouders, A. H. & H. A. TROMP.

De Ondergeteekende mede-Directeur van bovengenoemde Maatschappij, verwittigt de belanghebbenden, dat zij gedurende de maand November zich bij hem kunnen vervoegen tot **Inschrijving** ter verzekering van STALVEE, des Dingsdags te *Sneek* in het Logement DE WIJNBERG, en des Donderdags te *Bolsward* in het Logement HET BLAAUWHUIS.

P. J. DE HOOP.

De Notaris A. ALMA te Bergum, zal op Zaturdag den 4 November 1854, te 3 ure na den middag, in de Herberg van Folkert Fennema, aan den Straatweg aldaar, finaal presenteren te verkoopen:

Een perceel, thans BOUWLAND, gelegen te Kuikhorne onder Bergum, aan den Zwettedijk en den Tolweg, het *Bergland* genaamd, groot 94 roede 40 el; waarop geboden is *f* 1076.

De Notaris A. ALMA te Bergum, zal ten verzoeke van den Heer Mr. A. E. FERF, Griffier aldaar, qq., op tijd en plaats voormeld, finaal presenteren te verkoopen:

Een HUIS en ERF met TUIN, te Kuikhorne onder Bergum, en eenige perceelen WEID- en HOOILAND aldaar, en onder Kooten en Zwaagwesteinde, behoorende tot de nalatenschap van Jacobje Jilkes Albartema, gewoond hebbende te Kuikhorne, en zulks in 7 perceelen; waarop geboden is: no. 1 *f* 151, no. 2 *f* 310, no. 3 *f* 255, no. 4 *f* 345, no. 5 *f* 400, no. 6 *f* 1250, no. 7 *f* 60.

MR. G. SCHOT, Notaris te Franeker, zal op Zaturdag den 4 November 1854, des nademiddags om 3 uur, ten huize van J. J. van Dijk te Tzum, finaal verkoopen:

Eene HUIZING met STALLING en HOVING te Tzum, bij Wijbren Johannes Visser in eigen gebruik, 12 Mei 1855 te aanvaarden; waarop geboden is *f* 876.

DEZELFDE zal op Woensdag den 8 November 1854, des avonds om 7 uur, ten huize van Sevensma te Harlingen, provisioneel verkoopen:

Eene nette HEEREN HUIZING, staande op de Zuiderhaven en den hoek van de Brouwersgracht binnen Harlingen, in wijk F, no. 23, bij den Heer M. van der Plaats in huur voor eene jaarlijksche huursom van *f* 160. Inmiddels *uit de hand TE KOOP.*

De Notaris GOSLINGS, te Harlingen, zal, aldaar, op Woensdagen den 8 en 22 November 1854, telkens 's avonds 7 uur, ten huize van Sevensma, in het Hof van Holland, op regterlijke autorisatie, veilen en verkoopen:

1. Eene HUIZINGE met WONING daar achter en verdere annexen, staande en gelegen bij de Havenbrug te Harlingen, wijk C, no. 5, Kadaster sectie A, no. 486, groot 1 roede 61 el, bewoond door Jan Lijkles de Boer.
2. Eene HUIZINGE aan de Voorstraat aldaar, Kadaster sectie A, no. 562, groot 94 el, bewoond door J. Z. Daalwijk.
3. Eene HUIZINGE met annexen, staande aan de Lanen aldaar, Kadaster sectie A, no. 1258, groot 1 roede 2 el, bewoond door den mede-eigenaar Siderius.
4. Eene HUIZINGE of VERFWINKEL, aan de Lanen aldaar, Kadaster sectie A, no. 1242, groot 1 roede 2 el, in gebruik bij den mede-eigenaar Siderius.

Al de perceelen te aanvaarden der 12 Mei 1855.

HOUTVEILING OP DE IRNSUMERZIJL ONDER [illegible]

De Notaris P. BOLTJES, te Grouw, zal, op Zaturdag den 4 [illegible] des morgens 11 uur, ten huize van de Wed. Reitsma, Kasteleinsche [illegible] Irnsumerzijl onder Friens, tegen gereede betaling of op 3 maanden [illegible] voldoende borgstelling, verkoopen: Eene uitmuntende partij EIKEN [illegible] zeer geschikt tot Zaaghout, KROMHOUT, LEGGERS en PALEN, [illegible] ten verzoeke van den Heer J. G. DE JONG, Houtkooper te Grouw, [illegible] laatst in dit jaar: Eene groote partij VUREN PLANKEN, van differente [illegible] en zwaarte, uit Frederikstadsche Balken gezaagd, ACHTERPLANKEN en [illegible] LEN; gegadigden kunnen zich verzekerd houden, dat alles puike kwali[illegible] verders ELLENS, JUFFERS, DEELEN enz.

BOELGOED TE *BEERS.* — De Notaris P. BOLTJES, te Grouw, [illegible] Dingsdag den 7 November 1854, des namiddags ten 2 ure, ten huize [illegible] H. Fransbergen, Timmerman te Beers, publiek bij boelgoed, tegen gereede [illegible] ling verkoopen:

50 beste nieuwe KRUIWAGENS en PLANKEN, gebruikt bij de slatting [illegible] Laanvaart, 200 beste DEELEN en eenige POSTEN.

VERKOOPING TE *LEEUWARDEN.* — De Notaris P. BOLTJES, te Grouw, zal, ten verzoeke van den Heer J. ALBARDA, Hz., Notaris te Leeuwarden, krachtens onherroepelijke volmagt, op Vrijdag den 10 November 1854, des namiddags 5 ure, ten huize van M. van der Kallen, Logementhouder in het Landswelvaren op den Wirdumerdijk te Leeuwarden, onder uitloving van verhooggeld, finaal verkoopen: Eene hechte HUIZINGE en BAKKERIJ, [illegible] PLAATS c. a, staande in de Groote Hoogstraat, te Leeuwarden, geq. letter [illegible] no. 92, bekend ten Kad. gem. Leeuwarden, sectie A, no. 601, ter grootte van 95 el; bij Roelof Rijpkes Postma als mede-eigenaar in gebruik; te aanvaarden 12 November 1854; waarop is geboden *f* 2760.

VERKOOPING VAN VRUCHTBARE **GREIDLANDEN** TE *WARTENA.* — De Notaris P. BOLTJES, te Grouw, zal op Dingsdag den 14 November 1854, des namiddags ten 2 ure, ten huize van de Wed. G. O. Feenstra, Kasteleinsche te Wartena, onder uitloving van verhooggeld, finaal verkoopen:

1. Een stuk GREIDLAND onder Wartena, groot naar naam en faam 2 bunder 20 roede; waarop is geboden *f* 1428.
2. Een stuk DITO aldaar, groot naar naam en faam 1 bunder 83 roede; waarop is geboden *f* 1290.
3. Een perceel TUINGROND aldaar: waarop is geboden *f* 176; alle 3 perceelen gem. Warrega, sectie B, no. 185.
4. Een stuk GREIDLAND aldaar, groot naar naam en faam 73 roede; waarop is geboden *f* 604.
5. Een stuk DITO aldaar, groot naar naam en faam 73 roede; waarop is geboden *f* 600.
6. Een stuk DITO aldaar, groot naar naam en faam 1 bunder 10 roede; waarop is geboden *f* 789. Deze 3 laatste perceelen Kad. no. 162.
7. Een stuk uitmuntend HOOILAND, aan het Schroet onder Wartena, kad. bekend onder no. 431, groot 2 bunder 28 roede 20 el; waarop is geboden *f* 1236.

Alle perceelen zijn breeder bij Billetten omschreven, terwijl inlichtingen aangaande de Verkoops-Voorwaarden, zijn te vernemen bij genoemden Notaris.

VERKOOPING VAN HOOI- EN KLIJNLANDEN gelegen onder *OUDEGA, EERNEWOUDE* en *WARTENA.* — De Notaris P. BOLTJES, te Grouw, zal, op Donderdag den 16 November 1854, des namiddags 1 ure, ten huize van Krol, Kastelein te Garijp, ten verzoeke van den Heer W. TROMP, Notaris te Bergum, publiek onder uitloving van verhooggeld, finaal verkoopen:

1. $\frac{3}{4}$ GEDEELTE in een stuk OUD VEEN onder Oudega, groot 4 bunder 3 roede; waarop is geboden *f* 212.
2. $\frac{3}{4}$ GEDEELTE in een stuk PETLAND onder Eernewoude, groot 6 bunder 82 roede; waarop is geboden *f* 898.
3. Een streng PETLAND aldaar, nabij de Hooidamsloot; waarop is geboden *f* 138.
4. Een stuk OUD VEEN onder Oudega, groot 7 bunder 48 roede; waarop is geboden *f* 598.
5. Een stuk gedeeltelijk vergraven KLIJNLAND onder Wartena, groot 9 bunder; waarop is geboden *f* 1301.
6. Een stuk DITO aldaar, groot 5 bunder 37 roede; waarop is geboden *f* 423.
7. Een stuk DITO aldaar, groot 9 bunder 19 roede; waarop is geboden *f* 350.
8. Een stuk DITO aldaar, groot 5 bunder 13 roede; waarop is geboden *f* 350.

De voorschreven Vastigheden behooren meerendeels tot den boedel van wl. K. A. van Riezen, te Bergum, en zijn breeder bij Billetten omschreven, welke met inlichtingen aangaande de Verkoops-Voorwaarden zijn te bekomen ten Kantoren van genoemde Notarissen.

VERKOOPING VAN GREIDLAND ONDER *WARTENA.* — De Notaris P. BOLTJES, te Grouw, zal, ten verzoeke van den Wel-Ed.-Gestr. Heer Mr. A. ELDERING FERF, Griffier bij het Kantongeregt te Bergum, mede op Donderdag den 16 November 1854, des namiddags ten 1 ure, ten huize van Krol, Kastelein te Garijp, onder uitloving van verhooggeld, finaal verkoopen:

1. De Oostelijke HELFT van een stuk Maden, gelegen onder Wartena, bekend ten Kad. gem. Warrega, sectie B, no. 190, geheel groot 7 bunder 95 roede 50 el; waarop is geboden *f* 2000.
2. De Westelijke HELFT van gemeld stuk Maden; waarop is geboden *f* 2000.

Beide perceelen breeder bij Billetten omschreven, welke met inlichting aangaande de Verkoops-Voorwaarden zijn te bekomen bij gemelden Notaris.

VERKOOPING VAN EENE HUIZINGE EN HERBERG c. a. TE *OOSTERLITTENS.* — De Notaris P. BOLTJES, te Grouw, zal ingevolge regterlijke autorisatie, op Woensdag den 22 November 1854, des namiddags 2 ure, ten huize van Hijltje Wiegman, Kastelein te Oosterlittens, publiek, onder uitloving van verhooggeld, finaal verkoopen:

1. Eene HUIZINGE en HERBERG c. a., te Oosterlittens, bij H. Wiegman in gebruik; waarop slechts is geboden *f* 1109.
2. Eene WOONKAMER c. a. aldaar, bij P. Dijkstra in gebruik; waarop is geboden *f* 301.25.

Beide perceelen kad. bekend no. 259, groot 2 roede 70 el; breeder bij Billetten omschreven, welke met inlichting aangaande de Verkoops-Voorwaarden zijn te bekomen bij genoemden Notaris.

BOELGOEDEN VAN GEZOND VEE.

De Notaris J. S. BOKMA, te Akkrum, zal, op Maandag den 6 November 1854, des voordemiddags om 10 uur, ten huize van de Weduwe W. J. Meijer, aan de Oude Schouw onder Akkrum, publiek bij boelgoed verkoopen:

30 beste, gezonde en jonge melke- en kalve KOEIJEN, een best 5jarig zwart RUINPAARD, *mak* en *bereden*, een KAPWAGEN met een Bok, zeer geschikt voor een Voerman, en zoo voorts.

DEZELFDE NOTARIS, zal, op Woensdag den 8 November 1854, des voordemiddags om 10 uur, ten huize van M. Sterk, in de Schans bij Heerenveen, publiek bij boelgoed verkoopen:

40 beste, gezonde en jonge melke- en kalve KOEIJEN, 2 PAARDEN, waaronder een best bruin 10jarig vool Merriepaard, en zoo voorts.

VERKOOPING TE *MAKKUM.* — De Notaris OOSTERHOFF, te Witmarsum, zal, op Maandag den 13 November 1854, in het Logement *de Zwaan*, provisioneel, en op Maandag den 27 November 1854, in het Logement *de Prins*, finaal, telkens des namiddags 3 uur, bij strijk- en verhooggeld, presenteren te verkoopen:

1. Eene HUIZINGE, wijk A, no. 49, met ERVE, GROND, BLEEKVELD c. a., staande en gelegen aan de Krommesloot te Makkum, Kadaster sectie A, no. 1233, met 1 roede 75 el, bij Jan Klaazes Polle bewoond en in gebruik.
2. Een wel onderhouden TJALKSCHIP, genaamd *de Goede Hoop*, groot 26 ton, benevens de daartoe behoorende SCHILSNIK, groot 5 ton, alles met compleeten en besten Inventaris, zoo als dezelve thans zijn liggende in de Kromme Sloot te Makkum en door J. K. Polle worden bevaren.

Vrij te aanvaarden: No. I 8 of 14 dagen *na* en no. II dadelijk bij de finale toewijzing.

Condition zijn intusschen te vernemen ten Kantore van voornoemden Notaris.

PUBLIEKE VERKOOP

van eene Huizinge en Grofsmederij, c. a., enz.

TE **BOLSWARD.**

De Notaris LEDEBOER, te Bolsward, zal, aldaar, op Zaturdagen den 4 en 18 November 1854, telkens des avonds ten 7 uur, ten huize van F. F. Weidema, publiek verkoopen:

1. Eene kapitale hechte tot alle bedrijven bijzonder geschikte HUIZINGE, thans als Grofsmederij gebezigd, met ERF en SCHUUR, c. a., aan den Dijk, binnen Bolsward, sectie A, no. 694, 5 roede 80 el, door P. de Vries c. ux., als eigenaars bewoond.

NB. Deze verkoop geschiedende door verandering van woonplaats, is er geene overname van IJzerwerken enz.

2. Eene HUIZINGE, c. a., staande aan het Kleinzand aldaar, sectie A, no. 502, bewoond door van Minnen en anderen.

Beiden te aanvaarden den 12 Mei 1855.

3. Eene hechte HUIZINGE en ERF, c. a., staande in de Kerkstraat aldaar, sectie A, no. 427, 32-60 el; door Hessel J. Lammertsma als mede-eigenaar bewoond.

PUBLIEKE VERHURING

van eene Zathe en Landen onder Bolsward.

De Notarissen E. T. KUIPER en F. W. C. LEDEBOER, zullen, door het ministerie van laatst genoemde, voor den tijd van 7 achtereenvolgende jaren, St. Petri en Mei 1855 ingaande, presenteren te verhuren:

1. Eene bij uitnemendheid vruchtbare **ZATHE** en **LANDEN**, met kapitale HUIZING en SCHUUR, HOVING, WATERMOLEN en verdere annexen aan de Witmarsumervaart in de nabijheid en onder het behoor van Bolsward, thans bij Meindert T. Wiersma en vrouw in gebruik, groot volgens kadaster 30 b. 24 r. 58 e. (82½ pondem.), waarvan de Landen, alle greide, zeer gerijfelijk om en bij de Huizing gelegen, eene groote hoeveelheid beste Terpaarde bevatten.
2. Een stukje GREIDLAND van 59 r. 10 e. (1½ pondem.), aan den Marnedijk in de nabijheid van de Groote Klaver onder Bolsward.

Wie gading maken komen op Woensdag den 8 November 1854, des voordemiddags elf uur, in den Wijnberg te Bolsward, en huren op dan voor te lezen Conditien, wordende den gegadigden aanbevolen, zich ook te voren omtrent deze Conditien, die bij de voornoemde Notarissen te vernemen zijn, te doen informeren.

FINALE TOEWIJZING.

De Notaris ANDREÆ, te Kollum, zal, op Maandag den 6 November 1854, namiddags 5 uur, ten huize van H. Westra, in de Roskam te Kollum, veilen en finaal verkoopen:

3 bunder 26 roede BOUWLAND, gelegen in drie stukken aan den Trekweg, ten Zuiden van en onder Kollum, sectie D, nos. 566, 565 en 561; — waarop provisioneel geboden is: no. 1 *f* 757, no. 2 *f* 1526, no. 3 *f* 1707, totaal *f* 3990.

Boelgoed te Oudeschoot.

De Notaris A. BINNERTS, te Heerenveen, zal, mede ten verzoeke van den Heer J. T. BUITENGA, op Dingsdag den 7 November 1854, 's voormiddags 11 uur, ten huize van M. H. Koopmans, Kastelein te Oudeschoot, op 6 maanden crediet, presenteren te verkoopen:

Voor T. J. Hepkema:

30 stuks beste melke- en kalve KOEIJEN.
10 Drentsche SCHAPEN, en
30 beste WINTER-VARKENS, — aan te voeren door A. van Essen.

Verkooping onder Lutkewierum enz.

De Notaris K. DE JONG Rz., zal, ten verzoeke van den Heer I. J. VERWER, Dingsdag 7 November 1854, nademiddags 2 ure, ten huize van Nijdam, buiten de voormalige Oosterpoort te Sneek, finaal verkoopen:

Zeven perceelen voortreffelijk GREIDLAND onder Lutkewierum en Oosterend gelegen, groot 15-79-98 (43 pondm.), eigen aan P. G. Teppema; 30 November e. k. te aanvaarden; waarop per 36¾ roede geboden is: 1 *f* 499.75, 2 *f* 500, 3 *f* 510, 4 *f* 598, 5 *f* 507, 6 *f* 490 en 7 *f* 690.

De Voorwaarden zijn te vernemen ten Kantore van den Heer VERWER te Makkum en van den Notaris te Wommels.

De Notaris J. A. SCHAAFF, te Stiens, zal op Dingsdag den 7 November 1854, des avonds 5 uur, ten huize van den Kastelein R. Lelia, te Minnertsga, provisioneel verkoopen:

De geregte HELFT in 2 stukken GREIDLAND, gelegen aan het Berlikumer Wijd onder Minnertsga, bij Waling J. Bos in gebruik, kad. vermeld sectie B, no. 861, groot 93 roede, en no. 862, groot 1 bunder 53 roede 10 el. Op den 12 Mei 1855 vrij te aanvaarden.

VEE-BOELGOED.

De Notaris OEBERIUS, zal op Woensdag den 8 November 1854, des namiddags ten 2 ure, in de Herberg van M. Dantuma te Sint Jacobi-Parochie, op crediet tegen voldoende borgstelling, verkoopen:

34 stuks best **RUNDVEE**, bestaande in: 2 vette-, 8 vare-, 15 à 16 kalveen 4 à 5 vroegmelke KOEIJEN en 4 kalve RIEREN; aangevoerd door de Koopliedeh A. S. Rooda en B. U. Schaap.

VERKOOP VAN EENE BOERENHUIZINGE EN UITMUNTEND BOUW- EN WEIDLAND,

onder **ENGWIERUM.**

De Notaris J. DE WAL, te Dockum, zal, op Woensdag den 8 November 1854, bij den Societeithouder Hansma aldaar, des nademiddags ten 4 ure, publiek, finaal verkoopen:

Eene BOEREN-HUIZINGE en SCHUUR, c. a., benevens vier stukken uitmuntend vruchtbaar BOUW- en een stuk dito WEIDLAND, alles staande en gelegen onder Engwierum, Kadaster sectie D, nos. 62, 64, 65, 81, 683—686, geheel groot 9 bunder 88 roede 80 el. In huur bij A. Nauta tot den 12 Mei, en na het rispen der vrucht in 1858, en alsdan vrij te aanvaarden. Zullende deze verkoop geschieden in zes perceelen met regt van zamenvoeging, alles daartoe zeer geschikt bij elkander gelegen, als zijnde een gedeelte van de in 1849 verkochte Zathe van wijlen den Heer H. SPRÉE; waarop te zamen geboden is *f* 9082.

VERKOOP VAN HUIZEN OP DE BESTE STANDEN

te **DOCKUM.**

De Notaris J. DE WAL, te Dockum, zal, ten verzoeke van den Heer F. J. VAN SLOOTEN, Cand.-Notaris aldaar, op Woensdag den 8 November 1854, bij den Societeithouder Hansma aldaar, des avonds ten 6 ure, publiek, finaal verkoopen:

1. Eene hechte wel ter nering staande KOOPMANSHUIZINGE met PLAATS en BLEEK, op de Zuipmarkt te Dockum, wijk C, no. 25, sectie A, no. 468; hebbende 3 Kamers, Keuken, Kelder en 4 ruime Zolders; waarop geboden is *f* 4701.
2. Een PAKHUIS met Zolder, ERF en BLEEK in de Koningstraat te Dockum, wijk C, no. 38, sectie A, no. 422; waarop geboden is *f* 618.

Beide perceelen bij den Koopman S. K. Sikkema als eigenaar in gebruik. Den 12 Mei 1855, of vroeger bij overeenkomst te aanvaarden.

De Notaris J. DE WAL, zal, op tijd en plaats voormeld, nog publiek verkoopen:

Eene ruime HEEREN-HUIZINGE, met ERF en TUIN, op de Vleeschmarkt, wijk D, no. 11, sectie A, no. 676, te Dockum, voorzien van onderscheidene Vertrekken, Keuken, Kelder en vele gerijfelijkheden; door den Heer H. Lemke als eigenaar wordende bewoond; te aanvaarden den 12 Mei 1855; waarop geboden is *f* 3011.

De Notaris G. S. ZIJLSTRA, te Heeg, zal, op Woensdag den 8 November 1854, des avonds om 6 ure, ten huize van Jan van der Heide, Herbergier te Heeg, publiek tegen genot van verhooggeld, presenteren te verkoopen:

Eene HUIZINGE met ERF, ruim BLEEKVELD en TUIN c. a., de Huizinge geschikt tot Herberg en Koffijhuis, bevorens daarin ook met succes uitgeoefend, zijnde de Tuin voorzien van eene partij beste Aarde, zeer geschikt liggende tot vervoer, staande en gelegen in de Buren te Heeg, bij den Heer H. Pollius Ferwerda als eigenaar in gebruik, op den 12 Mei 1855 of vroeger zoodra het door den eigenaar ontruimd is, vrij te aanvaarden.

De Notaris G. ZANDSTRA, te Balk, zal, ten aanzien van de vier eerste perceelen ingevolge regterlijke magtiging, op Woensdag den 8 November 1854, des avonds 6 uur, ten huize van den Logementhouder Rinze E. Hoekstra aldaar, finaal veilen en verkoopen:

1. Eene hechte en sterke KOOPMANS- en BURGERHUIZINGE, geq. no. 33, met TUIN en ERF, staande en gelegen op het beste en aangenaamste gedeelte aan de Harichsterzijde te Balk, bekend ten Kadaster sectie A, no. 279, groot 4 roede, bij de Wed. Harmen B. Poppes in gebruik; waarop geboden is de som van *f* 2465.
2. Eene hechte HUIZINGE, met TUIN en ERF, staande en gelegen aldaar, geq. no. 35, Kadaster sectie A, no. 277, groot 3 roede 20 el, bij Siemen Zwanenburg in huringe; waarop geboden is *f* 1176.
3. De GEREGTE HELFT in een ruim GRAANPAKHUIS, met de daarbij behoorende GROND en ERF, staande en gelegen aan de Wijckelerzijde op het Oosteind te Balk, ten Kadaster bekend sectie A, no. 383, groot 3 roede 40 el; waarop geboden is de som van *f* 505.
4. Een MANS ZITPLAATS in de Hervormde Kerk te Balk; waarop geboden is *f* 156.

   Alles behoorende tot de Boedel en Nalatenschap van Harmen Baukes Poppes, in leven Koopman en Schipper te Balk.

5. De GEREGTE WEDERHELFT in voormeld GRAANPAKHUIS, met de daarbij behoorende GROND en ERF te Balk, sectie A, no. 383, behoorende aan de Weduwe Thomas Jans Rinkema aldaar; waarop geboden is *f* 525.

De aanvaarding zal plaats hebben: van de Zitplaats in de Kerk den 1 Januarij 1855 en van de overige perceelen den 12 Mei 1855.

De Notaris A. HAAGSMA, te Sneek, zal, ten verzoeke van Mr. M. BAKKER, Advocaat aldaar, als gemagtigde der eigenaren, publiek bij strijken verhooggelden, presenteren te verkoopen:

1. Eene ruime hechte zeer gerijfelijk ingerigte en sedert weinige jaren veel verbeterde KOOPMANS-HUIZINGE, waarin eene reeks van jaren een handel in IJzerwaren is uitgeoefend, met derzelver STEEG en ERF c. a., staande en gelegen op eenen besten stand aan het Grootzand binnen Sneek, wijk 3, no. 140, wordende bewoond en gebruikt door de Erven van IJ. Schotanus als eigenaren.
2. Eene hechte en wel betimmerde BURGER-HUIZINGE, wijk 3, no. 145, met ERF c. a., staande en gelegen achter het vorig perceel binnen Sneek, verhuurd aan J. Repko en B. Dalsma, zamen voor *f* 120 per jaar, mede zeer geschikt om tot Pakhuis of Fabriek te worden ingerigt.

Beide vorenstaande perceelen worden geveild met regt van zamenvoeging, zijn te aanvaarden 12 Mei 1855, en *inmiddels UIT DE HAND TE KOOP.*

Wie gading maakt kome bij de provisioneele toewijzing, op Woensdag 8 November 1854, 's avonds 7 uur, ten huize van den Societeithouder Heslinga te Sneek

Voorname Verkoop te Sneek.

De Notaris JORRITSMA, te Sneek, zal publiek veilen, ten verzoeke van Mr. STIENSTRA, Procureur aldaar, als gelastigde van zijne principale:

Eene kapitale, hechte, ruime en voortreffelijke HEEREN- en KOOPMANS-HUIZINGE, staande op Leeuwenburg, het neringrijkste der stad Sneek, waarin onderscheidene jaren is en nog eene Banketbakkers-affaire wordt uitgeoefend, met de daar achter gelegen grooten, vruchtbaren en aangenamen TUIN, benevens een gebouw tot BAKKERIJ gebezigd en BERGPLAATS. Alles in gebruik bij Mejufvrouw de Weduwe den Heer A. H. Ages, alsmede nog de hier naast staande prompte WOONHUIZINGE, geschikte STALLING, ERF en wijdere toebehooren, in huur bij de Weduwe Hajje Sijtzes van der Zijl.

Het eerste te aanvaarden acht dagen na de finale toewijzing, en bij overeenkomst ook nog eerder; het laatste 12 Mei 1855.

Veiling in 2 perceelen met regt van zamenvoeging.

Wie gading maakt kome Donderdag den 9 November a. s., bij de beschrijving ten huize van de Wed. Peeters, in de Wijnberg te Sneek, 's avonds 7 uur.

De Notaris WAUBERT DE PUISEAU, in de Lemmer, zal krachtens regterlijke magtiging, op Zaturdag den 11 November 1854, des avonds te 7 uur, in de Wildeman aldaar, finaal verkoopen:

1. Eene aanzienlijke, voor de nering gunstig gelegene, hechte, sterke en wel doortimmerde KOOPMANS-HUIZINGE, staande aan de Oostzijde der Haven vóór de Beurtmanskade binnen de Lemmer, W. 2, B. 3, no. 200, (sectie A, no. 270), met ACHTERERF, Regenwatersbak, Pomp, ruim Voorhuis met Zijkamer, groote Midden- en Achterkamers, Keuken, Kelders, Bergplaatsen, benevens uitmuntende Graan- en Linnenzolders; dadelijk na de toewijzing vrij te aanvaarden; waarop geboden is *f* 2426.
2. Eene HUIZINGE, vroeger tot Bakkerij gebezigd, staande achter het vorige perceel, W. 2, B. 3, no. 201, (sectie A, no. 279); dadelijk na de toewijzing vrij te aanvaarden; waarop geboden is *f* 555.
3. Eene HUIZINGE met ERF, staande en gelegen in de Dubbelstraat aldaar, W. 2, B. 3, no. 207 (sectie A, no. 278), in gebruik bij IJ. J. Rippen, en op den 12 Mei 1855 vrij te aanvaarden; waarop geboden is *f* 851.

De Verkoops-Voorwaarden zijn te vernemen ten Kantore van voornoemden Notaris, terwijl men zich ter bezigtiging der Panden zal kunnen vervoegen bij den Heer M. S. Stellingwerff, in de Lemmer.

VERKOOPING EENER ZATHE EN LANDEN,

onder WIRDUM.

De Notaris C. H. BEEKHUIS, te Buitenpost, zal, op Donderdag den 23 November 1854, des namiddags 2 uur, ten huize van R. S. Leegsma, Kastelein te Wirdum, provisioneel, en op nader te bepalen tijd en plaats finaal, tegen genot van strijk- en verhooggeld, presenteren te verkoopen:

Eene zeer vruchtbare en wel gelegene **ZATHE** en **LANDEN**, met HUIZING en SCHUUR, gekwoteerd no. 4, VARKENSHOK, SCHIPHUIS, WATERMOLEN, HOVINGE, BOOMEN en PLANTAGIE; groot naar naam en faam 28 bunder 66 roede, alles Greidland, staande en gelegen op het Tjaard, meerendeels onder behoor van den dorpe Wirdum, bij Floris Ruurds Reitsma en Vrouw tot Petri en 12 Mei 1858 in huur en gebruik; in 16 perceelen, bij Verkoopboekjes in het breede omschreven.

Conditien zijn te vernemen en Verkoopboekjes te bekomen ten Kantore van bovengenoemden Notaris.

VERKOOPING TE AUGUSTINUSGA.

De Notaris C. H. BEEKHUIS, te Buitenpost, zal, op Zaturdag den 25 November 1854, des namiddags 4 uur, ten huize van E. J. Fokkinga, Kastelein te Augustinusga, publiek, bij strijk- en verhooggeld, presenteren te verkoopen:

1. Eene deftige, voor weinige jaren nieuw gestichte BURGER-HUIZING, staande op den besten stand, tegenover de Vaart in de Buurt te Augustinusga, met ERF, TUIN en verder aanbehooren; thans door den Geneesheer Jacobs wordende bewoond.
2. Twee stukken WEIDLAND, gelegen ten westen van de Buurt te Augustinusga, te zamen voor eene grootte van 2 bunder 78 roede 10 el.

Een en ander behoorende tot de nalatenschap van de Wed. S. G. Sudersma; de Huizing 12 Mei 1855 en het Land direct te aanvaarden.

DEZELFDE NOTARIS, zal, op tijd en plaats voormeld, presenteren te verkoopen:

Eene HUIZING en SCHUUR, met ERF, TUIN, BOOMEN en PLANTAGE, benevens 4 perceelen BOUW- en WEIDLAND, staande en gelegen te Surhuizum, door A. M. Veenstra wordende bewoond en gebruikt, ten Kadaster bekend, gemeente Surhuizum, sectie D, nos. 24, 25, 26, 27 en 28, te zamen voor eene grootte van 6 bunder 87 roede 60 el, in eigendom behoorende aan P. A. Couperus, te Augustinusga.

ZATHE TE LANGEDIJKE.

De Notaris TADEMA, zal op Maandag den 6 November 1854, 's namiddags te 4 uur, in de *Gouden Klok* te Oosterwolde, in het openbaar, bij strijk- en verhooggelden, veilen en provisioneel verkoopen:

Eene uitmuntend vruchtbare **ZATHE** en **LANDEN**, met HUIZING en SCHUUR, SCHAPENHOK, enz. te Langedijke, groot naar kadastrale meting 78 bunder 77 roede en 70 el, bij Hendrik Albers Slofstra in huur en op de gewone tijden in 1855 te aanvaarden; verdeeld in 25 perceelen en deze omschreven bij ve rkoopboekjes, welke bij bovengenoemden Notaris zijn te bekomen.

De Notaris J. A. ZAAL STROBAND, te Harlingen, zal, ten verzoeke van R. A. de RUITER, Zaakwaarnemer aldaar, op Woensdag den 8 November 1854, des avonds ten 7 ure, in het Logement de Makkumer Wagen van T. Beitschat ter dier stede, op regterlijke autorisatie, publiek finaal presenteren te verkoopen:

Eene HUIZINGE en ERF c. a., staande en gelegen in de Molensteeg te Harlingen, nabij de plaats der afgebrokene Zuiderpoort aldaar, gequot. wijk H, no. 190, thans in gebruik bij W. Nauta en vrij te aanvaarden den 12 Mei 1855; zijnde bij de provisioneele toewijzing op dit perceel geboden *f* 440.

B O E L G O E D.

De Notaris T. ALMA, te Menaldum, zal, op Donderdag den 9 November 1854, ten 11 ure voor den middag, ten sterfhuize van wln. Gerben J. Faber, in no. 201 te Berlikum, bij boelgoed en tegen contante betaling, verkoopen:

Eenige MEUBILAIRE en andere GOEDEREN, als: 1 Kabinet, 1 Staartstukklok, 1 Pulpitum, Bed met Peluw, Kussens, Dekens, Spiegel, Tafels, Stoelen, Koper-, Tin-, Glas-, Aarde- en IJzerwerk; 1 Schaaf- en Draaibank en hetgeen meerder te voorschijn zal worden gebragt.

O P R O E P I N G.

Die iets te vorderen heeft van- of verschuldigd is aan den Boedel van wln. GERBEN JACOBS FABER, in leven te Berlikum, en aldaar overleden, wordt verzocht daarvan opgaaf of betaling te doen voor den 15 November 1854, ten Kantore van den Notaris T. ALMA, te Menaldum.

De Notaris A. A. LAND, te Franeker, zal, op Maandag den 13 November 1854, 's avonds 7 uur, ten huize van J. de Jager aldaar, provisioneel verkoopen:

1. Eene HUIZING en ERF, te Franeker geq. E O, no. 64, kad. bekend sectie A, no. 836, groot 78 el; waarin: ruim Voorhuis, Voorkamer, Keuken, Kelder, Plaats, Bleek en Put, bij B. Brouwer in eigen gebruik.
2. Eene HUIZING met STALLING en ERF, in de Wijde Steeg te Franeker, kad. bekend no. 968, groot 1 roede 12 el, waarin Stalling voor 12 koeijen, ruimen Zolder, Woonkamer, waarin met succes eene Melktapperij wordt uitgeoefend; bij J. R. Oetsma in eigen gebruik.
3. Eene HUIZING en beste ARBEIDERSWONING, in de Botmasteeg te Franeker, kad. sectie A, no. 191, groot 18 el; bij T. v. d. Molen in huur.

Alle deze perceelen hecht en sterk, zijn te aanvaarden 12 Mei 1855, en breeder bij Billetten omschreven.

Verkooping van Vee te Blija.

De Griffier J. J. HEEP, te Holwerd, zal, ten verzoeke van den Koopman J. W. POSTMA, bij Dockum, op ½ jaar crediet, aan de meestbiedenden presenteren te verkoopen:

25 stuks kalve-, melke- en vare KOEIJEN en RIEREN en 8 HOKKELINGEN.

Wie gading maken komen op Zaturdag den 11 November 1854, des namiddags ten 2 ure, ten huize van S. J. Wiersma, Kastelein te Blija.

V E R H U R I N G.

Op Zaturdag den 11 November 1854, 's namiddags 3 uren, zal ten huize van *Tulleners op de Bontekoe onder Jelsum*, publiek voor den tijd van 7 jaren worden verhuurd:

1. Naar naam en faam 2 bunder 38 roede GREIDLAND op het Oudland onder Jelsum, het *Schierhuisterland* genaamd, bij wijlen F. T. Postma in huur geweest.
2. Naar n. en f. 1 bunder 83 roede GREIDLAND aldaar, bij de Cornjumervaart, bij A. Tj. Bergstra in huur.
3. Naar n. en f. 36 roede 74 el GREIDLAND aldaar, *de Gouden Boom* genaamd, bij L. N. Hovinga in huur.
4. Ruim 73 roede DITO, in een gemeenschar op het Nieuwland aldaar, bij U. H. Roorda in huur.
5. Naar n. en f. 92 roede DITO aldaar, *het Kibland* genaamd, bij A. Tj. Bergstra in huur.
6. Naar n. en f. 36 roede 74 el DITO, op het Oudland aldaar, *de Wier* genaamd, bij R. J. Keestra in huur.
7. Eene HUIZINGE, geq. no. 52, bestaande in 3 Kamers en bijbehoorenden GROND, aan den Grindweg onder Jelsum, bij Armvoogden van Cornjum en anderen in huur.

Alles behoorende aan de Kerkvoogdij van Jelsum.

De Landerijen op St. Petri en de Huizinge c. a. op den 12 Mei 1855 vrij te aanvaarden.

De Voorwaarden zijn te vernemen ten Gemeentehuize van Leeuwarderadeel, bij den Heer A. WIERSMA.

Eene Greidplaats te huur

tegen St. Petri en 12 Mei 1855: zijnde *Klein-Eeckama Zathe*, onder Roordahuizum, aan den Straatweg bij de Tol, thans door Klaas S. Schoustra bewoond en gebruikt wordende.

De gegadigden kunnen de Condities vernemen bij den Heer Rijks-Ontvanger FEENSTRA, te Beetgum, bij wien ook de briefjes voor den 12 November eerstkomende moeten zijn ingediend.

Bij geslotene briefjes te huur

voor den tijd van zeven jaren,

in te gaan de Landerijen St. Petri 1855 en de Huizinge 12 Mei daaraanvolgende:

Eene **ZATHE** en **LANDEN**, op Buitenwiel te Rinsumageest, groot 39 bunder 79 roede en 36 el, waarvan 5 bunder 40 roede 80 el Bouw- en het overige Wei- en Hooiland, in huurgebruik bij Sijtse Aukes Sijtema.

Condities te vernemen ten Herberge van FEDDES, in de Klanderij te Leeuwarden, en briefjes *franco* in te leveren vóór 15 Novembre ten Kantore van Mr. B. S. STIENSTRA, Procureur te Sneek.

Bij geslotene briefjes te huur,

voor 5 jaren, in te gaan Petri en Mei 1855: Eene bijzonder geschikte KOEMELKERIJ, genaamd *Klein Lichtenveld*, onmiddelijk aan de geburte Joure, bestaande in: HUIS, BUITHUIS en HOOIBERG, TUIN, BOOMGAARD, en 2-72-90 el uitmuntend WEIDLAND, liggende achter het Huis, thans in huur bij Wieger J. Wielinga. — Voorwaarden ter lezing ten Kantore van den Notaris de JONG POSTHUMUS, te Joure, alwaar de briefjes worden verzocht vóór 17 November 1854 *franco*.

Bij geslotene briefjes te huur,

voor vijf jaren; Eene **MELKPLAATS**, te Rotsterhaule, eigen aan de Diakenij der Hervormde Gemeente te St. Johannesga, en thans in gebruik bij Feike Thees IJkema.

De Voorwaarden en inlichtingen zijn te vernemen bij de Diakenen dier Gemeente, en de briefjes moeten ingeleverd worden vóór of op den 20 November e. k., bij den Boekhouder dier administratie.

Te huur tegen 12 November e. k.:

Een HUIS, bestaande in vijf Kamers, Keuken, PLAATS enz., letter L, no. 67, vooraan op het Zuidvliet alhier. Te bevragen op den Grachtswal, letter L, no. 31, aldaar.

In eene der steden van Friesland biedt zich de gelegenheid aan ter overname Eenen in goeden staat zijnden MANUFACTUURWINKEL, welke met goed succes 30 jaren is gecontinueerd. De GOEDEREN, welke meestal in courante artikelen bestaan, kunnen des verkiezende tot getauxeerden prijs worden overgenomen; alsmede het HUIS in **koop** of in **huur.** Bij koop kunnen de kooppenningen voor een gedeelte er onder blijven staan.

Adres *franco* onder letters L. B. bij den Boekhandelaar E. IPPIUS FOCKEMA, te Franeker.

O P R O E P I N G.

Een iegelijk die vermeent iets verschuldigd te zijn aan- of te vorderen te hebben van de onder het voorregt van boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van wijlen MELLE EELKES BOUMA, overleden te Rinsumageest, den 14 Augustus 1853, wordt verzocht daarvan betaling of opgave te doen vóór den 15 November e. k., aan S. POSTHUMUS, Deurwaarder en Candidaat Notaris te Leeuwarden.

Ieder die iets verschuldigd is aan- of te vorderen heeft van den boedel van W. T. H. MATTHIJSSEN, in leven Verwer en Rijtuigschilder te Leeuwarden, en aldaar overleden, wordt verzocht daarvan *ten spoedigste* betaling of opgave te doen ten Kantore van Mr. E. ATTEMA, Advokaat te Leeuwarden.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY

zijn een voortreffelijk middel

voor HOOFDPIJN, GAL, BEDORVEN MAAG en LEVERZIEKTE,

alsmede om, bij verval van krachten, weder sterkte en levendigheid aan het ligchaam te geven.

De buitengewone genezingen, welke dagelijks door deze uitmuntende Pillen worden bewerkstelligd, nadat alle andere middelen te vergeefs zijn beproefd geworden, hebben dezelven in hooge mate beroemd gemaakt, en haar doen rangschikken onder de beste bekende geneesmiddelen. In alle standen der maatschappij worden zij gebruikt; een ieder roemt hare bewonderenswaardige eigenschappen, en beveelt haar aan zijne medemenschen, welke lijden aan waterzucht, slechte spijsvertering, of eenige andere ongesteldheid hoegenaamd, waaraan het menschelijk ligchaam onderhevig is.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN van *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20.50.
POTJES ZALF „ „ 0.80, „ 1.85, „ 3, „ 7.05, „ 13.85, „ 20.50.

Zijn op *franco aanvrage*, *à contant*, te bekomen: aan het Hoofddépôt bij den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch; J. C. H. van HARINXMA, te Leeuwarden; Mej. de Wed. H. A. BINKSMA, te Harlingen; P. T. POTMA, te Sneek; S. G. SWART, te Gorredijk; S. VISSER, te Lemmer; S. S. OOSTERBAAN, te Bolsward; alsmede te Londen, Holloway's Etablissement, Strand 244, en te New-York, 80 Maiden Lane.

STEENDRUKKERIJ VAN E. SPANIER,

te 's GRAVENHAGE,

LITOGRAPHE van Z. M. den KONING,

Bovengenoemde beveelt zich aan tot het leveren van

FAMILIE-PORTRETTEN,

gelithographieerd naar **Daguerreotypen**, **Schilderijen** of naar de **Natuur.**

Bestellingen worden aangenomen en modellen zijn ter bezigtiging bij den Boekhandelaar G. T. N. SURINGAR, op de Kelders te Leeuwarden.

Bij G. T. N. SURINGAR, te *Leeuwarden*, is onlangs verschenen:

FRIEDRICH PERTHES;

IN

ZIJN LEVEN EN BEDRIJF GESCHETST DOOR ZIJNEN ZOON

CLEMENS THEODOOR PERTHES,

Hoogleeraar in de Regten te Bonn.

Uit het Hoogduitsch vertaald

DOOR

C. M. M E N S I N G.

Twee deelen. . . . . . . *f* 5.50.

DE DRIE-EN-DERTIGSTE AFLEVERING

VAN

N E E R L A N D S

HELDENDADEN TE LAND,

handelende over de Tiendaagsche Veldtogt,

DOOR

Prof. J. B O S S C H A,

is mede dezer dagen verschenen bij denzelfden en bij alle Boekhandelaren in het Rijk verkrijgbaar gesteld; voor de Inteekenaren op het geheele Werk tegen *f* 0.65, afzonderlijk buiten inteekening voor *f* 0.85.

Door het herdrukken van het Eerste Deel is het Werk wederom in zijn geheel verkrijgbaar.

*** Buitengewone Prijsvermindering.

Ph. MARHEINEKE en E. B. SWALUE, de HERVORMING in Duitschland en in Nederland, een Volksboek. . .	Voorheen *f* 1.25	thans *f* 0.40
D. SCHENKEL, het beginsel van het Protestantisme	„ „ 1.30	„ „ 0.40
„ „ De goede zaak der Protestantsche Kerk.	„ „ 0,45	„ „ 0.15
GESCHIEDENIS der CHRISTELIJKE KERK	„ „ 1.00	„ „ 0.30
C. ULLMANN, het Wezen des CHRISTENDOMS, naar het Hoogduitsch door S. H. KOORDERS	„ „ 2.00	„ „ 0.80

Te bekomen bij den Boekverkooper J. SWARTS, in de Groote Hoogstraat, te Leeuwarden, die tevens voorhanden heeft eene uitgezochte verzameling BOEKEN, geschikt voor VOLKS-LEESINRIGTINGEN, welke zich door inhoud en uiterst lage prijzen aanbevelen, waarvan de Lijst op *franco* aanvrage verkrijgbaar is.

Van DRUTEN en BLEEKER, te Sneek, geven uit:

LOSSE STUKKEN uit de Portefeuille van **H. KOSTER,**

6 DICHTSTUKKEN.

2de Deeltje, in post 8vo, geb. in karton *f* 0.80.

Dit Stukje is afzonderlijk verkrijgbaar, hoewel ook van het eerste nog exemp verkrijgbaar zijn.

BOEK- EN PAPIERHANDEL, BOEKBINDERIJ.

De Ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat hij zich gevestigd heeft **Dragten**, en zijne zaak zoodanig heeft ingerigt, dat aan de bestellinge met den meesten spoed kan voldaan worden. Hij is voorzien van een assortime zoodanige artikelen, als gewoonlijk gerekend worden tot bovengenoemd vak behooren, als: KANTOOR-, SCHRIJF- en TEEKENBEHOEFTEN, MUZIJ PAPIER, PLATEN, SPEELKAARTEN, PORTEFEUILLES, enz.; terwi hij zich tevens belast met het leveren van allerlei DRUKWERK, en bij de b zorging van alle NIEUWSBLADEN ook op zich neemt de daarin verlangde A *vertentien* te plaatsen.

Zuiderbuurt, Wijk B, no. 86. A. PLANTINUS, J. Zoon.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.

ALGEMEEN VERSLAG

EN

BEOORDEELING

VAN DE

VOORWERPEN,

INGEZONDEN OP DE

TENTOONSTELLING VAN FRIESCHE NIJVERHEID EN KUNST,

GEHOUDEN

TE

LEEUWARDEN,

IN DE MAAND JULIJ

1854.

ALGEMEEN VERSLAG

EN BEOORDEELING VAN DE

VOORWERPEN,

INZONDERHEID OP DE

TENTOONSTELLING VAN FRIESCHE NIJVERHEID EN KUNST,

gehouden te *Leeuwarden*, in de maand Julij 1854.

INLEIDING.

Zal het doel, dat men zich voorstelt bij het houden eener Tentoonstelling van producten van nijverheid goed en naar eisch worden bereikt; zal de verbetering van verschillende takken van nijverheid worden bevorderd, dan is eene beoordeeling der tentoongestelde voorwerpen een noodzakelijk vereischte.

De Afdeeling Leeuwarden der Vereeniging ter bevordering van Fabrijk- en Handwerknijverheid in Nederland was ook van het nut eener zoodanige beoordeeling doordrongen, toen zij, bij art. 14 van het Programma voor de van harentwege te houden Tentoonstelling, een beoordeelend verslag der tentoongestelde voorwerpen gebiedend voorschreef, en met de opstelling daarvan de Commissie belastte, die zich met de regeling dier Tentoonstelling zoude onledig houden.

Wij ontveinzen het ons niet, dat aan zulk een verslag vele moeijelijkheden verbonden zijn, omdat men, om regtvaardig te zijn, sommige voorwerpen moet afkeuren; terwijl men liefst over al het tentoongestelde een goedkeurend oordeel zou willen uitspreken.

Wij hebben evenwel niet geschroomd, de waarheid te zeggen, gesteund als wij waren door de voorlichting van onderscheidene deskundigen, die, daartoe naar aanleiding van het bepaalde bij art. 14 van het Programma uitgenoodigd, ons bij de beoordeeling op eene even heusche als belangelooze wijze de behulpzame hand hebben geboden.

Die heeren waren: E. Bloembergen, J. C. Borgrink Hz., A. L. Brugsma, J. J. Brunger, A. Coltof, R. R. S. Frank, allen te Leeuwarden; R. B. Gelder, te Beetgum; IJ. Hettema, onder Huizum; P. J. Hempenius, T. A. Keikes, H. Knijpstra, G. de Looze, G. W. Metz, S. Monsma, H. van Noord, Dr. J. G. Ottema, M. Sijbouts, D. van der Sluis, T. Stoffels, P. Wedemeijer, J. Wortelaar en A. Zwolsman, allen mede te Leeuwarden.

Al deze heeren brengt de Commissie bij deze haren hartelijken dank toe voor de moeite en tijds-opoffering, die zij zich hebben willen getroosten.

Wat in het algemeen de inzending van voorwerpen op deze Tentoonstelling betreft, hierover hebben wij alle redenen van tevredenheid. — De ingezonden voorwerpen bedroegen 568, waarvan 560 op den Catalogus zijn vermeld; zijnde er nog acht voorwerpen na het afdrukken van den Catalogus ingezonden.

Sommige takken van nijverheid waren in het geheel niet, anderen schaarsch vertegenwoordigd. Onder de eersten noemen wij *Mandemakers-*, *Tinnegieters-*, *Loodgieters-* en *Borstelmakerswerk*, — onder de laatsten vermelden wij: 1. *Goud- en zilverwerken*. In aanmerking nemende, dat het hier eene provincie betreft, waar zooveel geld aan goud en zilver wordt besteed, waar zoovele goud-en zilversmeden gezegd worden op de hoogte van hun vak te zijn, moet het wel vreemd klinken, dat slechts *vijf* dezer fabriekanten aan onze roepstem gehoor gaven, van welke vijf nog wel *twee* leerlingen waren. 2. *Tuig- en Zadelmakerswerk*. Hiervan komen in het geheel voor 12 nummers, waarvan zes van denzelfden inzender.

Wij meenen daarom te mogen zeggen, dat ons gewest te dezen opzigte op

de Tentoonstelling slecht is vertegenwoordigd geworden. Wij hadden dit anders gezien, vooral met het oog op het veelzijdig nut en gebruik van dit en uiten daarom den wensch, dat, mogt immer weder eene dergelijke worden gehouden, de Tuig- en Zadelmakers niet alleen, maar tevens vakken van industrie beoefenen, hun en het maatschappelijk belang len begrijpen.

Gelukkig echter, dat van verschillende vakken ook ruimschoots zonden, waardoor het mogelijk werd, om de Tentoonstelling te houden.

De geweven en gebreiden voorwerpen, de meubelen, de bouw- het touwwerk, het leder en de fabrijkaten van onderscheiden aard allen van den goeden wil en krachtigen ijver der fabrijkanten, die den èn door de hoedanigheid èn door den prijs hunner producten met in het strijdperk te treden.

Van de 568 nummers waren 308 ingezonden door Leeuwarders, door 86 verschillende fabrijkanten; — hieraan volgt de stad Sneek, van door 20 inzenders 80 verschillende voorwerpen werden tentoongesteld.

Wij sluiten dit ons voorwoord met den wensch, dat deze Tentoonstelling bij de bezoekers een' gunstigen indruk moge hebben achtergelaten, aan de Commissie, met hare regeling belast, eene genoegzame worden geschonken.

De Commissie voor de regeling der Tentoonstelling Friesche Nijverheid en Kunst, in de maand Julij te Leeuwarden gehouden,

J. G. HEUVELDOP, *President.*
H. van ASSEN, *Vice-President.*
J. van ASSEN, 1*ste Secretaris.*
Mr. E. ATTEMA, 2*de Secretaris.*
A. M. van BELKUM.
J. J. BRUINSMA.
D. B. CAMSTRA.
J. DOUMA.
F. de HOO.
J. E. MARTENS.
D. C. STÖCKER.
F. STOETT.
P. J. SURINGA.

1ste AFDEELING.

Geweven en Gebreiden voorwerpen:

Passement-, Haak- en Borduurwerk en Kleedingstukken.

No. 1. Twee strengen machinaal gesponnen garen van voddewol, door Noijon en Co., te Sneek, dragen blijken van vooruitgang in het wezen, ook in deze provincie.

No. 2—11. Diverse sajetten, door A. T. Vlink, te Sneek, zijn zeer zaam en best van bewerking, den prijs van enkele nummers in het latende.

No. 12—14. Twee monsters wollen garen en een paar van zulk gebreide kousen, vervaardigd door B. D. Wijbalda, huisvrouw van Idzardi, te Metslawier, bezitten veel kunstwaarde, voornamelijk wat spinnen van zulke fijne draden betreft van ongekamde wol. De kousen fraai gebreiden.

No. 15—17. Drie soorten van buillaken, gefabriceerd door A. Wal, te Sneek, verdienen, zoowel wat prijs als kwaliteit aangaat, den voorrang boven soortgelijk fabrijkaat van anderen, waarmede het naauwkeurig is vergeleken.

No. 18—22. Diverse linnengarens, door A. H. Wumkes, garenfabrijkant te Joure, zijn uitmuntend van bewerking. De prijs niet bij de Commissie bekend zijnde, kan de beoordeeling, wat de concurrentie betreft met het buitenland, niet worden opgegeven.

No. 23 en 24, door P. R. Bloemsma, te Hallum ingezonden, twee matten van varkenshaar, zijn doelmatig voor het gebruik, goed bewerkt en billijk van prijs.

No. 25. Twee matjes, ingezonden door G. Zeeman, te Schiermonnikoog,

len welligt in het gebruik beter voldoen, dan de matjes, vervaardigd van minder sterke biessoorten, thans gebruikelijk.

Van H. & J. Heuveldop, te Leeuwarden:

No. 26. Een stuk ruw calicot, zeer goed van bewerking, de prijs is niet opgegeven.

No. 27—29. Drie stukken gedrukte katoenen, zijn van zeer goede bewerking, doch schijnen nog niet in alles met het Noord-Brabandsche fabrijkaat te kunnen concurreren.

No. 30 en 31. Een stuk bandstreept en een stuk rokstreept, goed van bewerking en billijk van prijs.

No. 32. Een stuk donkerblaauw en wit rokstreept, zeer goed gefabriceerd, ofschoon de prijs wat hoog voorkomt.

No. 33. Een stuk schapengraauw boezelaar, goed van bewerking en van zeer billijken prijs.

Door Stockman en Co., fabrijkanten te Sneek, ingezonden:

No. 34. Een stuk donkerrokstreept, is zeer goed gefabriceerd, even als

No. 35. Een stuk donkerblaauw wollen boezelaar.

No. 36. Een stuk donker katoenstreept, is fraai en zeer goed bewerkt, terwijl

No. 37. Een stuk licht katoenstreept, ofschoon goed, minder fraai is dan No. 36.

De onbekendheid met de prijzen maakt daaromtrent de beoordeeling onmogelijk.

Door A. M. van Belkum, Directeur van het Stads Werkhuis te Leeuwarden, zijn ingezonden:

No. 38—49. Diverse soorten van gebreiden kousen, welke, met het oog op den prijs, zeer voldoende zijn.

No. 50 en 51. Wollen en katoenen vrouwen borstrokken, die goed gebreiden en aanbevelingswaardig zijn wegens de billijkheid van prijs.

No. 52—54. Twee stukken behang- en een stuk monteerlinnen, zijn, den prijs in het midden latende, doelmatig.

No. 55. Een rol singel, welke zich niet door billijkheid van prijs onderscheidt.

No. 56. Een rol eestkleed voor grutters, is allezins voldoende en zeer geschikt voor de bestemming.

No. 57. Drie stuks paardedekken, goed bewerkt, maar bevelen zich door den prijs niet aan.

No. 58 en 59. Paardedekken in twee kwaliteiten.

No. 60 en 61. Koeharendekens in twee kwaliteiten, goedgemaakt en billijk van prijs.

No. 62—65. Vier soorten van vloermatten, voor het gebruik geschikt en zeer goed gemaakt.

No. 66—69. Vier soorten van gesponnen garen van koe- en varkenshaar, welke gelijkmatig en goed gesponnen zijn.

No. 70—72. Bewerkte heede of afval van Friesch vlas, benevens een stuk ruw linnen en een monster wit gebleekt linnen, beide laatsten vervaardigd van, uit den afval van Friesch vlas, verkregen vlas. Deze geven blijken van vooruitgang in het fabrijkwezen, den prijs van het linnen evenwel in het midden latende.

No. 73 en 74. Twee soorten van dweildoek, welke redelijk voldoende bevonden zijn.

No. 75. Een rol gemaakte koedekken, welke goed bewerkt en voldoende zijn.

No. 76. Een paardenharen matras, ingezonden door W. van Temmen Adama, bedden-fabrijkant te Leeuwarden, is redelijk voldoende voorgekomen, zonder dat men echter op den prijs heeft gelet.

No. 77—81. Diverse passementwerken, ingezonden door H. Noorderbroek, passementwerker te Leeuwarden, zijn netjes en goed gemaakt en kunnen in smaakvolle bewerking met andere fabrijkaten van dien aard zeer goed concurreren, — wanneer de prijs met dien van de laatsten slechts overeenkomt.

No. 82. Een geborduurd Canapé-kussen van A. de Block, te Leeuwarden, trok de aandacht van ieder bezoeker; wij mogen daaraan den lof niet onthou-

den van eene uitmuntende bewerking en zeer geschikte keuze van ... waardoor het een allersmaakvolst geheel opleverde. Het beveelt zich dien aan door billijkheid van prijs. — Eéne opmerking houde de ... ons ten goede. Zij is deze, dat, naar ons inzien, het overige van den grond had moeten zijn gevuld.

No. 83. Eene gehaakte vrouwenmuts, door T. Schuitemaker, te ... is zeer netjes gemaakt.

No. 84—87. Vier dames-handwerken, ingezonden door Mejuffrouw ... Geus, te Leeuwarden, doen de 75-jarige vervaardigster alle eer aan.

No. 88. Een vrouwen-handwerk, voorstellende een mandje met ... van mej. A. C. Potgieter, te Leeuwarden, is goed bewerkt, hoewel ... meerdere smaak wenschelijk ware geweest.

No. 89 en 90. Een gebreiden flacon- en een dito tafelkleedje van ... E. Lensing, te Leeuwarden, zijn netjes bewerkt.

Door N. Lemei, kleedermaker en bontwerker te Leeuwarden:

No. 91. Een camail, die zeer fraai gewerkt en netjes gestikt is.

No. 92—95. Vier diverse pelterij-werken, in welke eene keurige bewerking aan een billijken prijs gepaard is. — Al deze voorwerpen doen den inzender kennen als een zeer bekwaam bontwerker.

No. 96. Een bukskin paletot, *zonder naad*, van P. van B..., kleedermaker te Leeuwarden, is zeer net gemaakt, ofschoon de opgave van den inzender niet juist schijnt te zijn.

No. 97. Een gekleede Dames muts, van mej. J. Kuhlman-Rading, te Leeuwarden, is voldoende, terwijl

No. 98. Een wit zijden kinderhoed, van dezelfde exposante, met zorg gemaakt, net bewerkt en billijk van prijs is.

No. 518 en 519. Een wit zijden hoed en een gekleede muts van mej. ... v. d. Berg, modiste, te Leeuwarden, zijn beide keurig gemaakt en net afgewerkt.

Bijzonder voldeed ons alles wat van schoenen en laarzen door F. B...man en J. W. Sterkenburg, schoen- en laarzenmakers te Leeuwarden, ... de nos. 99—106, werd ten toon gesteld. De makers geven een goed ... beeld, op welke hoogte hun vak hier staat; alles is netjes en fraai bewerkt, terwijl het *stikwerk* op die voorwerpen met veel smaak aangebragt en ... groote zorg uitgevoerd is. — Den inzender van de met hout gepende laarzen meenen wij evenwel te moeten opmerken, dat wij betwijfelen, of deze ... van verbinding de voorkeur verdient boven de gewone manier, in ... bruikelijk.

Slecht echter beviel ons het nummer 107, een paar muilen van J. ... lenmaker, te Bolsward; het denkbeeld, op die muilen uitgedrukt, is ... smakeloos, om niet iets ergers te zeggen, en de bewerking is slecht. ... raden den inzender aan, zijne krachten liever te beproeven op ... dagelijks bruikbaar werk, vertrouwende, dat dit in zijn voordeel zal zijn.

2de AFDEELING.

Meubelen en Spiegels.

J. A. Hillebrand, Spiegel- en Meubelmaker te Leeuwarden, geeft ons ... no. 198, een fantaisie-meubel te zien van bois de loupe, ingerigt tot velerlei lend gebruik. Het bevat een beneden-kas voor zilverwerk, aan elke ... een kastje voor kristalwerk; voorts eene gemakkelijke schrijftafel met ... ten, laadjes en verborgen vakken, een boven-middelkas voor fijn porselein ... ornamenten, aan beide zijden étagères, twee dames-secretaires en twee ... kabinetjes met vele verborgenheden, overigens geheel gebeeldhouwd en ... eerste kwaliteit wit spiegelglas voorzien.

Dit stuk, dat gedurende de Tentoonstelling door iedereen werd bewonderd, vooral wanneer de heer Hillebrand het voor de toeschouwers opende, ... iedereen verraste door het te voorschijn brengen van verschillende met ... kunst aangebragte laadjes en kastjes, durven wij gerust een eerst meesterstuk noemen. — Den maker komt een hooge lof toe en een welgemeende ...

dat hij de Tentoonstelling met dit pronkstuk heeft willen opluisteren. Wij weten niet, wat wij het meest moeten bewonderen, de groote vindingrijkheid, die in het geheele werk doorstraalt, of de kunst, waarmede alles is zamengesteld; alles is even naauwkeurig, ieder kastje, elk laadje hoe klein ook en verborgen, is even net en zorgvol afgewerkt. In 't kort, het is een meubelstuk, eene Vorstelijke Zaal waardig.

De maker heeft eene schoone proeve geleverd van zijne buitengewone bekwaamheid, die hem in staat stelt, met alle binnen- en buitenlandsche meubelmakers op eene zeer voldoende wijze te kunnen wedijveren.

Wij mogen dan ook niet nalaten, den wensch te uiten, dat de zoo verdienstelijke fabrijkant, eene gewenschte voldoening moge vinden voor het volbrengen van zijne moeitevolle taak, en er zich spoedig een kooper voor zijn stuk moge opdoen, waaraan wij, met het oog op vroeger in deze soort door hem gemaakte en ten toon gestelde voorwerpen, niet mogen twijfelen.

No. 109. Van denzelfden inzender, is een écran of staand scherm, met toilet-spiegel, van zebra-hout gemaakt; het voetstuk is fijn gesneden, de stijlen zijn dubbel doorgewerkte cylinders, uit één stuk hout gedraaid, de lijst à diamant en fijn gewerkt en alles is met fijne witte biesjes ingelegd.

Was onze beoordeeling van het vorige stuk zeer gunstig, wij mogen aan dit werk van den heer Hillebrand evenmin den lof onthouden van eene uiterst nette en soliede bewerking. De keuze van het borduurwerk is lief en doet het geheel goed uitkomen. — Het aan dit stuk aangebragt draaiwerk doet de fabrijk van den heer Hillebrand alle eer aan. Het inleggen der fijne witte biesjes is zóó netjes en naauwkeurig, zóó evenredig, als wij het zelden gezien hebben. Het stuk is fraai en voor de daaraan gegevene bestemming zeer geschikt.

No. 110. Een spiegel, hoog 2.32 el, breed 1.00 el buitenwerk uit een wit eerste kwaliteit spiegelglas, met zwaar bruineergoud echt vergulden lijst, à la renaissance.

Dit is een spiegel van uitmuntende bewerking, waarvan de stijlen in de vergulden lijst prachtig zijn opgedraaid; het geheel is een fraai meubel voor eene groote zaal en beveelt den fabrijkant als spiegelmaker bijzonder aan.

No. 111. Een spiegel van C. Wouda, Meubelfabrikant te Leeuwarden, doet eer aan de bekwaamheid van den vervaardiger; de vergulden lijst, antiek bewerkt, is smaakvol en met veel zorg bewerkt.

No. 112. Eene Secretaire, bewerkt in antieken stijl, de grond zwart Japansch gelakt en met gouden figuren versierd, vervaardigd en geschilderd door H. van Loo, huisverwer te Leeuwarden.

Dit meubelstuk, ten toon gesteld, voornamelijk om het schilder- of verlakwerk te doen uitkomen, is bijzonder fraai bewerkt, zoo ten aanzien der zuiverheid als anderzins. Het is zoowel van binnen als van buiten met de meeste zorg afgewerkt en keurig gelakt. Het eenige, dat wij zouden kunnen aanmerken, is, dat de daarop getrokken biezen zuiverder hadden kunnen zijn.

Wij mogen ons met grond verheugen, dat deze nieuwe kunst te Leeuwarden zulk een bekwaam beoefenaar vindt als den heer van Loo.

No. 113. Eene antieke tafel van J. Emmelot, te Sneek, is keurig bewerkt van smaakvollen vorm en zeer prijzenswaardig.

No. 114. Van D. van der Heide Wz., huisverwer te Leeuwarden, is een buffetkastje, als mahonijhout en marmer geschilderd; dit kastje is, wat het mahoniehout betreft, zeer goed; de natuur is daarbij uitnemend nagebootst; het marmer is minder gelukkig en wat stijf; het lakken laat mede nog iets te wenschen over.

No. 115 en 116. Een commode-kastje, geverwd als nieuw mahonijhout, en een schenkblad, dito, van W. R. Sjerps, huisverwer te Leeuwarden, zijn vrij ordinair en kunnen, wat het schilderwerk betreft, op geene buitengewone verdienste aanspraak maken.

No. 117. Is eene bloemtafel van takken, met mos, vogels en andere versieringen van D. Kamminga, te Leeuwarden; alles is door den inzender zelven gemaakt en aan éénen stam aangebragt. — Deze bloemtafel voldoet in

alle deelen aan de twee hoofd-vereischten, die zijn kunst en smaak; tuigt van des inzenders vindingrijkheid, en doet den wensch ontstaan vervaardiger in de gelegenheid moge worden gesteld tot uitbreiding vak, waarin hij door deze eene schoone proef heeft geleverd.

No. 118. Van W. D. Eisma, kastmaker te Leeuwarden, eene vlugt of wildbaan op eene als marmer geschilderde tafel, is net heeft een goed aanzien; zij verdient, dat de aandacht worde gevestigd maker, die hier een bewijs van bekwaamheid in zijn vak geeft.

Het schilderwerk van dit stuk is onder dagelijksch werk te rangschikken.

No. 119. Eene vogelkooi uit oud eikenhout gemaakt van Jan te Leeuwarden, is goed afgewerkt, ofschoon overigens niets bijzonders.

No. 120. Een bloemstel met vogelkooi, van W. G. Beintema, te den, is eene aardige zamenstelling.

No. 121. Twee uitgesneden stoven van H. K. de Vries, te Veenwouden verdienen eene voor den maker aanmoedigende vermelding, in aanmerking nomen de stijl, waarin en de persoon door wien ze gemaakt zijn.

No. 122. Eene ovale mahonijhouten salon-tafel.

No. 123. Een voltaire, stijl Louis XIV,

beide ingezonden door J. Plet, meubelmaker te Leeuwarden, zijn twee ken van soliede en nette bewerking en doen den goeden smaak des pers eer aan.

No. 506. Een pijpenstander met drie dubbel doorgewerkte H. Heringa Ez., te Leeuwarden, is kunstig en met smaak bewerkt.

No. 516. Eene buffet-étagère, voor alle werking en trekking hout bewaard, van W. C. Plet, te Leeuwarden, is tamelijk goed bewerkt.

No. 517. Van denzelfden, een mahoniehouten tafeltje, is solied en vol afgewerkt en doet den vervaardiger eer aan.

No. 520. Een opslaand mahonijhouten tafeltje van J. Plet, meubelmaker te Leeuwarden, is eveneens zuiver afgewerkt en verdient deswege geprezen worden.

3de AFDEELING.

Bouw-Materialen en Aardewerk.

No. 124—140. Steenen buizen, van Cremer en Co., fabrijkanten te

No. 141—147. Dergelijke buizen van onderscheiden vorm van

Door veelvuldig gebruik en gewenschte resultaten zijn de waarde en zaamheid dezer buizen genoegzaam erkend, waaruit blijkt, dat ze voor scheidene werken geschikt zijn en aan hun doel beantwoorden.

No. 148. Een schoorsteenpot met drie uitgangen, van dezelfden.

Deze zal zeker in vele opzigten aan het oogmerk kunnen voldoen beter zou het zijn, indien aan de pijpen zoodanige vorm ware gegeven de uiteinden tegen het inregenen beveiligd bleven.

No. 149. Een watercloset-toestel voor een reukeloos secreet.

No. 150. Een secreet-trechter, van dezelfden.

Beiden doelmatig van vorm en van beste grondstoffen gemaakt verdienen om den lagen prijs, waarvoor ze zijn te bekomen, aanbevolen te worden.

No. 151—155. Water-filtreer-toestellen van dezelfden.

Dewijl de ondervinding bewezen heeft, dat door deze toestellen het werkelijk en genoegzaam wordt gezuiverd, moeten ze als zeer doelmatig roemd worden.

No. 156. Twee geordonneerde consoles.

No. 157. Eene dito zonder werk.

No. 158. Eene kleinere dito met werk, en

No. 159. Eene kleine dito met werk, — alles van dezelfden.

De twee, onder no. 156 vermeld, laten in ordonnantie en vorm wel wenschen over, en de prijzen zijn te hoog.

No. 157—159 zijn beter van vorm, geschikter voor het doel en de billijk.

No. 160 en 161. Twee rosetten van dezelfden, zijn goed gevormd

kunnen aan het oogmerk der vervaardiging zeer wel beantwoorden, maar zijn te hoog in prijs voorgekomen.

No. 162—165. Holle tigchelsteenen van verschillende gedaante van dezelfden, goed van vorm en wel doorbakken: bij sommige werken zullen ze met gunstig succes kunnen worden aangewend.

No. 166. Twee groote bloemvazen met ornament van dezelfden, zijn niet onbevallig van gedaante en tamelijk wel geordonneerd: echter is de oorspronkelijke vorm veranderd, door scheeftrekken. Wenschelijk ware het, zoo men dit had voorgekomen.

No. 167. Drie kleine bloemvazen.

No. 168. Twee bloemstanders, met werk, en

No. 169. Twee bloempotten, alles van dezelfden.

Deze voorwerpen hebben hun' vorm beter behouden en zien er zeer netjes uit.

No. 170—178. Droogbuizen, drains enz. van verschillende vormen van dezelfden,

Het is bewezen, dat sommige dezer buizen voor het droogleggen van vele landen zeer geschikt zijn, en eenige nijverheidsberigten bevelen, volgens ondervinding, de drains uit de fabriek van Cremer & Co. te Bolsward sterk aan; — wij behoeven dus niets daarbij te voegen.

No. 179. Eest-steenen van H. & J. Heuveldop te Leeuwarden, goed van vorm en wel doorbakken; het is bewezen, dat ze voor het oogmerk zeer doelmatig zijn.

No. 180. Gladde dakpannen van dezelfden, zijn zeer goed gevormd en wel doorbakken.

No. 181. Gesmoorde dakpannen, en

No. 182. Gesmoorde vloersteenen van dezelfden.

Zoowel van vorm als kleur prijzenswaardig.

No. 183 en 184. Verglaasde dakvorsten en pannen van Lucas IJsbrands en Zoon, te Makkum, aanbevelenswaardig, als zijnde van beste grondstoffen, uitmuntend verglaasd en van een' langen vorm.

No. 185 en 186. Kalken van L. IJsbrands & Zoon, te Makkum.

No. 187 en 188. „ „ A. Gratama, te Leeuwarden.

Ofschoon door inwerking der lucht niet meer geheel bijtend en vrij van koolzuur, bleken deze monsters kalk overigens van zeer goede kwaliteit te zijn. Vooral onderscheidde zich de stucadoor-kalk onder no. 186, van de eerstgenoemde fabrijkanten, en die onder no. 187 van den laatstgenoemde gunstig door hare fijnheid en witheid, terwijl zij scheikundig onderzocht zeer zuiver bleek te zijn en slechts geringe sporen van keukenzout zich daarin lieten ontdekken. — Door dit laatste vooral beveelt zij zich voor pleisterwerk bijzonder aan, aangezien dit gemis van zoutdeelen mag doen onderstellen, dat het daarmede vervaardigde pleisterwerk niet aan het zoo lastige bloeijen onderworpen zal zijn. — In de metselkalk, no. 185, van de eerstgenoemde fabrijkanten, en no. 188 van den laatstgenoemde is de gehalte aan keukenzout ruimer. Het zou, naar ons oordeel, tot eene verbetering van dit fabrikaat, inzonderheid waar het tot bepleistering moet strekken, kunnen leiden, indien de schelpen door voorafgaande ruime afwassching vóór het branden meer volkomen van zoutdeelen konden ontdaan worden.

No. 189. Bloemstel met potjes van G. Visser te Leeuwarden, is eene zeer aardige zamenstelling.

Steenhouwers- en Stucadoorwerk.

No. 190. Eene geaderde statuarij schoorsteenmantel, ingezonden door Cool en Gréve, steenhouwers te Sneek, en gemaakt door Jan Sipkes, opgevoed in het Stads Weeshuis te Leeuwarden, munt uit in soort van marmer en is van goeden vorm; de zamenstelling evenwel laat veel te wenschen over.

No. 191. Een schoorsteenmantel, marmer van Port d'Or, met witte consôles van dezelfden. — Een fraai stuk, zoowel wat betreft de soort van steen, als wat aangaat gedaante en afwerking.

No. 192 en 193. Een rond ingelegd steenen tafelblad en een dito vierkant

blad van dezelfden. Én de bewerking dezer bladen én de ordonnan-nen wel iets te wenschen over te laten, overigens was de soort mooi en wel gekozen.

No. 194. Een geboetseerd bouquet.

No. 195. Een arabesk met fruitvaas.

No. 196. Een consôle met buste, alle drie van J. E. Martens, te Leeuwarden.

Deze drie stukken verdienen bijzondere onderscheiding en hebben meene goedkeuring weggedragen. Hunne waarde wordt nog verhoogd, twee daarvan vervaardigd zijn van Friesche kalk. — De vervaardiger hiermede een bewijs geleverd van bijzonder goeden smaak en groote heid in het teekenen en boetseren.

No. 197. Eene inscriptie, steenhouwwerk, van M. G. Broekens, maker te Ternaard. — De verhevene letters zijn goed gemaakt, doch gewerkte voor verbetering vatbaar.

4de AFDEELING.

Rijtuigen.

No. 198. Een rijtuig op vier wielen (victoria) van F. de Hoop, rijtuig- zadelmaker te Leeuwarden.

Bij eene eerste beschouwing van het geheel, bemerkt men al spoedig, dit rijtuig in levendigheid en vlugheid van bouw eenigzins afwijkt van vorm der thans gebruikte in dit genre.

Bij eene naauwkeurige bezigtiging en onderzoek der bewerking en zamen-stelling van de afzonderlijke deelen, hebben wij echter de overtuiging ver-gen, dat de oorzaak daarvan niet zoo zeer is toe te schrijven aan den vaardiger, als wel aan den onophoudelijk en met spoed afwisselenden in den rijtuigbouw.

Ten opzigte van soliditeit en accurate bewerking, meenen wij de ring te kunnen geven, dat deze victoria niet alleen niet behoeft te wijken buitenlandsch fabrijkaat van dezen aard, maar zelfs in vele opzigten de keur daarboven verdient, en wij hebben reden, om te mogen vaststellen, de vervaardiger met buitenlandsche fabrijkanten in dit vak zeer goed con-curreren.

No. 199. Een dito dito (charret) van denzelfden.

Wat deugdelijkheid en nette bewerking aangaat, nemen wij niets terug van hetgeen wij daaromtrent hebben te kennen gegeven bij de beoordeeling van de victoria, en hebben het genoegen daarbij te kunnen voegen, dat dit rijtuig door vlugheid en levendigheid van vorm en de kleur zeer gelukkig ge-zen. — De fakrijkant houde ons echter de opmerking ten goede, dat be-lijke ruimte in een rijtuig bijzonder is aan te bevelen.

No. 200. Een arresleed, Friesch model, van denzelfden.

Goed en soliede bewerkt, de vorm bijzonder geschikt en doelmatig voor gebruik door de aangebragte wijdte beneden aan de slepers, waardoor gevaar van omvallen vermindert.

Omtrent het vernis van deze rijtuigen moeten wij melden, dat no. 198 victoria, zoowel wat het trekken der lijnen, als wat het lakken aangaat, muntend is afgewerkt, en met uitstekende voorwerpen van dien aard, bewerkt, gerust kan wedijveren. — Het onderscheidt zich dan ook door verheid ver boven het rijtuig onder no. 199, en de arreslede, onder no. vermeld; welke laatste echter weder schooner en zuiverder bewerkt is, het rijtuig no. 199.

Éénе opmerking omtrent het rijtuig, no. 198, mogen wij niet terug houden, ofschoon wij ze den fabrijkant niet als eene fout willen toerekenen. — deze: dat, wanneer de vervaardiger kon goedvinden, de glazen naast het por-tier door spiegelglas te vervangen, gelijkstaande met dat van de portier, zulks den luister van het geheel zou verhoogen.

5de AFDEELING.

Leder-, Tuig- en Zadelmakerswerk.

Wij wenschen hier éénе algemeene opmerking te laten voorafgaan, deze namelijk, dat het ingezonden leder ons allen bijzonder voldeed en ten stelligste aantoont, hoe onze provincie zich mag beroemen op de uitmuntende productie van een artikel, dat iedereen, wie hij ook zij, dagelijks moet benuttigen.

Tot de afzonderlijke nummers overgaande, meenen wij te mogen vaststellen:

I. Dat het leder, ingezonden door Britzel en Zoon, te Makkum, op den Catalogus voorkomende onder no. 201—207, uitmunt door soliede hoedanigheid, sierlijkheid van vorm en netheid van bewerking. Op geen dier nummers zouden wij iets durven aanmerken, ja van no. 207 moeten wij zeggen, dat die *twee vellen met haar* door ons bevonden zijn, *twee* meesterstukken te zijn, die, in het looijen van leder, een bepaalden vooruitgang, in vergelijking met vroegere jaren, aanwijzen.

II. Het leder van de la Lande Cremer en Zoon, te Bolsward, van no. 208—212, concurreert op eene zeer voldoende wijze met het straks genoemde, en levert evenzeer de doorslaande bewijzen op van de bekwaamheid der fabrijkanten en de doelmatigheid van hun werk. — Wij meenen echter den inzenders niet te kwetsen, wanneer wij opmerken, dat de kaphuid, sub no. 210, eenigzins *wammig of los* is. Evenmin echter mogen wij verzwijgen, dat wij de bruine pink, onder no. 212 vermeld, een bij uitnemendheid mooi stuk leder noemen, hetgeen wij van de twee zwarte halve tuighuiden, onder no. 208, met niet minder grond moeten betuigen.

III. Het leder van T. Rinzema, te Dragten, no. 293—206, munt uit door zijne kwaliteit, hoewel de bewerking, vooral het *touwen*, wel iets te wenschen schijnt over te laten. Al deze stukken zijn eenigzins *bordig*, en missen daardoor die aangename lenigheid, waardoor het vroeger genoemde met regt geprezen wordt. Door eene wrijving met de hand, op het leder bewerkstelligd, konden wij ten duidelijkste ontwaren, dat die *bordigheid* werd weggenomen en het leder in het gevoel zachter werd.

Het looijen van dit leder was zeer goed.

IV. De no. 217 en 218, door S. ten Cate en Zoon, te Sneek, ingezonden, zijn van eene extra beste kwaliteit, zoodat den inzenders alle lof toekomt; de zes zeems-leeren schaapsvellen hebben eene zachtheid en lenigheid, die men zelden bij dit leer heeft aangetroffen.

V. Het zeemleer van Hiemstra, te Workum, no. 219 en 220, is van eene beste hoedanigheid, en, hoewel minder zacht, dan het straks genoemde, naar alle waarschijnlijkheid niet minder sterk en voor het doel geschikt.

VI. Het tuig- en zadelmakerswerk van F. de Hoo, te Leeuwarden, no. 221—225 en 544, kenmerkt den bekwamen werkman, en levert de proeve, wat eene veelzijdige vlijt en ijver kunnen uitwerken. *De beugel voor een chais*, no. 221, is smaakvol en sierlijk bewerkt; eveneens de hoofdstellen, waarvan het regelmatige stikwerk bijzonder de aandacht waardig is; het harddravers-hoofdstel, blaauw met rood, no. 224, strekke daarvoor ten bewijze.

VII. Het paar hoofdstellen van J. P. Regnerij, te Bolsward, no. 226, is goed, maar voor verbetering vatbaar; eene meer haaksche bewerking ware wenschelijk geweest. Het no. 227 van H. de Vries, te Sneek, geeft ons een bijzonder fraai bewerkt hoofdstel te zien, dat den maker aanbeveelt.

Ook het zadelmakerswerk van P. Clerck, te Leeuwarden, no. 229 en 230, is netjes en zeer bruikbaar.

Het hobbelpaard, voorkomende onder no. 228, is doelmatig bevonden voor het gebruik, ofschoon missehien de prijs eenigzins hoog is.

Eene uitzondering op dit in het algemeen gunstig oordeel over leder-, tuig- en zadelmakerswerk maakt no. 231, zijnde een breimandje van J. R. Molemaker, te Bolsward; hieraan ontbreekt smaak, en de bewerking laat veel te wenschen over.

6de AFDEELING.

Touwwerk en andere Scheeps-Materialen.

No. 232—243. Diverse touwwerken, ingezonden door Barend Visser & Zoon, te Harlingen, munten uit door uiterst keurige, nette en soliede bewerking. No. 239 en 241, reeds in Junij 1853 met de groote zilveren medaille bekroond, door de Commissie ter beoordeeling der voorwerpen betreffende scheepvaart en scheepsbouw, ingezonden op de Tentoonstelling der Koninklijke Nederlandsche zeil- en roei-vereeniging te Amsterdam, trokken ieders aandacht, en zullen wel aan het volmaakte grenzen, hetwelk in die soort van fabrijkaat kan worden geleverd. Van no. 232—237, volgens opgave der inzenders van dagelijksche kwaliteit, hadden wij gaarne de prijzen vernomen. Nu die evenwel niet zijn opgegeven, kan omtrent de meerdere of mindere billijkheid daarvan geen voldoend oordeel geveld worden, hoewel het steeds eene waarheid blijft, dat het fabrijkaat uitnemend is.

No. 244—248. Diverse touwwerken, ingezonden door L. A. Tromp, te Woudsend, zijn deugdelijk bewerkt, en kunnen, wat kwaliteit betreft, met elk ander fabrijkaat concurreren. No. 244, een staalkaart met patent touwwerk, is vooral uitnemend van bewerking. Ook van dit touwwerk hadden wij gaarne opgave van prijs ontvangen, en geldt hieromtrent hetzelfde wat wij van eerstgenoemd touwwerk gezegd hebben.

Nos. 249—251. Drie soorten van geweefde loopers, van manilla hennip, zijn naar ons oordeel veel te zwaar.

De helft ligter gesponnen, digter bekamd en vaster geweven, zouden ... ooglijker, sterker en beter zijn; de prijs wordt geheel in het midden gelaten.

No. 252. Een roerhaak en vingerling, zijn, even als

No. 253. Diverse beslagen blokken, beide van denzelfde, uitmuntend van bewerking en meesterstukken in hunne soort.

7de AFDEELING.

Goud- en Zilverwerken.

Koperslagers- en Geelgieterswerk.

Blik- en Verlakwerk.

No. 254. Eene zilveren veilleuse, waarvan het benedengedeelte geheel zonder eenig gesoldeerden rand, maar alleen met den hamer daarin gewerkt is; de pot is van het deksel tot en met den voet geheel uit één stuk zilver opgetrokken. Wanneer de spirituslamp brandende is, ter verwarming van den inhoud des pots, verspreidt zij door de twaalf doorgebroken figuren een aangenaam en zacht licht door het vertrek. Dit voorwerp, ingezonden door H. van Assen, te Leeuwarden, is zeer élegant van vorm, zeer keurig en kunstig bewerkt, en beantwoordt, wat aangaat het gebruik, geheel en al aan de bovengenoemde omschrijving.

No. 255—261. Diverse voorwerpen in zilver van denzelfde, getuigen allen, dat ze met veel smaak en door eene bekwame hand zijn afgewerkt, terwijl de prijzen zeer goed met die van het buitenland kunnen concurreren.

No. 262. Een breed 20 karaats gouden oorijzer van denzelfde bewijst, dat ook dit provinciaal artikel in de fabrijk van den inzender zeer fraai van vorm wordt vervaardigd en eene zuivere bewerking ondergaat.

No. 263. Een gouden oorijzer met breeden beugel.

No. 264. Een zilveren dito met smallen beugel, door J. Kamminga Kijlstra, te Dragten, vervaardigd, getuigen van eene zuivere en nette bewerking, en verdienen eene bijzondere vermelding, wanneer men in aanmerking neemt, dat ze niet met den hamer bewerkt, maar met den molen geplet zijn.

No. 265. Een zilveren theepot van H. A. van Assen, te Leeuwarden, is voor een leerling zeer voldoende gemaakt, en doet voor het vervolg een zeer bekwaam meester verwachten.

No. 266. Een zilveren gedreven koffijketeltje van IJ. T. van Erp, te Leeuwarden. Trok dit sierlijk stuk werk, reeds op de Tentoonstelling, te Arnhem in 1852 gehouden, ieders aandacht tot zich, niet minder vond dit op deze Tentoonstelling plaats; — het oordeel was dan ook eenstemmig, dat de fabrijkant hierdoor heeft getoond zijn veel omvattend werk grondig te verstaan, en dat hij een bijzonder voldoend proefstuk van de kunst van *drijven in zilver* heeft gegeven. Wij hopen, dat de jeugdige maar bekwame en verdienstelijke werkman genoegzaame voldoening voor zijn werk moge vinden.

No. 267. Een zilveren gedreven sigarenstander van denzelfde, is eveneens keurig en fraai bewerkt.

No. 268. Een lucifer-doosje van denzelfde, is goed gemaakt.

No. 269. Een dito dito breimandje, is een bijzonder lief stuk werk.

No. 270. Een dito dito roomkannetje, is zeer aardig gedreven.

Al deze voorwerpen kenmerken als om strijd den uiterst bekwamen werkman.

No. 271 en 272. Twee op koper gegalvaniseerde vergulden oorijzers, van P. Cool, te Sneek, bewijzen, dat de maker goed werk kan leveren.

No. 273. Eene gravure, voorstellende Abrahams offer, van W. J. Oosterhoff, oud 18 jaar, te Leeuwarden, is zeer fraai afgewerkt, en doet ons van den jeugdigen inzender, voor de toekomst, eene goede verwachting koesteren.

No. 274. Eene koperen brok-ade van A. Keverling, te Joure, is een zeer solied stuk, hetwelk uitmuntend en zeer kunstig is afgewerkt.

No. 275. Een koekbakkers-standaard met balans en schalen, van J. Welles, te Leeuwarden, is zeer goed gemaakt; hij zal een sieraad kunnen zijn op de plaats, waarvoor hij bestemd is; de inrigting als balans is echter geoordeeld niet zeer doelmatig te zijn, terwijl de zuivere weging bovendien zeer afhankelijk wordt van zijne juiste stelling, waarvoor aan het instrument niets is aangebragt, dat de juistheid van dien stand aanwijst.

No. 276. Een doosje, inhoudende draaispaanders, van L. J. Elzinga & Zoon, in de Schrans onder Huizum, bewijst, dat zwaar ijzer door hen kan worden afgedraaid.

No. 277. Een geel koperen strijkijzer, van dezelfden, is een zeer doelmatig stuk werk, hetwelk in alle opzigten fraai en kunstig is gemaakt.

No. 278. Een cylinder- of brandspuitpomp, van dezelfden, is een best stuk werk; de boring vooral is uitmuntend en beantwoordt zoowel in- als uitwendig geheel aan het doel.

No. 279. Een geel koperen steenkolen-emmer met schop, alsmede

No. 282. Een geel koperen ketel met komfoor, van M. A. Nagtheim, te Leeuwarden, zijn bevallig van vorm en goed gemaakt.

No. 281. Een antiek zeskant serviesje van denzelfde, bestaande uit keteltje, Jacoba-kannetje, komfoortje en melkkannetje, ieder uit ½ cts. stuk geslagen, is een zeer lief en kunstig werk, dat van de groote bekwaamheid des inzenders de meest voldoende bewijzen levert.

De beide stellen gewigten, het eene van Berlijnsch zilver, onder no. 283, van J. Heins, te Leeuwarden, en het tweede, onder no. 543, van koper, van K. J. Krol, te Sneek, doen door hunne zuivere bewerking de vervaardigers eer aan. Voor bijzonder gebruik zijn zij dus zeer aan te bevelen, ofschoon zij door neringdoende personen, volgens wettelijke bepalingen, niet gebruikt mogen worden.

No. 184. Een paar schaatsen, door A. S. van der Wal, te Rauwerd, uit koper gemaakt, zijn naar eisch bewerkt, en bewijzen, dat de maker een bekwaam werkman is.

No. 285—290. Kloks-kettingen, van Wijbe Bleeker, te Sneek, zijn goed vervaardigd.

No. 291. Twee geel koperen ketels, van P. J. Hempenius, te Leeuwarden, zijn, vooral den prijs in aanmerking nemende, zeer goed gemaakt.

No. 555. Een koperen sigaren-beker,

No. 556. Een dito dito aschbakje, en

No. 557. Een dito dito doosje voor lucifers, van denzelfde, zijn aardig gemaakt.

No. 559. Een rood koperen aanstekers-komfoor, en

No. 560. Een geel dito dito, beide door J. P. Hoogendijk, koper-knecht te Leeuwarden, uit één stuk opgetrokken, zijn zeer goed gemaakt.

Het blik- en verlakwerk telt slechts één inzender, te weten B. A... Leeuwarden, die door zijne tentoongestelde voorwerpen, in het algemeen, bewezen heeft, zijn vak goed te verstaan.

De No. 344—346 leveren eene vrij goede proeve van *nabootsing porcelein.* Wij zouden echter vreezen, dat, bij blootstelling aan licht en de lak zal bersten, terwijl omgekeerd, bij te weinig licht, al spoedig ... tint de anders getrouwe nabootsing grootendeels zal doen te loor gaan.

No. 347—353. Zijn allen goede *lakwerken*, waarvan no. 352 als goed kan genoemd worden.

No. 354—357 zullen wel meer als doelmatig voor hunne bestemming, uit het oogpunt van bijzondere verdienste van het lakwerk in aanmerking komen.

8ste AFDEELING.

IJzerwerk.

No. 292—294. Drie diverse vuurhaarden, van G. v. d. Wielen, kagchelmaker te Leeuwarden, zijn keurig bewerkt, doelmatig zamengesteld en met veel smaak versierd. De inzender heeft het bewijs geleverd, dat ... werk, zoo niet in alle, althans in vele opzigten, met het buiten deze provincie vervaardigde kan wedijveren.

Van no. 295 — 301, door C. van Duijsen, smid en kagchelmaker te Leeuwarden, ingezonden, is

No. 295. Een gothieke open vuurhaard, met circuleer-werk, zeer goed afgewerkt. Inrigting, omvang en verwarmingstoestel daarvan zijn zeer geschikt voor eene groote zaal.

No. 296. Een gothieke open vuurhaard, kleiner dan no. 295, goed afgewerkt, even als

No. 297. Een gesloten vuurhaard, terwijl

No. 298. Een piedestal-kagchel, ingerigt om te koken, zeer goed en naar eisch is bewerkt, ofschoon wij betwijfelen, of de daarin aangebragte gelegenheid om te koken wel geheel aan het voorgestelde doel zal beantwoorden. De als een bekwaam werkman bekende vervaardiger dezer haarden houde ons, ook in zijn belang, de opmerking ten goede, dat kleine onnaauwkeurigheden dikwijls het beste werk ontsieren.

No. 299—301. Drie bloemtafels, welke redelijk wel zijn afgemaakt, doch waarvan de ornamenten niet zeer gelukkig gekozen zijn.

No. 302—305. Vier stuks diverse brandkasten, door A. Cilon, smid en geweermaker te Leeuwarden. Volgens het overgelegde certificaat geeft de inzender de verzekering, dat ze proefhoudende zijn bevonden en aan het doel beantwoorden; de sloten zijn met oordeel zamengesteld en deugdzaam gemaakt. Het is echter jammer, dat de vervaardiger zoo weinig de regelen van kunst en smaak heeft in acht genomen bij de vervaardiging en zamenstelling der kasten zelve, waaraan alle teekening ontbreekt.

No. 306 en 307. Twee sloten van denzelfden inzender zijn zeer goed bewerkt; wij zijn evenwel van oordeel, dat het niet doelmatig is het binnenwerk van een slot onbedekt te laten, en vooral niet de veer, zoo als het geval is bij no. 307, zijnde een deurslot (dag- en nachtslot).

No. 308 en 309. Twee brandkasten, van T. v. d. Ploeg, te Grouw. Het komt ons voor, dat, aannemende de proefhoudendheid in het vuur, het welk men volgens opgave van den bekwamen inzender mag verwachten, deze kasten met de besten in deze soort uit het buitenland kunnen wedijveren, zoo wel wat smaak en zuivere bewerking, als wat doelmatigheid van inrigting betreft.

No. 310 en 311. Twee brandkasten van F. Reijnbergen (oud 16 jaar), leerling bij A. Cilon, te Leeuwarden. Wij kunnen niet ontkennen, dat het

den jeugdigen vervaardiger tot eere strekt, dat zijn werk aanvankelijk het bewijs levert, dat van hem, bij verdere oefening en vlijt, een bekwaam werkman is te verwachten.

No. 312. Een brandkast, van S. v. d. Wal, te Grouw, is zeer voldoende bewerkt en getuigt van de vindingrijkheid des vervaardigers. De inzender, die niet van zijne jeugd af in dit vak is opgeleid, verdient allen lof voor de bewerking, zoowel als voor den smaakvollen vorm van het stuk.

No. 313. Een brandkast, van M. Wagenaar, te Heerenveen, is zeer net en met zorg bewerkt.

No. 314. Een circuleer-haardkagchel, is minder goed bewerkt, dan no. 313 van denzelfden inzender, terwijl

No. 315 en 316. Een stel rijtuigveeren en vier hoefijzers, zeer goed zijn bewerkt. De zamenstelling der veeren echter komt ons niet doelmatig voor, omdat de twee halve veeren onwrikbaar aan één verbonden zijn, waardoor de uitzetting of het veeren grootendeels wordt verhinderd.

No. 317. Een brandkast van J. Jonkman, te Leeuwarden, is, èn wat de zamenstelling der kast, èn wat het slotwerk aangaat, bij uitnemendheid ferm afgemaakt.

No. 318 en 319. Twee kookmachines met waterketel, door denzelfden inzender, zijn zeer goed bewerkt, doelmatig ingerigt, niet hoog in prijs en doen den vervaardiger kennen als een bekwaam werkman.

No. 320. Een kookkagchel met vijf gaten, van P. T. Hempenius, te Leeuwarden, is tamelijk wel bewerkt en niet te duur; terwijl

No. 321, Een piedestal-kagchel, tevens ingerigt om te koken, van denzelfden inzender, goed voor het gebruik en billijk van prijs is. De netheid van bewerking laat wel iets te wenschen over.

No. 322 en 323. Een vierkante lijst-kagchel en een lijst-kolomkagchel, door W. Hosbach, te Leeuwarden, zijn sterk gemaakt en met zorg afgewerkt; zij leveren het bewijs, dat de vervaardiger met velen in dit vak kan wedijveren.

No. 324. Een klubschroef-draadijzer van denzelfde, geeft, wanneer het in de praktijk aan de vereischten voldoet, den vervaardiger de eer, van een zeer goed afgewerkt en doelmatig ingerigt stuk werk te hebben geleverd.

Door H. H. Heijinga, te Leeuwarden, ingezonden:

No. 325. Vier drukveeren voor een rijtuig, welke deugdzaamheid aan netheid paren; zij zijn geschikt en doelmatig voor een rijtuig, ingerigt voor zes personen. Wij hebben evenwel geene reden kunnen vinden, waarom op de benedenhelft der veeren een blad meer is aangebragt, dan op de bovenhelft.

No. 326, Twee wipperveeren achter op eene chais zijn zeer zorgvol bewerkt en buitengewoon sterk.

No. 327. Vier geheele assen. In aanmerking genomen, dat deze voorwerpen uit de hand zijn afgemaakt, kunnen wij niet anders zeggen, dan dat zij den werkman tot eer verstrekken, even als

No. 328. Twee halve assen, die zeer naauwkeurig bewerkt zijn en aan alle vereischten voldoen.

Dit kan mede gezegd worden van

No. 329. Een spinnekop op een' langen dissel voor een rijtuig, dat bovenal uitmunt in zorgvolle bewerking; terwijl

No. 330 en 331. Twee schroefijzers voor een paard met zwakke hoeven, en twee gewone hoefijzers goed en doelmatig zijn bewerkt.

Nos. 332—335. Drie paar schaatsen en een paar losse schaats-ijzers van G. T. Bloemsma, te Warga, zijn met die kennis en dat oordeel gemaakt, welke den bekwamen werkman kenmerken, en die, door de inzending van deze voorwerpen, den roem van dit echt Friesch kunst-product handhaaft.

No. 336. Drie stuks bloemenmandjes, van W. van Duijsen, smids-leerling te Leeuwarden, zijn net bewerkt en billijk van prijs.

No. 337 en 338. Een lod en een lep, van S. van der Vegt, te Suameer, zijn uitmuntend van bewerking en vórm; de prijs kan met dien van het buitenlandsche fabrijkaat goed concurreren.

No. 339. Een paar hoefijzers, van W. T. Bloemsma, te Wommels, zijn zeer goed en doelmatig bewerkt.

No. 340. Een hangslot, dat alleen door den maker kan worden ... door J. W. Kramp, te Sneek, is vernuftig gevonden en zamengesteld ... meenen echter gegronde redenen te hebben, om te betwijfelen, of de ... des inzenders, dat het slot door den maker *alleen* kan worden geopend, juist is.

No. 341. Een kagchel, geschikt om, met weinig brandstof, eene ... zaal te verwarmen, van denzelfden inzender, is goed bewerkt en ... maakt. De vervaardiger heeft blijken gegeven, met den hamer zeer ... kunnen omgaan. De vorm bevalt minder, daar de kolom der kagchel ... inziens, veel dunner had hehooren te zijn.

No. 342. Een model sneeuwploeg op ⅓ van de grootte, mede door ... voornoemden inzender vervaardigd, komt ons voor zeer geschikt te zijn, ... op eene spoedige en gemakkelijke wijze bruikbare wegen te maken, ... deze door sneeuw onbruikbaar zijn. Het is zeer wenschelijk ... dat de uitvinding proefhoudend moge worden bevonden, ten einde ... in eene wezenlijke behoefte worde voorzien. Ook dat voorwerp draagt ... van het vernuft en de bekwaamheid des inzenders.

No. 343. Een haard, met verwarmings-toestel, van L. Kramp, ... Sneek, is goed bewerkt, zoodat de jeugdige vervaardiger loffelijke ... verdient tot aansporing, om zich verder te bekwamen en van lieverlede ... kundige werklieden in dit vak op zijde te streven.

9de AFDEELING.

Fabrijkaten van onderscheiden aard. Chirurgicale Werktuigen.

No. 358. Tarwe-stijfsel van L. H. Potma, te Workum. Dit fabrijkaat ... bleek van zeer puike kwaliteit te zijn, zoowel wat witheid als vaste zamen... hang en zuiverheid betreft. In een en ander kon het eene vergelijking met de beste stijfselsoorten, van elders getrokken, gunstig doorstaan.

No. 359. Een stel monsters van lakken, vernissen en verfstoffen, ... J. Benoist en J. L. Mooi, te Heerenveen. Met genoegen maken wij melding van deze verschillende voorwerpen, omdat het hier een' tak van nijverheid geldt, waarin nog zooveel van buitenlands wordt getrokken. In het algemeen toch deden zich de ingezonden monsters van lakken en vernissen zeer goed voor, zoodat zij voor van elders getrokken goede soorten niet behoeven ... wijken; zij waren allen goed, helder en doorschijnend. — De meesten werden bij beproeving zeer voldoende, eenigen uitstekend best bevonden. Ook zijn zij in het algemeen zeer matig van prijs te noemen.

Wat ons oordeel omtrent iedere vernis-soort in het bijzonder aangaat, merken wij op, dat het hoogst moeijelijk, zoo niet ondoenlijk is, door voorafgaande beproeving in een kort tijdsbestek, hare deugdzaamheid te beoordeelen, daar hoofdzakelijk alleen de ondervinding, eerst na eenigen tijd, kan doen zien, in hoever zij op den duur aan den invloed van licht, warmte en lucht kunnen weerstand bieden.

Zoover echter onze proeven reikten, merken wij het volgende op:

No. 1 en 2. Elastieken en rijtuiglak. Het eerste kwam ons te weinig elastiek voor, terwijl het laatste zeer voldoende scheen, ofschoon wel wat al te spoedig opdroogende.

No. 3. Porcelein-lak, is zeer fraai, blank en glanzig.

No. 4. Copal-lak (voor buitenwerk) tamelijk goed, echter al te spoedig opdroogende.

No. 5. Tafel-lak, best.

No. 6. Behangsel-lak, schijnt zeer goed te zijn, ofschoon wel iets te geel-achtig.

No. 7. Copal-lak (voor binnenwerk) tamelijk goed, bij het opdroogen niet geheel voldoende.

No. 8. Blanke-barnsteenlak, goed.

No. 9. Bruine dito dito, tamelijk goed, wat al te donker.

No. 10. Harst-lak, zeer mooi op het aanzien, en ook bij het opdroogen best.

No. 11. Siccatief, bleek niet sterk droogend te zijn, en dus voor het doel niet zeer geschikt.

No. 12. Witte olie, zeer mooi, en bijzonder goed droogend.

No. 13. Elastieke-lak, goed.

No. 14. Vuur-lak, tamelijk goed. Verliest bij het opdroogen nog al van zijnen glans.

Wat de verfstoffen aangaat, zoo kunnen wij mededeelen, dat het chromaat-geel goed van kwaliteit en vooral het lichte zeer schoon van kleur en even kleurgevend is als eene daarmede vergeleken buitenlandsche soort van goede kwaliteit. Het chromaatgroen is mede schoon en bijzonder fijn. Allen bevelen zich, ook ten aanzien van den prijs, gunstig aan.

No. 360. Kaas-kleursel, van K. Canter Visscher, te Bolsward. Dit fabrijkaat beveelt zich uiterlijk gunstig aan en bleek bij beproeving, zoo door fraaiheid van kleur als door strekzaamheid, voor het doel wel geschikt te zijn.

No. 361—364. Cichorei, van H. & J. Heuveldop, te Leeuwarden, en van Lobrij & Co., te Sijbrandahuis, is best fabrijkaat.

No. 365—367. Naslag lijn- en raapkoeken, en voorslag raapkoeken, van M. H. Kingma, te Sneek. Uiterlijk goed afgemaakt, zijn zij, uithoofde eener verbeterde bereiding van het meel, aller aandacht waardig. — Het is echter moeijelijk te beoordeelen, in hoeverre die veranderde bereiding aan de verwachting zal beantwoorden, dewijl zij, eene navolging van Belgie, hier geheel nieuw is. Het gebruik zal alzoo daaromtrent moeten beslissen.

No. 368—370. Deze verschillende monsters patent-olie, no. 368, van M. H. Kingma, te Sneek, no. 369, van J. W. Roos, te Leeuwarden, en no. 370, van J. A. Riedel, aldaar, doen zich allen zeer goed voor. Voor zoover men ten aanzien van dit fabrijkaat op bijzondere blankheid gesteld is, bevelen no. 368 en 370 zich vrij goed aan. No. 369 is meer gekleurd. Intusschen zijn allen zeer helder, vrij van aanhangend zuur en, wat het lichtgevend vermogen aangaat, van zeer goede kwaliteit.

No. 371—376. De onder deze nummers ingezonden monsters Friesch groen, no. 371—373, van Suringar & Zoon, te Leeuwarden, no. 374 en 375, van S. Nauta, aldaar, en no. 376, van P. Taconis, te Joure, mogen teregt schoone fabrijkaten heeten. Allen bleken bij scheikundig onderzoek zuiver en vrij van vreemde inmengsels te zijn, en bevelen zich door fraaiheid van kleur en strekzaamheid zeer gunstig aan. De bij no. 371, 372 en 373 aangegeven prijzen zijn zeer billijk te noemen. No. 375 en 376 onderscheiden zich door bijzondere fijnheid; no. 376 trok daarenboven de aandacht door de fraaije hooge kleur. Dit nummer liet echter, bij oplossing, eene geringe hoeveelheid eener kiezelachtige stof achter.

No. 377. De onder dit nummer vermelde lijm van T. Joustra, te Sneek, doet zich, zoowel wat blankheid als helderheid en doorschijnendheid betreft, zeer gunstig voor.

No. 378—386. Was van den heer Hinxt, te Leeuwarden, is goed bereid.

No. 387. Onder dit nummer werd een monster van het middel tegen de schurft der schapen, van A. Jorritsma, te Dockum, aangetroffen. Het scheikundig onderzoek heeft doen zien, dat daarin noch kwik, noch rattekruid aanwezig is. Van dien kant beveelt het middel zich dus gunstig aan, daar het aanwezen dier stoffen in dergelijke geneesmiddelen niet zelden bij hunne aanwending tot jammerlijke gevallen van vergiftiging heeft geleid. Overigens kon omtrent de strekking als geneesmiddel geene uitspraak worden gedaan, ofschoon wij te dien aanzien, op grond der van elders daaromtrent gegeven verklaringen, gunstig vertrouwen koesteren.

Omtrent no. 388, snuif van den heer Jorritsma, is moeijelijk een oordeel te vellen, tenzij bij proefneming, volgens aangehechte annonce.

Chirurgicale Werktuigen.

No. 508. Een palmhouten tabaks-klisteer-spuit voor drenkelingen, van E. Heringa, te Leeuwarden, van den gewonen vorm, is goed afgewerk. De klisteer-toestel, ingezonden door H. Meursinge, te Leeuwarden, voorkomende

onder no. 513, is van eigene vinding des inzenders, van verbeterde tie en zal zeer zeker aan het oogmerk voldoen.

No. 445*b*. Een étui met chirurgicale instrumenten, onder dit num komende, niet op den Catalogus vermeld, van C. Becker, te Leeuwar vrij goed met dergelijk product van andere fabrijkanten vergeleken daar de werktuigen, zoowel door netheid van bewerking, als door poli bruinering, uitmunten. — Het breukmes van Cooper met snede-dekker zonderheid eener naauwkeurige bezigtiging waardig. — De bladen van bistouries hadden wij wel iets smaller gewenscht.

Van de verloskundige instrumenten, die zich mede door eene buiten fijne polijsting en bruinering onderscheidden, bevielen ons vooral de gen van Siebold, Zuidhoek en Johnson, die èn aan het vereischte m antwoorden, èn door de juiste harding van het staal, de noodige st en veerkracht bezitten, die hare aanwending in vele gevallen vorderen.

Dit in het oog gehouden, zijn ook de prijzen niet te hoog.

Betrekkelijk de voorwerpen van verwers-kunst, vermeenen wij het onder de aandacht te moeten brengen:

No. 514. Een stuk schilderdoek, van H. van Loo, te Leeuwarden als goed schilderwerk aangemerkt worden.

No. 551 en 552. Twee monsters plamuurdoek, van H. Gerzee, te Le den, doen zich, voor zoover zij zich laten beoordeelen, goed voor en voor het doel zeer geschikt te zijn.

10de AFDEELING.

DRUK-, BIND- en CARTONWERK.

Ter beoordeeling van het Druk-, Bind- en Cartonwerk, zijn wij hoofdpunten uitgegaan: zij zijn *nijverheid* en *smaak*.

Terwijl het eerste ons zal brengen tot beschouwing van het meer gelijke, zal het tweede ons leiden bij het oordeel over het meer hagelijke der vormen en der aangebragte versierselen.

Ieder bedrijf heeft altijd zijne kleinigheden, die veel toe- of afdoen volmaking van het geheel. Dit liet zich opmerken in de nummers 389 zijnde het door J. R. Miedema, te Leeuwarden, ingezonden drukwerk.

Het nummer 389 droeg teekenen van eenige overhaasting, ver door omstandigheden, onafhankelijk van den wil des inzenders. Hoe het eerste gedekt en zuiver afgedrukt was, het niet genoegzaam oongelukkig deze letterproef iets van hare waarde verliezen. — H 390 was sierlijk en deed ons zien, dat de drukkunst steeds vorderingen Had de vervaardiger meer tijd daaraan kunnen besteden, de l nog zuiverder op de gelatine gekomen zijn.

G. T. N. Suringar, boekdrukker te Leeuwarden, wiens ingezonden ken niet op den Catalogus waren vermeld, heeft ons doen zien, verschillend het werk ook zij, zuiverheid van afdruk een eerste ver hiervan droeg het schoone linieerwerk van dien inzender ook alle blijken.

De letterproeven, door denzelfde ingezonden, als een bewijs, hoe drukkerij van lettersoorten gesorteerd is, toonden ten volle aan, dat onder de eersten van het land tellen mag.

De gravure en de lithographische steenen, waarvan drie proeven waren, onder no. 391, van S. M. A. Terhorst, te Leeuwarden, waren waardig vertegenwoordigd, en wij mogen ons verheugen, dat deze kunst zulk een bekwaam beoefenaar in onze stad vindt als de hier de exposant, dien wij wenschen, dat op den ingeslagen weg zal gaan.

De inzender houde het ons echter ten goede, wanneer wij hem op eene onnaauwkeurigheid wijzen, die wij meenden te zien in den steen, waarop de landkaart bevindt, en, onzes inziens, bestaande in eene kleine onevenredig heid in die kaart.

Bij het Bindwerk is ons niets uitstekends voorgekomen. Sommige nos. als 422—426, van Cool van Bokma, te Sneek, misten die netheid, die

zoo gaarne bij bindwerk ziet; alleen de kantoorboeken hebben ons over het algemeen goed voldaan.

Het bindwerk, door G. T. N. Suringar bovengenoemd ingezonden, getuigt, wat door bemiddeling eens boekhandelaars *in* en *buiten* deze stad kan gedaan worden.

Thans zijn wij tot het tweede punt: *de smaak* genaderd.

In het algemeen moeten wij betuigen, dat wij in de voorwerpen meer smaak wenschelijk hadden geacht. N°. 389, van J. R. Miedema, te Leeuwarden, benevens zoovele andere proeven, waren anders stukken, waarop een *met smaak* aangebragte titel een zeer schoon effect zou hebben gemaakt.

De gravure in Lithographische steenen, N°. 391, van S. M. A. Terhorst, te Leeuwarden, vonden wij zeer smaakvol. Evenwel was in het Cartonwerk, waarin de smaak, als het ware, moet leven, waarin hij in al zijne vormen kan toegepast worden, niet die smaak aanwezig, welke eene goede cartonnage schijnt te vorderen.

In vele stukken, hoewel niet zonder verdienste, stonden de onderdeelen niet in eene juiste verhouding tot het geheel, en liet ook de verhouding der kleuren iets te wenschen over.

N°. 411—413, van J. T. Frowein, te Leeuwarden, hebben ons het best voldaan.

De vervaardigers van het Cartonwerk gelieven te observeren, dat de smaak teêr is en geene forsche vormen kan verdragen, evenmin als hij dulden kan, dat men hem een kleed aantrekt, waaraan de eenvoud ontbreekt.

11de AFDEELING.

Astronomische Werktuigen, Compassen, Zonnewijzers, Microscopen en Globes.

N°. 427. Van R. B. Gelder te Beetgum, eene astronomische pendule, aanwijzende den middelbaren en den waren tijd, den op- en den ondergang der zon, de schijnbare beweging der zon en der vaste starren, benevens de schijngestalten der maan. Bij deze pendule vertoont een opene cirkel in de wijzerplaat den horizon voor eene breedte van 53½°. Achter dien horizon beweegt zich een hemelsplein, zoodat het den schijnbaren dagelijkschen omloop der vaste starren vertoont. Tevens is in dat hemelsplein de ligging der Ecliptica aangewezen door eene sleuf, langs welke de zon haren jaarkring rondloopt. Deze inrigting is dezelfde, als die van het bewegend hemelsplein bij het Planetarium van Eisinga, te Franeker. Even als daar, is ook hier de zon zelve de aanwijzeres van den waren tijd, terwijl de pendule zelve, als zij goed geregeld is, den middelbaren tijd aanwijst. Boven op de pendule is een bol geplaatst, welke, half wit en half zwart, door zijne omdraaijing in 29½ dag, de schijngestalten der maan vertoont. Bij vergissing beweegt deze bol zich, even als de maan zelve, van het westen naar het oosten, terwijl hij de schijnbare beweging van het zonnelicht rondom de maan, van het oosten naar het westen, volgen moet. Door het omzetten van een drijfrad is dit gebrek te verhelpen. Als uurwerk beschouwd, heeft dit stuk vele verdiensten. Bijzonderheden van de zamenstelling kunnen in dit verslag niet opgenomen worden, dan alleen die; dat het werk gedreven wordt door een gewigt, waarvan de ketting in sporen loopt en van een' compensatie-slinger is voorzien. De hoogte van de pendule laat voor de ketting slechts eene lengte toe, waarop het werk *zes* dagen loopen kan, en deze kortheid van tijd maakt voor pendules het gebruik van gewigt en ketting minder verkieslijk, dan dat van veer en trommel. Hiervan is ook het gevolg geweest, dat de pendule gedurende de tentoonstelling eens is blijven stilstaan, waardoor de waarneming van den gang is belemmerd geworden. Het stuk verdient overigens allen lof, zoo wegens de vinding, als de uitvoering, vooral, wanneer men in aanmerking neemt, dat de maker het geheel aan zijne eigene oefening te danken heeft. Zonder tot uurwerkmaker en werktuigkundige te zijn opgeleid, heeft hij dit en meer andere zamengestelde uurwerken vervaardigd, en van het nu tentoongestelde is alleen de glazen stolp met het marmeren voetstuk niet van zijne bewerking. Hij levert dus hierin een nieuw bewijs voor den wis- en werktuigkundigen zin, welke meermalen bij Friesche

landlieden is opgemerkt, en waardoor zij, als bij instinct, telesco-
copen, uurwerken, en wat niet al, vervaardigen. Ook de
werpen leveren hiervan eene proef.

No. 428. Een zonnewijzer en compas, met poolshoogte van 's
St. Petersburg, Parijs en St. Helena.

Deze horizontale zonnewijzer, met zijn compas, is in zamenstelli
gewone draagbare zonnewijzers gelijk, doch gevat in een zilveren
Gnomon is beweegbaar en wordt door een stijltje gestut, 't
verschillende punten geplaatst kan worden. Hierdoor ontvangt
vier verschillende hellingen, overeenkomende met de breedten van
hage, St. Petersburg, Parijs en St. Helena. Echter is de zonne
met naauwkeurigheid voor die verschillende plaatsen bruikbaar,
horizontale zonnewijzer slechts voor ééne breedte dienen kan, en de
lende ligging van den horizon eene verschillende projectie van de
te weeg brengt.

No. 429. Een zamengesteld microscoop. Dit is een gewoon stam-mi
van koper vervaardigd. Het bevat drie biconvexe lensen, uit spiegel
pen, met een metalen spiegel. Er is eene beweegbare voorwerpta
voegd, waarop nog eene lens kan gesteld worden, tot verzameling
op ondoorschijnende voorwerpen. Vier afzonderlijke objectieven zijn
maker geteekend met de nos. 1024, 2048, 4096 en 8192. Hoe
ook, werkt dit microscoop zeer goed en duidelijk bij de 1ste en 2de
ting. Bij de 3de vergrooting is het verlies van licht reeds te aanzien
helder te zien. Bij de 4de vergrooting konden wij geen voorwerp
focus krijgen. Overigens is ook dit stuk van eene zeer goede bewer
wel uitgevoerd, vooral, wanneer men in aanmerking neemt, dat geen
derscheidene deelen op machinale wijze of fabrijkmatig vervaardigd is.

De afmetingen van het microscoop zijn:

Brandpunts-afstand van het oculair 12.5 mill.

Idem van het collectief 50 mill., onderlinge afstand dezer glazen 4

Brandpunts-afstand van het zamengesteld oculair 35.7 mill.

Bij eene aangenomen gezigtsterkte van 200 mill. vergroot het dus 6.

Afstand van oculair en objectief 150 mill.

Brandpunt van objectief no. 1. 12.5 m.

„ „ „ „ 2. 6.25 m.

„ „ „ „ 3. 3.125 m.

„ „ „ „ 4. 1.5625 m.

Vergrooting van objectief no. 1, 8.6 malen.

De eerste vergrooting is dus 54.18 malen.

Tweede „ „ „ 114.66 „

Derde „ „ „ 235.62 „

Vierde „ „ „ 477.54 „

Bij een' afstand tusschen oculair en collectief van 27.5 mill., zou
vergrooting klimmen tot 81, 171, 351, en 711 malen.

Van H. Deutgen, te Groningen:

No. 431. Een Mundomotorium, geschikt om als tellurium, lunarium, pl
tarium en cometarium te gebruiken, met de beschrijving daarvan door
W. Gleuns Jr., te Groningen. Naar deze beschrijving verwijzende, me
wij hier slechts op, dat het werktuig als tellurium, lunarium en planet
niet de verhouding der omlooptijden zoo kan aantoonen, als bij andere w
tuigen van dien aard het geval is. De voornaamste verdienste bestaat in
beweging, waarnaar het den naam van Mundomotorium ontvangen heeft. D
beweging bewijst proefondervindelijk, dat een roterende bol, vrij langs
cirkelvormige baan rondgevoerd, zijne as altijd in dezelfde rigting of p
aan zich zelven houden moet. Daar dit echter bij een' zoo kleinen bol sl
door eene zeer snelle rotatie verkregen wordt, is hierbij de verhouding
schen de as-wenteling der aarde en haren omloop om de zon geheel verbro
Dit vermindert de juistheid der voorstellen, welke het werktuig als tellur
geven moet. De inrigting van het werktuig tot Cometarium, door toevoeg
van eenige cometen-banen, is voor het gebruik bij het onderwijs zeer doel

No. 432—436. Deze globes van denzelfde zijn net bewerkt, en voor de kleine afmeting zeer duidelijk. Zij zijn de eersten, waarop de namen in het Nederduitsch zijn uitgedrukt. De prijs is zeer laag gesteld.

No. 437*a*. Van A. van Tuinen, te Leeuwarden, een zonnewijzer ter bepaling van den waren en den middelbaren tijd. Deze is een aequatoriaal-zonnewijzer, naar de constructie van Uhlman, te Zwolle, waarop namelijk een beweegbare liniaal, van minuut-cirkel en wijzer voorzien, is aangebragt. Doch hier is het aequatoriaal vlak om eene as beweegbaar, en kan door middel van twee klemschroeven in verschillende standen vastgezet worden. Hierdoor kan men den daarop geprojecteerden meridiaan zooveel oost- of westwaarts buiten het vlak van den meridiaan brengen, als het verschil tusschen den waren en den middelbaren tijd bedraagt. De zonnewijzer kan dus naar verkiezing den waren of den middelbaren tijd aangeven, doch niet beide te gelijk, zoo als de omschrijving op den Catalogus, volgens de opgave van den inzender, zou doen vermoeden. Het uitwendige der bewerking doet zich aan het oog net voor. Over de naauwkeurigheid echter kunnen wij niet oordeelen, omdat de inzender verkozen heeft het stuk in eene verzegelde glazen kast te exponeren.

No. 550. Een mathematisch legspel van N. N., waardoor het Theorema van Pythagoras aanschouwelijk wordt voorgesteld. Het quadraat op de hypotenuse is zoodanig verdeeld, dat de stukken tot ééne figuur kunnen zamengevoegd worden, welke gelijk is aan de naast elkander gelegde quadraten der regthoek-zijden. Het heeft geene andere waarde, dan de eenvoudigheid, waardoor het gemakkelijk nagemaakt worden kan. Het bestaat namelijk uit 12 gelijke regthoekige driehoeken en 3 quadraten, van welke twee de quadraten der regthoek-zijden zijn, en het derde het quadraat op het verschil dier regthoek-zijden.

No. 565. Eene aardglobe van de Vries, te Nijega, waarop de landen, eilanden en bergketenen *en relief* zijn aangebragt. De teekening en het letterschrift op den bol zijn fraai te noemen. De netheid der bewerking van stoel, meridiaan en uurcirkel laat iets te wenschen over, doch mag hier niet beoordeeld worden, omdat het een liefhebberij-stuk is, door een onderwijzer ten dienste zijner school vervaardigd. En, vooral uit dit laatste oogpunt beschouwd, is het een zeer verdienstelijk werk, waaruit men een gunstigen dunk van 's mans onderwijs moet opvatten.

No. 567. Een tellurium, van H. van Noord, te Leeuwarden, bestaande uit eene Ecliptica, met Almanak, en een los verplaatsbaar aardbolletje. Het laatste is met een meridiaan-cirkel, aequatorvlak en bewegelijken horizon voorzien. In het midden van het bord, waarop de ecliptica is afgebeeld, is een zonnetje geplaatst, voorzien van een straal, waardoor met dit werktuig alle vragen opgelost kunnen worden, welke men aan een tellurium doen kan. Het is insgelijks een liefhebberij-stuk en paart netheid van uitvoering aan eenvoudigheid van zamenstelling.

Het is te wenschen, dat de maker de gelegenheid verschaffe, om dergelijke instrumenten verkrijgbaar te stellen.

Als de hier geteekende Ecliptica en Almanak in steendruk waren overgebragt, zoude de vervaardiging van den toestel niet zoo groote onkosten vereischen, of het werktuig kon op vele scholen aangeschaft worden, en zoude daar uitstekende diensten bij het onderwijs in de wiskundige aardrijkskunde bewijzen. Wij hopen, dat de maker dezen wensch in ernstige overweging neme.

Uurwerken.

Van T. van der Ploeg, te Grouw:

No. 430. Eene pendule, geheel *à jour* gewerkt, fraai van vorm en constructie en zeer geregeld van gang, hoewel zonder compensatie. Zij vertoont de maangestalten op de wijze der gewone klokken. De vorm is hoofdzakelijk die eener harp (lyra), langs welker eene zijde het gangwerk geplaatst is, terwijl aan de andere zijde het slagwerk zich bevindt. De wijzers zijn op beweegbare glasplaten gehecht en daardoor schijnbaar buiten verband met het werk. Doch dit is eene bekende aardigheid.

Het is in alle opzigten een zeer fraai stuk.

No. 437*b*. Van A. van Tuinen, te Leeuwarden.

Tot de horologiemakers werktuigen behoort eene dikte- of cylind... als ook onder dit no. is tentoongesteld. Het schijnt fraai ... (onder de verzegelde glazen kast) doch er is niets bijzonders aan... vergelijking met andere werktuigen van dien aard.

No. 438. Een uurwerk, bestand voor zeebeweging, van L. D... Gorredijk. Het is gebleken, dat dit uurwerk, liggende, veel ... dan overeind staande, hetwelk bewijst, dat de stand niet zonder ... den gang is. Bij de hellingen door de beweging van een schip ... zal dit verschil geringer zijn, en daardoor kan het uurwerk als ... aan boord zeer goed dienen. De zamenstelling is zeer eenvoudig, ... door een ankergang in verband met eene meer dan rondslaande ...

No. 439. Een uurwerk, loopende op een hellend vlak, van denzelf... bekende *curiosité d' horlogerie*, meer aardig dan nuttig. — Het schijn... soort goed gemaakt te zijn.

12de AFDEELING.

Werktuigen en Modellen.

No. 440. Een grutters-uurwerk, van W. Lubach, te Joure, is g... dacht en zal in het gebruik wel voldoen.

No. 441—445. Een étui met 12 tafel- en 12 dessertmessen, voor... vork met goud-zilver montuur, ingezonden door C. Becker, instrum... te Leeuwarden, munt uit door eene bij uitnemendheid nette en ac... werking, doelmatigen vorm en zuivere bruinering, terwijl bovendien ... menstelling van het mechaniek dezer voorwerpen bewijzen zijn van ... kwaamheid en het vernuft van den vervaardiger. De inzender kan ... met buitenlandsche voortbrengselen van dien aard in dit opzigt ... concurreren. Ten aanzien der prijzen wagen wij het echter niet ... kering te geven.

No. 446. Een brandspuit met gereedschappen, van T. van der ... Grouw, is goed gemaakt en uiterlijk geheel voldoende aan de vereis... eene goede zuig- en perspomp. Daar wij niet in de gelegenheid ge... hare bruikbaarheid te onderzoeken, vertrouwen wij genoegzaam op de ... bekwaamheid van den vervaardiger, om te mogen vaststellen, dat ... opzigt deze spuit niets te wenschen overlaat, en zeer goed, ook wat ... betreft, zal kunnen concurreren met soortgelijke werktuigen, buiten... cie vervaardigd.

No. 447 en 448. Een wortel-snijbank en een drummonds-karn, ... Duursma, te Dragten, zijn zeer goed gemaakt en naar ons oord... voor het doel geschikt. De inzender dezer voorwerpen verdient allen... de zoo menigvuldige bewijzen door hem geleverd tot verbetering van la... kundige werktuigen, waarvan de twee ingezonden op nieuw getuigen...

No. 449. Een ploeg van M. G. Broekens, te Ternaard, is, wat ... betreft, soliede gemaakt en van uitmuntende grondstoffen. De inzen... dient lof voor de door hem aangewende pogingen, om de uitvindi... het buitenland ook in deze provincie nuttig en dienstbaar te maken, ... vermeenen, dat hij daarin niet ongunstig is geslaagd, door het ma... den door hem verbeterden Amerikaanschen ploeg.

No. 450—453. Een vlashekel van koper, een weefriet, een snelspoe... katoen en een linnen- of vijfschachtspoel, van T. Vierdag, te Sneek, zij... tamelijk goed gemaakt.

No. 454—459. Diverse zeeven, door P. W. Hagenbeimer, te Leeuw... zijn allen goed bewerkt, terwijl no. 458, een dubbele zeef van zijde... gaas, om het meel zeer mooi te maken, en no. 459, een dubbele te... de boter van haren te zuiveren, uitmuntend zijn.

No. 460. Een modelboot, varende met alle winden, zonder dat ... noodig is, door T. Gosliga, te Rauwerd, schijnt als zoodanig nieuw...

vinding. Den ontwerper komt daarvoor lof toe, ofschoon wij betwijfelen, of de zaak wel in praktijk zal kunnen worden gebragt.

No. 461. Een roei- en zeilbootje, niet gebreeuwd, maar toch waterdigt, van S. I. Siezes, te Dragten, is vooral, wat het gebruik als zeilboot aangaat, aardig gevonden, terwijl de eigenschap, dat het waterdigt is zonder breeuwen, den vervaardiger zeer tot lof is.

No. 462. Een model-heimachine, van A. A. Bonnema, te Kollum, is vernuftig zamengesteld.

No. 463. Twee zwaluwstaart-haakjes, ten gebruike van molenmakers, door T. K. Bakker, te Benedenknijpe, zijn goed bewerkt.

No. 464. Een steektrap, met holle-ronde treden, van W. F. Ras, te Leeuwarden, is een behoorlijk goed bewerkt model.

De balansen, sub no. 529 tot en met 542, van K. J. Krol, te Sneek, bevelen zich aan door netheid van bewerking en doelmatigheid van inrigting. Verschillende proefnemingen hebben bewezen, dat zij zuiver werken en een' graad van gevoeligheid bezitten, meer dan voldoende voor balansen in den gewonen handel.

13de AFDEELING.

Muzijk-Instrumenten.

Van H. Schulze, pianomaker te Leeuwarden:

No. 465. Een pianino van 7 octaaf (verbeterde constructie).

No. 466. Een dito van 6¾ octaaf.

Deze twee pianino's doen den fabrijkant en zijne fabrijk alle eer aan, en beantwoorden aan de gunstige getuigenissen, in der tijd door Thalberg, Dreyschock en andere virtuosen van de pianino's der Leeuwarder piano-fabrijk gegeven.

No. 465, een pianino van 7 octaaf (verbeterde constructie), drie-snarig, is een degelijk stuk, dat den toets des onderzoeks kan doorstaan, en 't welk wij gelijk durven stellen met de stukken van Erard, Pleijel, Broadwood en anderen.

Wij vorderen in een goed pianino:

1°. ligtheid en elasticiteit van aanslag;

2°. gelijkheid, egaliteit van toon, zoodat men niet kan bespeuren van t'eene octaaf in het andere overtegaan, en alle toonen, geïsoleerd aangeslagen, eene gelijke volheid en rondheid behouden;

3°. eenen vollen zachten klank, zoowel in het gedempt als aangehouden accoord;

4°. harmonie, repetitie, in elkander rolling van de toonen der accoorden, die vooral moet uitkomen bij zangrijke melodiën.

5°. gelijke welluidendheid in iederen toon-aard;

6°. zuiverheid bij het bespelen van ééne snaar, zoodat deze snaar geheel geïsoleerd blijft en men geene bijgeluiden hoort.

Al deze vereischten bevinden zich in dit pianino, waarvan wij de meerdere volmaaktheid verschuldigd zijn aan de verbeterde constructie der mechaniek.

Is dit pianino nu reeds krachtig van toon, het zal, zes maanden lang dagelijks bespeeld geworden, eene kracht ontwikkelen, welke met die van vleugels kan wedijveren.

No. 466, een pianino van 6¾ octaaf, tweesnarig, is een lief stukje, dat, hoewel in degelijkheid met no. 465 niet gelijk staande, toch, wanneer wij den prijs (nog geen *f* 300) in aanmerking nemen, vele verdiensten heeft, zoodat het met alle binnen- en buitenlandsche stukken van die grootte en soort kan wedijveren.

Beide stukken zijn zoowel in- als uitwendig net, sierlijk en eenvoudig afgewerkt.

Van M. A. Nagtheim, Koperslager te Leeuwarden:

No. 467. Een paar ijzeren keteltrommen.

Wij vermeenen, deze keteltrommen veilig te kunnen aanbevelen, zoowel

om den geringen prijs, als om de bewerking, — ze zijn ... helder van klank.

Had de maker evenwel de nieuwere wijze van stemming ... men slechts op één punt en niet in het rond behoefde te stem... deze keteltrommen aanmerkelijk in waarde rijzen, hoewel het ... is, dat de prijs dan ook aanmerkelijk hooger zou worden.

Van L. J. Elzinga en Zoon, in de Schrans onder Huizum:

No. 566 *a*. Een vol octaaf stemvorken.

De inzender heeft door de vervaardiging van dit chromatisch ... ken, aangevende de toonen c, cis, d, dis, e, f, fis, g, gis, a, ... leeken in 't vak, welke hun gehoor niet vertrouwen, het stemme... willen maken.

De pianomaker, of stemmer van beroep althans, heeft zulk ... noodig, daar de eenvoudige stemvork (gewoonlijk de *a* aangevend... voldoende is;

De aanmerkingen der Commissie zijn:

1°. dat dit stel stemvorken geen vol octaaf bevat, daar de *c*, die ... moet volmaken, ontbreekt;

2°. dat het stel ¼ à ⅜ toon van den orchesttoon of aangenomen ... verschilt;

3°. dat de verhouding der toonen niet overal even naauwkeurig ... te zijn.

No. 566*b*. Een paar bekkens à *f* 35.

c. „ „ „ „ „ 40.

Wanneer men deze twee paar bekkens onderling vergelijkt, sprin... stond in 't oog, dat het paar *c* à *f* 40 aanmerkelijk beter is, dan ... à *f* 35, ja zelfs, dat de deugd van beide niet in verhouding st... opgegeven prijzen. Vergelijkt men het beste paar *c* met de be... alhier in gebruik zijn en *f* 70 gekost hebben, en met een ander ... voorhanden à *f* 65, dan valt wel is waar het verschil van klank ... op; maar, nemen wij nu het verschil van prijs in aanmerking, dan ... wij niet, het paar bekkens *c* à *f* 40 aan een klein muzijkcorps ... aantebevelen.

Wenschelijk ware het geweest, indien de vervaardiger dit p... nog meer uitgeslagen of uitgewerkt had.

Aldus opgemaakt te Leeuwarden, den 1 October 1854, door de Commissie voornoemd.

J. G. HEUVELDOP, ...

MR. E. ATTEMA, *Secr...*

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.

Van de *Rogge* per last, voor het *Zuntserschroot* . . . „ 310.00.

Leeuwarden,
den 4 November 1854.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,
VAN PANHUIJS.

PUBLICATIE.

De **GEDEPUTEERDE STATEN** der provincie *Friesland* brengen, ten vervolge op hunne Publicatie van den 30 October jl., ter kennis der ingezetenen:

1. dat, wederom, van den 28 October tot en met den 3 November jl., 15 gevallen van besmettelijke longziekte in de provincie zijn voorgekomen, als in de gemeenten: Baarderadeel 1, Hennaarderadeel 1, Menaldumadeel 2, Sneek 1, Tietjerksteradeel 1, Utingeradeel 1, Wonseradeel 2 en Wijmbritseradeel 6, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 Januarij dezes jaars 2671;
2. dat gedurende hetzelfde tijdvak de longziekte zich heeft geopenbaard onder de runderen van de veehouders: de weduwe Epke Dirks van den Berg, te Welsrijp; Klaas Annes Okkinga, te Herbaijum (wiens vee weidende is in het land van Sipke Tietes Olivier, te Dronrijp); Pieter Wiebes Cnossen, te Sneek; Hoeke Sjoukes Hiemstra, te Oostermeer; Uiltje Arjens van der Krieke, te Nes (Utingeradeel); Lieuwe Annes Knossen, te Hommerts en Jan Reins Hettinga, te Wolsum, en gezond zijn verklaard de runderen van de veehouders: Wopke Wopkes de Gavere, te Oosterend; Wijbe Johannes Cnossen, te IJlst; Kornelis Franzes Leegsma, te Huins en Neno Burhoven Viëtor, te Dronrijp.

Leeuwarden,
den 6 November 1854.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
VAN PANHUIJS, *Voorzitter*.
A. VAN DER LAAN, *Griffier*.

WEENEN, 4 November.

Officiële dépêches uit de Krim van den 25 October, alhier bij de Regering en bij de gezanten van Engeland en Frankrijk, voor hunne respective Regeringen, ontvangen, melden dat de belegering van Sebastopol naar wensch vooruitgaat. Deze dépêches gewagen tevens van verscheidene ontmoetingen met den vijand, doch gewagen niet het minst van de zege, die door generaal Liprandi zou behaald zijn en die echter door eene officiële dépêche uit Petersburg van den 25sten bevestigd wordt.

Naar luid van eene latere alhier ontvangen dépêche, hebben de geallieerden twee Russische linieschepen in de Zuiderhaven van Sebastopol in den grond geboord en waren de voorwerken van het fort Konstantijn vernield.

Volgens ontvangen berigten uit Varna, dd. 28 October, werden de op 25 Oct. door de Russen genomen redoutes niet door Engelschen maar door Turken verdedigd, die geen stand hielden. De ligte Engelsche ruiterij snelde daarop het eerst toe en leed verliezen, maar toen meerdere Engelsche ruiterij opdaagde, werden de Russen buiten de redoutes teruggeworpen.

Den 26sten vielen de Russen het gedetacheerde kamp andermaal aan, maar werden ook nu weder door de kavalerie, onder bevel van lord de Lacy Evans, teruggeslagen. De Russen verloren 1000 man; het verlies der Engelschen was onbeduidend.

— *Das Fremdenblatt* en *die Presse*, hebben uit Berlijn een dépêche ontvangen, berigtende dat de Russische gezant aldaar kennis geeft gekregen van zijne Regering, om aan Oostenrijk en Pruisen te verklaren, dat Rusland besloten heeft, zelfs indien Sebastopol valt, in geenerlei opzigt van zijne eischen af te zien.

— De *Soldaten Freund* berigt, dat het zware weder in de Zwarte zee reeds is begonnen, waardoor de gemeenschap tusschen Konstantinopel, Varna en de Krim moeijelijker werd. De verbondenen hebben dit voorzien en is er voor 100,000 man gedurende zes weken mondbehoefte in voorraad. Van Konstantinopel zijn reeds vertrokken 20,000 man voetvolk, 7000, man ruiterij en 2000 genie soldaten. De twee detachementen van den Piraeus en van Rome, ter sterkte van 12,000 man, werden in den Bosphorus verwacht, om tot reserve te strekken van de Zwarte zee expeditie. — Te Malta gingen voortdurend schepen met troepen voorbij; het troepen vervoer was wel niet zoo buitengewoon ontzaggelijk, maar hield steeds aan.

LONDEN, 2 November.

Ten behoeve van het Engelsche leger onder bevel van lord Raglan, zijn reeds groote hoeveelheden winter-kleedingstukken van hier naar Turkije afgezonden, o. a. 70,000 paren sayetten sokken, 90,000 wollen hemden, 50,000 paren flanellen onderbroeken en 80,000 paren handschoenen, en nog meer zoodanige goederen zullen afgezonden worden. Reeds is elk der manschappen voorzien van een ...

om den geringen prijs, als om de bewerking, — ze zijn [...] helder van klank.

Had de maker evenwel de nieuwere wijze van stemming [...] men slechts op één punt en niet in het rond behoefde te stem[...] deze keteltrommen aanmerkelijk in waarde rijzen, hoewel het [...] is, dat de prijs dan ook aanmerkelijk hooger zou worden.

Van L. J. Elzinga en Zoon, in de Schrans onder Huizum:

No. 566 *a*. Een vol octaaf stemvorken.

De inzender heeft door de vervaardiging van dit chromatisch [...] ken, aangevende de toonen c, cis, d, dis, e, f, fis, g, gis, a, [...] leeken in 't vak, welke hun gehoor niet vertrouwen, het stemmen [...] willen maken.

De pianomaker, of stemmer van beroep althans, heeft zulk [...] noodig, daar de eenvoudige stemvork (gewoonlijk de *a* aangevend[...]) voldoende is;

De aanmerkingen der Commissie zijn:

1°. dat dit stel stemvorken geen vol octaaf bevat, daar de *c*, die moet volmaken, ontbreekt;

2°. dat het stel ⅛ à ⅜ toon van den orchesttoon of aangenomen [...] verschilt;

3°. dat de verhouding der toonen niet overal even naauwke[urig ...] te zijn.

No. 566*b*. Een paar bekkens à *f* 35.

c. „ „ „ „ „ 40.

Wanneer men deze twee paar bekkens onderling vergelijkt, sprin[gt het da]delijk in 't oog, dat het paar *c* à *f* 40 aanmerkelijk beter is, dan [...] à *f* 35, ja zelfs, dat de deugd van beide niet in verhouding st[aat tot de] opgegeven prijzen. Vergelijkt men het beste paar *c* met de bek[kens die] alhier in gebruik zijn en *f* 70 gekost hebben, en met een ander [...] voorhanden à *f* 65, dan valt wel is waar het verschil van klank [...] op; maar, nemen wij nu het verschil van prijs in aanmerking, [dan] wij niet, het paar bekkens *c* à *f* 40 aan een klein muzijkcorps [...] aantebevelen.

Wenschelijk ware het geweest, indien de vervaardiger dit [...] nog meer uitgeslagen of uitgewerkt had.

Aldus opgemaakt te Leeuwarden, den 1 October 1854, door de Commissie voornoemd.

J. G. HEUVELDOP, [...]

MR. E. ATTEMA, *Secr[etaris]*.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.